

ଭାଷା କଳ୍ପନା

We have received the following from the Political Agent, Orissa Fendatory States which we publish for the information of the public.

The Chiefs and Feudatory States of Orissa have contributed a sum of Rs. 54000 for the purchase of two Aeroplanes for presentation to the British army for use in the war. The Aeroplanes will be named Orissa Feudatory States and it is expected will shortly be commissioned. The fund was raised at the initiative of the Mahaja of the Sonpur State who had enthusiasm in connection with all schemes for the

herance of the success of the British arms have been very noteworthy. The following Chiefs and States contributed largely to the fund:—The Raja of Samra, the Maharajas of Sonpur and Patna, the Rajas of Lhenkanal, Seraikela, Baraimba, Ranpur, Khandpara, Kharsawan, Tigiria, and the States of Keonjhar, Kalahandi, Baud, Nayagarh, Nilgiri, Daspalla, Pal-Lahara, and Nar singhpur, which are at present under the administration of government during the minority of their Chiefs. These two Aeroplanes are in addition to the one presented to the British Army by the Mavurbhanj State at the desire of the Minor Maharaja of the Mavurbhanj State.

The evening delivery is meant for the
trains that arrive at Cuttack by 10 up
and 5 down passenger trains. These
two trains reach Cuttack by 1-10 p. m.

It will be convenient for the public that the mails are sent out for delivery from Chandnichawk Post Office before 3 p. m. and proportionately earlier from the Cuttack Sadar Post Office and registered and insured articles including parcels are also sent out for delivery at the afternoon delivery. In Calcutta registered articles are delivered on Sundays also. This can also be arranged at Chandnichawk and Cuttack without much inconvenience to the officers of the Post Office. If our suggestion be accepted the traders and procession will be much benefitted.

On sundays and other Post Office holidays only one delivery in the morning is made. But this does not include postal articles by the 10 up and 5 down passenger trains. We hope if two deliveries cannot be conveniently arranged on Sundays at least arrangement should be made for a delivery after the mails by the 10 up passenger trains are received and for a wind up delivery in the morning.

THE BENHAMPUR CONFERENCE— AN EYE-OPENER.

The Berhampur Conference has at last revealed the cat out of the bag. It has been a shocking eye-opener to the Oriyas. From what has happened, none can doubt the policy of our Telugu neighbours. A united Orissa on a linguistic or any basis whatsoever is detrimental to their best interests. A strong neighbour is never welcomed by any body. Human nature is the same all the world over. Self-interest is too powerful to be altogether banished from the heart even when a nation's good is under our consideration. It is too much to expect from our Telugu brethren otherwise. So long the Oriyas lie scattered, it is to every advantage of their good neighbours. Then the Oriyas, disunited as they are, will command no great strength and their public organs without a strong nation at their back will not carry much weight and influence with them. The consequence will be catastrophic to the Oriyas, their grievances will remain unredressed, and they will for ever remain "hewers of wood and drawers of water" to the supreme convenience of their good neighbours. We need not wonder

then if the Telugus have taken such a line of policy in their dealings with the Oriyas. If the Oriyas had not so long seen through this policy of self-interest, they had been hoodwinked. It is good that the Oriyas have now caught their neighbours in their real colours. Now, it is time that the Oriyas should rise to the occasion and leave no stone unturned to bring their healthy union to a successful issue. The Oriyas should never forget that their life and strength lies in this union. Provincial autonomy of an ethnographic and linguistic basis is the cry of the day. The partition of Bengal is an epoch-making event. It should not be forgotten so soon. The Bengalees ran mad when the Government of Lord Curzon partitioned Bengal. They could neither be won over nor brow-beaten until they had the order annulled. Such is the magnetic power of common race and common language. Here in Orissa alone we find this wonderful

is not only a national disgrace but also a political blunder. Here is a singular instance of the dissection of an ancient people with a distinct civilization. There can not be a case more poignant than this. There can not be a sorrow more profound and more pathetic than this. If the Oriyas remain silent then none can feel for this their just grievance. They are to show their aggrieved part. Then only can they expect for a sympathetic response. The Government that has heard the cry of the Bengalees is equally sympathetic and wise to hear the just cry of the Oriyas. It is the interest of the Oriyas to remember that until and unless they acquire this their proper national life, their neighbours will take every advantage of their weak position. It is a fact too patent to be denied.

ଶ୍ରୀକୃତ ପାଦାଶ୍ରମ କଲେବଳ—ଶ୍ରୀରାଜ
ବର୍ଣ୍ଣନାମ୍ବିନୀ ମହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରମୁଖ ପାଦାଶ୍ରମ କୌରାଶ
ପଞ୍ଚବୟୁ ପାଦିତବୋଦୟଥିବା ବିଷ୍ଵ ପାଦବ୍ରଂଗ-
ନାମ ଜଣାଯାଇଛି । ଅମ୍ବିନୀଙ୍କ କୁରି ଆବଶ୍ୟକ
ହେଉଥିଲେ ଯେ, ସେ ଅପେକ୍ଷାକୁତ ସ୍ଵର୍ଗ ଦୋଷରକ୍ଷଣ
ବେଳେ ଅନ୍ତର୍ଦୟାଳୁ ପାଦାଶ୍ରମ ପାଦବ୍ରଂଗ
ପାଦାଶ୍ରମ କରୁଥିଲେ । କର୍ତ୍ତରାତ ତତ୍ତ୍ଵ ମନ୍ଦିର
ଏମର୍ବିଜନିତ୍ୱରେ କହେଇ ମନ୍ଦିର କରୁଥିଲୁଣ୍ଡି
ପାଦାଶ୍ରମ କଷ୍ଟକୁ ୫” ବର୍ଷରେବାରୁତ୍ୱ । ଶ୍ରୀରାଜ
କୌରାଶ ଏହି ମହାଦ୍ୱାରା ଶ୍ରେଷ୍ଠ କାନ୍ଦନ ପାଦବ୍ରଂଗ
ପାଦାଶ୍ରମ କରୁଥିଲୁ, ଶ୍ରୀରାଜ କିନ୍ତୁରେ ଅମ୍ବିନୀଙ୍କ
କାବ୍ୟ ପ୍ରାଣିତା ।

ବର୍ତ୍ତନାକିରଣ କୁଳତାବାହୁଙ୍କୁ ଉପାଧ ଦାନ—
ଏ ଛନ୍ଦବାଠ ଫରେଇବେ ଦସଦଳ ବନ୍ଧୁଗା
ଦେଇ ପରେ ଯେ ଅନ୍ଧମର୍ମା ଜୀବମାନକାରୁଦ୍ଧୀ
ଆମର ଦେଇବତ ସମ୍ମାନୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ମହୋତ୍ସମ୍ମାନେ ଓ ଶାଶ୍ଵତହର ପଦ ଲିପୋଜନ
ଓ ମୁକ୍ତିମସ୍ତକର ଜ୍ଞାନିବିଜ୍ଞାନେ ପତ୍ରିକଷ୍ଟକର
ଆସି ବୃଦ୍ଧାପ୍ରାସାଦ ଦ୍ରବ୍ୟକଗରିତ୍ତ ବିଦ
ନବାଗ୍ରହକୁ “ଦେଖିବିବାକୁ ହୃଦୟ” ଉପାଧକୁବି
ବୁଝି ପଥଅନ୍ତରୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଲୌରିକ ଓ ଅନ୍ତର
ଦର ଦଥା ।

ଗର ପିଲ୍ଲାଙ୍କ ପାଥକ କଳ ମୁଣ୍ଡ ବାଲ-
କ ବୁ ଅଛିବାର ପ୍ରତେଷବ କଳାର ଅବ କଳାରେ
ଦିଅଗଲା ।

卷之三

କ୍ରମିକ	ପାଇଁ ପରିମାଣ	ପରିମାଣ	ପରିମାଣ	ପରିମାଣ
କଟକ	୫୨	୫୨୨୯	୫୩୨	୫୨୯୯
ବାଲୁବର	୨୨	୨୨୧୯	୨୨	୨୨୧୯
ଅନ୍ତର୍ଗତ	୦	୫୨୩	୦	୫୨୩
ମୁଖ	୨୩	୨୪୨୭	୧୬୦	୨୪୨୭
ଶୁଦ୍ଧିପୂର	୨୭	୨୫୨୬	୨	୧୫୮୯
ମାତ୍ରମ	୨୫	୨୫୧୯	୨୩	୧୫୮୮
ବିଭିନ୍ନ	୨୮	୨୫୨୨	୨	୧୫୧୨

ଶୌରଳ ସୁରଲ ଅଣା—ମୁଁ ଦେଖାଯକ
ପ୍ରତି ଧେନ ହଜୁଯୋଗୀ ଅଣା ଅମ୍ବାନଙ୍କୁ
ଦେଖେବୋ ବରେ ଦେଇ ପଚାଶତଟ୍ଟା । ୧୯.
କାର ଦେଖା, କାରକ ହଜୁଯେ ଲିଙ୍କର ବଳ
କମ୍ପିବ ଅଛି ହେଲେବେ “ଅମ୍ବାନଙ୍କ” ପଠକ
ହେଉଛି । କିମ୍ବା ପାଇଲେ କାହାର ଥିଲା
ଏହି ଦ୍ୟାନିକିରେ କା ପଡ଼ିଲେ କା
ପଢ଼ିଗଲେ । ଦ୍ୟାନ ବରଷି ଧେନ ଏହେ ଏହି
ପଞ୍ଚମ ବର ତାହା କିମ୍ବା ପାଇଲେ କାହାର ।
ଏହି କିମ୍ବା କା ପାଇଲେ କାହାରକି । ପାଇଲୁ
ଅଣା କରୁ ଗରୁପଳଳ କି ହେଉ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ଥିଲା ଧରନ୍ତା । ଅମ୍ବାନଙ୍କ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
କେବଳ କଥା ଅଛି ।

ହିମୋଟ ଦା ଗିଲୋଡ—ଅପେକ୍ଷାତିର ସୁନ୍ଦର
ଚାଲେଣ୍ଠେ ମୋଟିଏ ଛୋଟ କୋରରେ
ଥାଇଥିଲେ । କରଶର କହିବେ ତେବେ
“ମୋଟ” ଏହି ନେବାହୁବୀ । ବନ୍ଧୁମାନେ
ପ୍ରଜର କଥା “ହ ମୋଟ” ଫୁଲୀର ଦାନ
“ଫିଲୋଡ” । ତେବେକ “କୋଟ” ଏବେଳେ
ଖୁବ ଓ ଛାଗି ଦୁଇତଥା ପୂର୍ବାଏ । ପ୍ରେରନ
ରହିବ ହେଲାଇବା ସମସ୍ତେ ସହିତର ଚର୍ଚି-
ଦର୍ଶକ ଜହାନ୍ତର ଯେ ପୋକାଏ ଆବଶ୍ୟକ
ବୁଲନ ହେଲାଇ ଦରକ । ସ୍କ୍ରେପକ କାହିଁ
“ଫିଲୋଡ” କି ଲୋକି ହେବକ “ଗେ”
ଦେଖିବାଲେ । ସବାରେହି ଖନ୍ତି ଲାଗିଲେ
ମାତ୍ର ପାଇବକ । ତା ବନ୍ଧୁର କୌଣସିଜେବେ

କର କରୀ ଦୂର ମନକୁ ଦେଖି ରଷତାର ଜଳ
ମହାର କରନାହଲ ନାହିଁ । ଯେହ ସାହୁ
ମାଟରୁ ଦେଇଲୁ ଏବେ ନାହିଁ ପଥରିରେ
ପଦ୍ମାରୁ ମେଟିଏ ଶାରୀ ଧରାଇବ
କରିବେଳେ । ଗନ୍ଧବିଦ୍ୟେ ପ୍ରେସରରେ ତାଙ୍କ ଛାତ୍ର-
ଛୀନ ହେଲାରୁ ଘରର ଅଧିକାରୀ ବଦଳ କେବେ
ଯନ ଅଣିକା କୁ ଯାଇ ଦେଖିଲୁ ଯେ ମୁହଁପାଞ୍ଚ
ନ ପରେ ଗୋଟିଏ ହାତୀ ଉପରୁଚି । ଯେ ମୋହ
ପ୍ରେସରମାନୁକୁ କହିଲୁ ଯାଇ ଅଭିନ୍ଦନ
ବିଷ୍ଟେ ପ୍ରେସରମାନୁର ବହୁରେ “ମୁଁ କିମ୍ବ
ଦିଇବ ?” ଶୁଣନ ବହିଦରେ “ ହରୋଟି ”
ବୋଲି ଉଦେଶ କାହିଁ, କେବଳ “ ଗୋଟି ”
ବୋଲି ଲେଖାନ୍ତି, ଏବେ ଶୁଣେ କୁମର
ବାଧ କଣ କଣାରେ । ଯେ କୌଣ୍ଡି ପଢ଼-
ପରବର୍ତ୍ତେ ଶୁଣିଏ ମେହୁରିର ରହନ୍ତି

ପାଇଗୋଟର ବ୍ୟୁ—ବ୍ୟୁତ “ ତଥାର
ପ୍ରସରିବାବେଳେ ” ଜାମକ ପଢ଼ଇଲେ ପ୍ରଦାନ
ଯେ, ବାଲିହାସ ମହିତ ଜାମକ ଭାଲେ ଦେଖି
ଦୟା ମହିତ ବେଳମୋଳି କାହିଁବରେ ଶବ୍ଦ-
ପୂର୍ବର ବାହୀର କଥାପଥାରେ । ବାଲିହାସ ବାହୀ
ପେଣେଛି ତିଏ ଦିଅ ବେଳମୋଳି ପଠାଇ-
ଦୟା । ବେଳ ଦର୍ଶନରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଦେହି ପେଣ
କରି କାଟ କରସବ ତାଙ୍କ ଦିଅ ବାହୀର ପଠାଇ-
ଦୟାରେ । ବାଲିହାସିମାତ୍ର ପଠାଇପ୍ରଦାନ
ଦେଲେ ବୋଲିମା ଚାରକୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ପାଇ
ଦେଇ ଆଜାନର ଅପ୍ରସାଦ ପାଇବ ଚଲେ । ପାଇ-
କାଟ ଏହି ମାନନ୍ଦରେ ବାଲିହାସ ବିଦ୍ୟାକୁ
ବିଦୁତକୁ ବ୍ୟୁତିଲାଗନ୍ତି । ମନବହୃଦୟରେ
ପରିମାତ୍ର ଏହିପରି ସିମାନ୍ତରୁ ଉତ୍ସବରୁ ଯେ
ଯେତେବେଳେ ବାଲିହାସ ବାହୀକ ପ୍ରସର
କରି ଯତ୍ଥ ତିକ ଅଛି ସେହିପ୍ରଦାନ ଦେଇ
ବୋଲିମା କିନ୍ତୁ କିମ୍ବାର ପଦିନ ପାଇବା
ଯେ ତିଏ ତିଏ ମଳ ଲାଗିବାକୁ ବେଳ ବୋଲିମା
ଦେଖୁଣାରୁ ଓ ପାଇବା ପରିମାତ୍ରରେ କିମ୍ବା
କାହିଁବାକୁ । ବାଲିହାସ ଏହି ମାନନ୍ଦରେ
ଦେଖିବାକୁ କିମ୍ବାର ପାଇବାକୁ କାହିଁବାକୁ

କୁରୁ କର ଦେଇ ସଖାନ୍ତର ଉପରେ
ମେହାଶୂନ୍ୟ, ବହିର ପରିଷାମ ଦୟର ଦେ
ଗାହା ଫୁଲର ବଳେ ପ୍ରିଣ ଦେବାକୁ ମୁଁଏ ।
ନେଇ ଚର୍ମସିଂହ ଦୟର ସେ ସ୍ଵା ଅସ୍ତ୍ରର
ବୋର୍ଧରେ ଏହଥା ଗନ୍ଧାରୀ ଦିନ, ପରମାତ୍ମା
ଅସ୍ତିତବ ପର ଜାହାନ୍ତି । ତତ୍ତ୍ଵ ଯତ୍ତ ଅଶ୍ଵର
ଦେଲେ ଦଶ ରତ୍ନ, ତିଏ ତ ମହାକାଶରୁ ।
ଯେହିଁ କୌଣ୍ଡଲିଙ୍ଗରୁ ଦାଢାର ମୁଁ ଆୟ-
ଅଧାରୁ ଅସ୍ତି ଦେବା ଦୂରତ ନୁହେ, ଅଧିତ
ଦେଇ ଦୋଷାନ୍ତରେତ୍ୱାର ଟଙ୍କାଦା ଦେଇର
ଦେଇଅନ୍ତରୁ । ଏହି ପ୍ରତ୍ୟେ କର କୁରିବାକୁ
ଦେଇ ମେ ସେହି ଟଙ୍କାଦା ଦେଇର ଦୂର
ଦୂର୍ୟ ଦିଗ୍ବିର ବିଦେଶମୂଳ । ଯାଦାକେହି
ଏକିବ ଦାରିଦ୍ର ତଥ ଏହ କରି ଦେଇର
ଦେଇ କର୍ମଶିଳ ଅର ଲିଚୁ କରିବିବ କୋଠାଟ
କୁଠିତ ଏକାଦେଶକେ କରି କରିଦେଇପାଞ୍ଚଟା
କୋଠାର କାନ୍ଦିତର ସଖା ଟିକ୍ ସ୍ଥରେ ଦେଇ
ଦୋଷାନ୍ତ ଦର୍ଶରେ ସୁଦା ପର କମନ୍ତେ ଅଛୁ
ଦୟା ଦେଇ ତାହି । ଏକିବ ଘେର ମନ୍ଦିର
କେ କାହିଁରେ ପଳ ଏ କିମ୍ବରେ ଏହି ପୁରୁଷ
ଜୁମ୍ବାଳ ଦେଇବ, ଯେମାତିରେ ଦେଇରେ ଏକ
କୋଠାର ଟିକ୍ କେଇ କାନ୍ଦିତ ଦେଇ

ପ୍ରକାଶକ

ମେଘାଶାନ ହିରାକୁ ଯାଇପାରେ - ଅଜନ୍ମନେ
ଏହାକୁ ଦର୍ଶନରେ ଉତ୍ତର ଦଶବେ ଖୋଲ

ହେଉଥିଲେ । କଳୟତରେ ସଦବ ପ୍ରକାଶକର
ହେଉଥିଲୁ ଏବ କଳେଟି ଅନ୍ତରେ ଗଲରେ
ଅଗ୍ରତଃ ହୋଇଥିଲେ । ଫର, ଫୁଲ, ମିଠେର
ଓ ପଦଶାଖା ଦୂରୀ ଫେରିଥିଲା । ଏଥ ଉଚ୍ଚତଃ
ଓ ପରେ ଆଜ୍ଞା ହୁଏଇରେ ଯାହା ଥିଲା ଶୁଣ-
ହୁଲେ । ଅରଣ୍ୟରେ ସଙ୍ଖ୍ୟା ଘଣ୍ଟାତରେ ତଳା
ରଥ ଗୁଡ଼ିକୁ ମନ୍ଦିର କିଛିଲାଇରେ ମନ୍ଦିରେ ।
ପରିହାତ ଗୁରୁରଙ୍ଗ ଶୁନନାର ପାହୁତୁ ଦେଖି
କାହିଁ ପଢ଼ିବିଲୁ ପରମ ହେଲା ଏହି ସବ୍ରାତ ।
ପଦଶାଖା ସମସ୍ତେ ଠାରୁଭୟାକେ ଗୁଡ଼ିକୁ ମନ୍ଦିର
କିଛିଲାଇରେ ଫରାଇଯାଇ ହେବେ । ଏଥରେ
ତେବେଳ ଦୟାତିଥାର ହେବ ହୋଇଥିଲା । ଏ
କର୍ତ୍ତା ଗୁରୁନୁ ମଧ୍ୟରେ ତୃଣୀ ସତବନ ଅକ୍ଷ-
ମୁକ୍ତ ଦୋଷରକ୍ତ । ଯଦି ତା ଏହି ରକ୍ତ ଦୋଷ-
ବର କଣ୍ଠିତଲେ ଦେବାତନୀ ଉପରିରେ
ଜୀଜୀଦେବ ପଦଶାଖକୁ ଗୁଡ଼ିକ ମନରମ୍ଭ
ଦିନେମହ ଶୁନନାଥରେକି ଉପରୁକ୍ରମେଦିବ
ପହିଲାଇ । ପରିହାତ ଗୁରୁରଙ୍ଗ ମଝରନାର
ଠାରୁ ବଧାଇବର ଦେଇଲୁକୁ ଦେଇଥାଇ ।
ପୁରୁଷାର ସଙ୍ଖ୍ୟାବର୍ଣ୍ଣ ଥିବାରୁ ସହିବନାଥ
ଅକାଳରୁବି ଗୁଡ଼ିକୁ ମନ୍ଦିରେ ପରିଦେଶ
ହୋଇଥିଲେ ।

୧୯୬୮

ବିହୀନ-କର୍ମଚାରୀ ଓ ଜୀବନକାଳୀ

ବେଳମାତ୍ରକ ଜୀବନରେ ସମ୍ମଦ୍ଦିଲ ଜୀବନ କରି ମନ୍ତ୍ରି-
କରିବା ବିଶ୍ୱର କରିଣ୍ଟ ମହି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ କାହାରିବି
କାହାରିବି ଅଭିନବରେକେ ଯହା ପ୍ରଥାର
କରିବି ପାହି ପୁରୁଷ ଅଭିନବ କରେ ଅଚ-

ପ୍ରକାଶରେ ପୁରୁଷାଦ କରେ ଅଥବା ଶରୀରକୁ ମାତ୍ରା ନାବାଲକର ଶରୀର ଯୋଗାପାରୁ ହୁଏ । ଫରଳ ତେଜିଲମାନଙ୍କ ଅଧିକ କିମ୍ବାଟୁ ହରବାରେ ଚାଲା ଓ ପୁରୁଷରେ ଉତ୍ସୁକ ବିଶେଷ ରୂପ ସବ୍ୟଦିବାକୁ ହୁଏ । ବିହକୁ ନାବାଲକର ଶରୀର ଓ ଆହରଣରେ । ଅଧିକ ତେଜିଲମାନଙ୍କର ପିତ୍ର ଓ ସମୟେ ମାତ୍ର ହେବାରୁ ତୁମ୍ଭେ ଜୀବ ନ କାଳିଲ ବିଚିତ୍ର ଘରଫେରରେ ମହିମା ଉଛା ହେଲେ କିନ୍ତୁ କାହିଁ ହସାନ କରି ପାଲିଗଲା ଏଥାପୁ ହୁଏ । କେବଳ ଅନ୍ତର୍ଭକ୍ତି ହେଲେ ନାବାଲକର ପଶେ ଏଣୁ ଲାଗୁ ହୁଏ ତାହା ଅମ୍ବେଲାକେ ପ୍ରିବାରୁ ଅନ୍ୟ । ହେଉଥାଇର୍ଥିବାର ଅନ୍ୟର ବନ୍ଦାରେ ଅଥବା ରତ୍ନ ତୌରେ ନମ୍ରାଶିଖ ପରିଵାହକ ନୟରୁ ହୋଇପରିବୁ ଜୀବ ତେଜିଲ ହୋଇପାରିବୁ କି ନାହିଁ ଏହେବା । ସେ ଯାହାକେହି ତେଜିଲ ଅଭିନାଶକ ହେବା କଷକ କରାଯାଇ ତାହା ବିଷ ମୁଦ୍ରିତଙ୍କର କି ନା ଏହା ବିର୍ଯ୍ୟ । ଅମ୍ବେଲାକୁ ବିଶ୍ଵାସ ପେରୁ ତାହା ଅଭିନାଶକ ମହିମାକୁ ମହିମା ପାଇଦାର ତାହା ତେଜିଲ ଅଭିନାଶକ କହେବେ ଯେ ସେମାନେ କରି ମହିମା ଏହିକିମ୍ବା ହୁଏଇ ହୁଏ ଏହା ବସ୍ତିନିବାରେ ହୁଏହୁ । ତେଜିଲ ଅଭିନାଶକ ବରିବାହାର ନାବାଲକର ସତର୍କ ବିଧାକ କହେଲେ ହେବଳ ନାବାଲକ ତାହାକର ଶରୀର ଓଡ଼ି “ବାହାରନାହାର ତମ୍ଭୁ ସାଥୀର କେଉଁଥିର ଅମ୍ବେଲାକୁ ଅକରା । ଅମ୍ବେଲାକେ ଏକମୂରିର କର୍ତ୍ତୃପତ୍ରଙ୍କର ମହିମାକେ ଆନନ୍ଦର ଦୟା ପ୍ରଦୟନ କରୁଥିବୁ ଯେ ତୌରେ ବିଶେଷ କରିବାର ଦୟାର ସମସ୍ତ କାବ୍ୟ ଅଭିନାଶକ ତାର୍ଥର ଦୟାର ଦୟାର କରୁଥିବାର ପବିତ୍ର ସେହି ମହିମାକେ ସାମାଜିକ ପିର ବିର କହୁଦେଇର ଗନ୍ଧିମେଳକର କିମ୍ବା କିମ୍ବା ହେବ କାହିଁ ।

ତ୍ୟ ମଂଗଳକର ଉଦୟ ରେହରେ ଏହା
ଜାତୀୟଗାନ ସପ୍ତମ ହୋଇ ପ୍ରକାଶ ରଖିଥିଲା
ଜୀବ ପରାମାଣୁ ଦେଖାଇଅଛୁଟା । ଆହ
ଆମ୍ବୋଗାନେ ସେବାକଲୁ ଆମ୍ବାକବ ଶାଶ୍ଵତ
ରୂପେ ତାଙ୍କ ନିରକ୍ଷେତ୍ରକାଳ ସମେତ ବିଜୁଅଛି ।
ସେମାନେ ଆମ୍ବାକବ ରହୁଛିନ୍ତିଷ୍ଠ, ଆମ୍ବାକବ ଏହା
ମହିତ ଉଦେଶ୍ୟ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କ ୧୦ବିଧ
ଅଛି ଅଛୁଟା । ପ୍ରଥିତତା ଯେତୁ ମାନବଙ୍କ
ଦ୍ୱାରାତ୍ମିକ ସେମାନେ ସେ ଏ ଜୀବର ପୁଣ୍ୟ
ପୋଷକ ହେବେଦ୍ୟରେ ଆମ୍ବାକବର ଜଳେ
ଗାନ୍ଧି ସନ୍ଦେହ ହାହଁ । ମେଘଦେବ ବଞ୍ଚଦେଶରେ
ଏହାର ମୁଗାର ଦେଇଅଛି । ଉର୍ଧ୍ଵ ଦର୍ଶକଙ୍କ
କରେ ବସ୍ତୁ କହ ପାଇନାମାହଁ । କାଳକରିବାର
ଜୀବୀଗାନ ଜୀବୀଗାନ ବହ ଦିନକର
ମହିତ ହେଲେ । ଏହା ଯୋ ମୂର କବିତାରେ

ନୂତନ ପ୍ରକାଶକ ହରି ସବେଳୁ
ପରିଚୟ ମତ ଅଛି ଏ ପଞ୍ଜାମେ ଉତ୍ତିଷ୍ଠା
ଦୋରଥର କି ।

ପ୍ରଥମଶତାବ୍ଦୀ ।

ନନ୍ଦପୁନାଥ କର (୧), ଦରମେହଳ
ପୁନାନ୍ତାର, ରାଜାନାଥ ମିଶ୍ର, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପାତ୍ର କନ୍ତୁ
କାହାକ, କୁଳମନ୍ତର କାଶ, ସନ୍ଦୂରକୁମର ଦେବ
ଚନ୍ଦ୍ର ଆର୍ଦ୍ଦା, ପର୍ମିତାର ଧାମକ, ବୈକୁଣ୍ଠ
ଦର ମହାପାତ୍ର, ପରମାକରଣ ମହାତ୍ମ, କର
ବନ ମହାରାଜ, ବଖାରୋଚନ ଦୀପ, ମହମଦପତ୍ର
ଶିର ରତ୍ନପଦ, ହାତୁରେଣ ମହାପାତ୍ର
ପାତ୍ରକାଳ ଦିତ୍ୟ, ଶରୀରରେଣ କାନ୍ତି ମେଲ
ରମାନାଥ ଦୋଷ, କୃପାଧିକ ସତ୍ତ୍ଵ, ଉତ୍ତେନ
କାଥ ଦସ୍ତା ।

କବିତାବଳୀ

ମୋଟାଥ ବାହିନୀର, କଳିତାମନ
ବନେଶାଖାର, ସୁଧୀଲଦୂରାର କଷ, ସୁରେଣ୍ଡରନ
ପ୍ରଦୀପାଠ, ବେଦେମୁଦ୍ରାର ଜଗନ୍ନାଥ
ପାଞ୍ଚାଲିର ଚକ୍ର, ନରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ
ଆଶ, ସର୍ବତ୍ରାମାର ପାତାଖାୟ, କରି
ଲେଖିଲ କୌରାପ, ବାନୁକୁଳ ଦାସ, କୁମର
କାଶ ଦାସ, ଯୋଜନାପାତ କାର, ପଟ୍ଟନାୟକ
ଚାନ୍ଦ ବନ୍ଦ, (୨) କର୍ମଚାରୀର, ସତ୍ୟକର ପଦ
ମହୁମୁନ ପାତାଖାୟ, ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଆଶ
ବାମହେବ ଦିଲ୍, ଉତ୍ତାପଥାତିଶୀ, ବନ୍ଦିଶ୍ଵର ଲଭ
ଲଗିଯୋଗୁଳ ଦିଲ୍, ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦେବ, ପାତ
ଦିଲ ନକ୍ଷମବ, ଛପାର୍ଜିତ କବି, ମାତ୍ରପାତ୍ରପାତ୍ର
ମଧ୍ୟାଧର ପଣ୍ଡି, ଚେତିନାନନ୍ଦ, କଳ
ଦାସାକ୍ଷିତ ପଦ, ହୈଦନାଥ ପଦ, ଶୋଭାନ
ଚନ୍ଦ୍ରମୃତ, ଶନିଭାର ପଥାତ, ପ୍ରଜମେହା
ପ୍ରଥମବଳ, ପତିହାରର ସୁରେନ୍ଦ୍ର, କୁରୁତିତ
ଦଳ, କତାଙ୍ଗ ପାଇଁଲ, ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁଲ
ଦକ୍ଷିଣାମୁଖ, ଛାକ, ସେନାନ୍ତୁଳ ନବନ୍ଦିନୀ
ପ୍ରଥାତ, ବିଦ୍ରୋହ ପାତାଖାୟ ପାଦ, ପଦ୍ମବିନ୍ଦୁ
କର, ଶିଶୀ, ଶିଶୁମାର ହେବ ।

omega1

ମାତ୍ର କରିବାର ପାଇଁ ଶରୀରରୁଥାର ଯେ
ହନ୍ତର ପଞ୍ଜୋପଞ୍ଜୀୟ, ଲାଗୁକରୁ ସତ୍ତ୍ଵ, ହାତ
ଦ୍ୱାରା ପଚାରୁ, କୁଣ୍ଡଳିତାରୁ ରହାଏ, ମେଳ
ବାଣ ମହାଧାରୀ, ମହିଦାବ ନୋବେ, ମୋହନ
ବନ୍ଦ, ମିଶ୍ର, ବନ୍ଦପ୍ରଥାଦ ହାତାଙ୍ଗୀ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରତିହିସି ସମ୍ମାନପ୍ରତିକା।

THE UTKAL DIPIKA.

Outick, Saturday the 7th July 1917

ଆଜିର ୧୦ ଟଙ୍କା ପରିମାଣରେ ଲୋକରେ

ବିଷୟରେ କୁଳକାରୀ ବିଷୟରେ କୁଳକାରୀ ବିଷୟରେ କୁଳକାରୀ ବିଷୟରେ

ବିଷୟରେ କୁଳକାରୀ ବିଷୟରେ

ବିଷୟରେ କୁଳକାରୀ ବିଷୟରେ

ବିଷୟରେ କୁଳକାରୀ ବିଷୟରେ

ବିଷୟରେ

ବିଷୟରେ କୁଳକାରୀ ବିଷୟରେ

No. 285

A Government Elephant named Colap is offered for sale. Intending buyers may see the elephant at Golkera, H. N. R. Any offers should be made in writing to the Divisional Forest Officer, Singhbhum Division.

Chabassar Divisional Forest Officer
17-6-1917 / Singhbhum Division

No. 284 WANTED.

For the I.A. Classes attached to the Ravenshaw Girl's School at Cuttack.

A Lady graduate on Rs. 150/- a month to teach Botany and Mathematics.

The appointment will, for the present, be made on a temporary basis. Applications should reach the undersigned not later than the 15th of July, 1917.

Nalini Mohan Das Gupta
Ranchi City Assistant, Director
of Public Instruction,
Bihar and Orissa
18-6-1917

No. 277 NOTICE.

All persons having claims against the Estate of the late Mahtaja Raghunath Sekher Rao, Ruler of the Gangpur State in Orissa, are required to submit the same to the undersigned on or before the 1st August 1917, after which date no claims will be entertained.

J. A. CRAVEN
Superintendent
Gangpur State,
Sundargarh P. O.
Via Jharsuguda, B.N. R.

No. 296

ADVERTISEMENT.

A scholarship of Rs. 30/- a month tenable at the Sibpur Engineering College is vacant for this Board. The scholarship is available for those who are natives of the Cuttack district and who have passed the I. Sc. Examination.

The intending candidates should submit their applications to the undersigned on or before the 15th July 1917.

Vice Chairman
District Board
Cuttack

ବିଷୟରେ କୁଳକାରୀ ବିଷୟରେ

ଉତ୍ତରବିଦ୍ୟାପକ୍ଷ ।

COMMUNIQUE

The disturbances which broke out in the Sadr and Kaptipada Sub-divisions of Mayurbhanj Feudatory State during the latter half of May, ostensibly as a result of the attempt to recruit Santal aborigines for service in the Labour Corps proceeding to France, were put down without bloodshed by a combined military and police force which was at once drafted into the State and quiet had been restored there by the end of the month.

The unrest afterwards spread to the outlying Subdivisions of Bahman-ghat and Panchpir on the borders of Singhbhum. On this occasion the excitement had no connection with labour recruitment, which had been definitely abandoned a month before, but was partly a reflection of the earlier disturbances and partly a manifestation of discontent at the working of the State Forest and Excise Regulations. On the 15th June a large mob of Santals gathered at Rairangpur, a collision with the State police occurred, one constable and two Santals were killed, and on the night of the thana police the mob proceeded to loot and burn down the Rairangpur bazaar including the thana buildings.

A force of troops and armed police was speedily concentrated at Rairangpur, which is close to the terminus of the Kalimati-Gorakhpur Branch of the Bengal Nagpur Railway. The Santals dispersed as soon as they came into contact with these forces and the smaller bands into which they broke up have been kept on the move by the police for the past fortnight. A few small bazaars in the interior were looted before the police came up with the rioters, but the disturbances are now over. Many of the ring-leaders have been arrested, and arrangements have been made for the trial and for a detailed investigation of the causes of the disturbance.

OUR MUNICIPALITY

The Cuttack Municipality is ours and with much concern we say that it is now passing through a crisis. It would be no exaggeration to say that something like a Damocles's sword is now hanging over its head. We cannot say anything more now. It had its warnings, because of its long-standing shortcomings and abuses, which nobody cared to look into, till the Divisional Commissioner made an inspection. The Auditor's report one after another had gone unheeded if not for nothing, till the Commissioner called for a reckoning on all counts. Needless to say that the Hon'ble Mr. Le Mesurier is no ordinary Commissioner. To our eyes, he looks more a Governor than a Divisional Commissioner. Nothing escapes his gubernatorial eyes. He soon put his thumb on the plague spots of the Municipal administration of the town. First and foremost was the non-delegation of powers to the Vice-Chairman. The Commissioner noted serially a number of irregularities, technical and legal, which could have been avoided by a division of labour and duties which was dependant on a timely delegation of powers by the Chairman to the Vice-Chairman. Ignorance of Municipal Act and the Rules, party jealousies and the constant whisperings of subordinates, menials and timeservers and a selected few of sharers bent upon serving their own ends at the cost of the Chairman who was new to a sense of high responsibility which such a position entails have brought on this crisis. If so, who will be responsible if the worse comes to worst? Of course we have every faith in the executive head of the Division. But of what use is this faith if attempts are made to ignore or thwart his representations and recommendations?

tions to the Municipal Board. His remarks the Municipality might take for its own benefit as mandates or orders issued after proper and due consideration of the real state of things discovered in the course of inspection and are therefore not to be taken as the exuberance of impetuous and impulsive Civilian cynicism. Then again, there is the Sanitary Commissioners' inspection remarks to be taken into account. He has made a clean sweep of the Chairman and the commissioners of the Municipal Board. He has spared none. Both the Divisional Commissioner and the Provincial Sanitary Commissioner are of opinion that the Cuttack Municipality is a remarkably imbecile body working with no driving power of administrative capacity, more obstructive than initiative. A disciplined mind knows the virtue of discipline and the Cuttack Municipality is sadly in need of discipline. Consequently the administrative thread is out of

hands. There is no harmony, no co-operative spirit. In short there is a lack of anything and every thing. Non-plussed all. Hoodwinking hitherto practised has failed to answer the purpose, and the self-delusive spirit of helpmates in the electioneering campaign through such agencies as have the rate-payers in their *Khatas* stands revealed most sinfully. There is such a saying as "forewarned is to be forearmed." The Cuttack Municipality had better be on its guard. Since writing the above it has come to our knowledge that serious allegations have been brought

various allegations have been brought against the Tax Darogah, and the matter is now under consideration. We will revert to this again, because the interests of the Municipality are the interests of the public and the public are vitally interested as the fate of the Municipality is at stake now.

COMMUNICATED BY BABU
BISWANATH DAS B. A.

It has been said and not without truth that a child is the object of sympathy and care of the whole family. The Hon'ble Mr. Das once said that Bihar and Orissa is the baby province as such, requiring fostering care of both of her parents and sisters. Whether the coming University is a full flow of that mighty stream of love and sympathy of paternalism is not for me to discuss here. Supposing it even as such with all the hopes of an optimist, the Patna University cannot benefit the Oriya speaking population occupying an area of 47,000 Sq. miles in the province. Orissa is not only confined to one college but is deprived of all facilities of technical education having only two technical institutions out of twentyeight different industrial schools in the province.

Even the only college of Orissa is not what it ought to have been. The claims of its science branch is altogether disregarded at a time when sufficient scientific education has been the theme of both the Government and the people. It is provided with a staff quite unlike the assurance given by the P. W. Commission and a laboratory far below the standard required or the culture of the B. Sc. standard. The poor Oriya students taking up honours (in Science Course) are placed between Scylla and Charybdis seeking their shelter either at the distant and plague affected Bankipore or to nip for ever in the bud the glowing aspirations of their future careers. The Arts branch, though the favoured child, is too far away to be heard even in her cries. The different useful educative activities (eg the historical or the economics society) within it could have died a natural death had not been for the fostering care of Mr. Lambert and his assistants concerned. The library is poorly equipped not to have even a complete set of Hume's History of Orissa! Ravenshaw College is thus the only College out of 120 Art Colleges or 100 Colleges in British India and one out of even in the Province, stunted in growth, ever and anon, crying for more grants and better equipment.

The magnificent donation of the Hon'ble Ram of Kanika may restore the library to its normal condition. Let us, however, take this as the gap-holiday forerunner of a flood of donation from our Garjat Chiefs, who out of equitable consideration ought to pay their quota for the development of the College or start a new one in some convenient centre for the propagation of higher education in Orissa in general and of Garjats in particular but keeping themselves away would be no more than an open violation of the fundamental principles of social economy of contributing "in proportion to the benefits derived". Since the Orissa Garjats cover more than double the area of the British districts, it can hardly reflect any credit on our Chiefs if the plea of few of their people receiving Collegiate education be brought out. Further educating their people is no more a gift than a duty towards those entrusted to their care.

it is to be Kanika, with his limited means and high standard of living would spare half a laku for the College, it may reasonably be expected of our Chiefs either to follow suite or even rise a step higher, starting a new College at some convenient centre. We refuse to believe that our Chiefs will ever fail to respond to the call of duty if they are reminded of so advised. It is therefore left for the Government and our leaders to take up this noble task of appealing or advising them as the case may be in view of the existing difficulties.

ଭୁବନେଶ୍ୱର ସେବା—ମହାଜୀବି ପାଦରୀ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ୧୯୭୩ ମେ ଭାବର
ବାସୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସେବାକଲେବେ ଉଚ୍ଚ ଦେବ
ପାର୍ବତୀ ଦେବାଳ୍ୟ ବନ୍ଦିଷ୍ଠାନ୍ତରେ । ସମ୍ମାନ ଏଥିରେ
ଏହାମ୍ବା ସନ୍ତୋଷକାରୀ କରୁଥିଲେ । ଶ୍ରୀ କଞ୍ଚିତ୍ତବ୍ରତ
ବନ୍ଦି ବାହୁଦୟ ।

— ୧୦୫ —
ତତ୍ତ୍ଵବ୍ୟାକ—ବଜନ, ପରେ ହେଲାହାତୁ
ଏହି ତତ୍ତ୍ଵବ୍ୟାକ ଯାଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଅକି କଲେ
ଏହାମେ ତାହିଁ ପଢ଼ିଲାରେ ତତ୍ତ୍ଵବ୍ୟାକ ପ୍ରକାଶ
ହାତେ । ନରସାର କଲେ ନାତରଷଙ୍ଗରେ
ଥା ୨୫ ବି ଖଣ୍ଡରେ ଥା ୨୫ ବି ଜଗତ୍ତା
ଦ୍ୱାଦୟ ଧାରିବାକର ଅହ ନୃଜ୍ଞାନୀ ବିଜ୍ଞାନୀ
ନାଲ ବିନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଶୁଦ୍ଧତାର ବିଷ୍ଣୁ କାଳ
ଦେଇ ଥା ୨୦୦୦୯ ଟି ଦେଇବ ଅଳ୍ପକାଳ
ଦେଇ ପାଇବିଲା କରେ । ଏହାର ଅନ୍ତରେ
କିମ୍ବାକି ତତ୍ତ୍ଵବ୍ୟାକ ହୋଇଥିଲା ।

ଶାଖା ହୀ—ଯଶୋଦର ଉତ୍ତର ଅନୁଗ୍ରହ
ଅଳିପାଣେଯେ ଗ୍ରାମକାଷା ବେଗେନ୍ତୁଥା
ଦେହୁ ଏହି ଶାଲି କରେ ମୁହଁମେଳରେ ପଢ଼ି
ଦେବେ । ଏହି ସମସ୍ତରେ ତାହାଙ୍କ ହୀ ଅନ୍ତରୁ-
ପଦା ମୁହଁମେ । ଶୀ ଲେଖିଛି ବସ୍ତୁ ଓଟା
ନର୍ତ୍ତ । ପଢ଼ିର ମୁଗ୍ଧ ହେବାରୁ ଥର୍ମସ୍ତ ରାହାନ୍ତି
ଶର୍ମ୍ମା, ତହିଁ ପ୍ରଭୃତି ଶାମ କରିବାରୁ ବନ୍ଦନେ
ଦେହୁ ସେବନ୍ତାମାତର ହେବାରୁ ପ୍ରେରଣ
ପ୍ରକାବେ ବନ୍ଧନୀ ହେବାରୁ ଅସଂକା ହେଲେ
ଜଳ ଦେଶରେ କହି ଏ ତୋଟିଏ ଧୂର କାହା
ହେବାରୁ ମେ ରତ୍ନର ଅନନ୍ତର ଦହରେ “ଆମେ
ମୁଁ” ଦେଖିବାରେ ଧାରଣ ତରକ । ଏହି
ଦେହୁ କିନ୍ତୁ ବିଦାଳ ଆହି ପ୍ରତିବି ହେଲେ
ଅପେକ୍ଷା କେବ୍ଳା କଥା କହୁ ହଳ ହେଲନାହିଁ
ଦହରେ ଏ ତଥା ସମସ୍ତରେ ମୁଗ୍ଧ ପାଇଁପୁରୁଷ
ହେବେକ ଏଥା ପ୍ରଭୃତି ସେହୁକୁରେ ଦେଖେ
ମୁଁ ହର୍ମାରା ହୋଇ ନ ଆସୁ ତାହା ହେବେ
ଅପୁରୁଷ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଗୋବି ଅନ୍ତର ଉତ୍ତର
ଦଳର କାହିଁ କରେ କଥ ଶଳ ହେବ କାହିଁ
ମୋର ପକ ମୋତେ ଦେବାରୁ ଅଥରନ୍ତି
ଏହି ସଙ୍କଳନ ଦିଇ ।

ଭାବପଦରେ ଦେଖିଯୁ କଣ୍ଠୀର—ମନ୍ତ୍ରେ
ମେହ ନିଷ୍ଠାର କାନ୍ଧପାତ୍ର ମେ, ଏହି ମନ୍ତ୍ର
ପଦବ୍ୟବରେ ଉଚିତର ଫେରିବା ଏହିଲକ୍ଷ
କି କୁମରର ବଜାବଜପଥରେ ପଦକ
ଅନ୍ତର ତରବର୍ତ୍ତରେ ଦେଖି ପାଇବାର ହିବ
ନୟରେ ସମ୍ମର ସର୍ବପାତ୍ର ଶୋଭା କଥାଟି ଜାଗା
ରକ ହର ବ୍ୟାକୁ କରିବ । ଫେରି ଶାରୀ
ଓ ତ୍ୱର କ୍ଷେତ୍ରର ଭାଷ୍ଯକୁ ଫେରି
ମେତ ଥାର ଥାର ବନ ଦେଖିଯୁ ସୁନ୍ଦର
ଦିଲାନଥରକୁ କମ୍ପିକୁ ବରଗୀ ଚକରି ମନ୍ତ୍ରେ
ଦିଲେ । ସୁନ୍ଦର ଜହାନରେମାତ୍ର ଏହି ସବ୍ରାନୀ
ପ୍ରତ୍ଯେ କମ୍ପିକୁ ଅନନ୍ତର ଫଳକେ ବିଦେ
ମାହୁଁ

ଶୋଇ ସମ୍ମାନ — ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦୁଃଖ ସମ୍ମାନ
କଥାପୂର୍ବ ଦେ ଅମ୍ବାତଳର ସମ୍ମାନ
ଦୁଃଖ କଲାପ ଓ ଏହିକି କମଳାତଳ
କଲାପ ସାହେବ ଉଚ୍ଛଵି ଆଜି ନିର୍ମାଣ
ବସାଇବେ ନାହାନ୍ତି । ଭାବନୋଟିମେ ସମ୍ମାନ
ଅସିଥିଲୁ ଯେ କହିଲା ଏ ଏହି ଦୂରକାରୀ
ଦିନ ପେଇଗୋକାହିଏ ଦେଇବେ ମାତ୍ର
ଲାଲା ସମ୍ମାନ କରାଯାଇଲୁ । ପାଟେବ ନମୋ
ଦୟ କିମ୍ବା କେଇ କଲାପର ସମ୍ମାନ
ଏ କରେ ଭାବିଲ ଓ କେତେକମାତ୍ରର ପ୍ରତିକାର

ନକ୍ଷ୍ତ୍ରରେ ଓ ବନ୍ଦୁଶାଳେ ଉତ୍ତରାମ୍ବଳେ
ପ୍ରଥମେ ଦାଲେଖର କଇସର ପରିମେ ଦୂରତ୍ବରେ
ଦିନର ବରତର ଓ ଏହିଏ ବରିଶାଳେ ଦଶାମ
ଧୂରେ । ଯେ ଅର୍ଥ ଯୋର ଲେଟର ପ୍ରଥମ
ସମସ୍ତରେ ଅବେଳା ପ୍ରାଣର ଦେଖିବେ ଏହି
ଦଶେଷରେ ଚାହୁଡ଼ା ପ୍ରାଣର ଦେଖିବେ ଏହି
ପ୍ରବୃତ୍ତରେ କାନ୍ଦର ଉତ୍ତରାମ୍ବଳର ସମ୍ମାନ
ପରାମର୍ଶ ସଜ୍ଜନ ତେବେ ଘର୍ଷରେ ସହାଯତା
କୁଣ୍ଡରେ । ଅନେକ ଅର ଧାର ପ୍ରମୁଖ ସମ୍ମାନ
ଯେ ଦେଖିଯାଇ କପର ଦୂରପତି ଓ ଉତ୍ତର
ଦର୍ଶକଙ୍କ ଜୀବ କରିବେ ସମ୍ମାନ କିମ୍ବା
ଶମଗାନ କିମ୍ବା ଉତ୍ସାହ ଦେଖାକୁ କିମ୍ବା ଉତ୍ସାହ
କରିବେ । ଏହର ସମ୍ମାନ ଦେଖିବିଲେ ଏହିଏ
ଏ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ହୋଇଥିଲେ । ଉତ୍ତରାମ୍ବଳ
ଦିନ ହୋଇଯାଇ ମଧ୍ୟ ଏ ସ ଦେଖିଯାଇଲେ
କିମ୍ବା ଉତ୍ସାହ କରିବେ । ଅମେନାମେ ଜୀବ
କିମ୍ବା ଉତ୍ସାହ ସମ୍ମାନ କରିବେ ।

ତେଣୁ ଓ ଉକ୍ତରାଜୁ ସ୍ଵପ୍ନମାନିଷଙ୍କ ବିଶ୍ଵାସ କରିବାକୁ ଅନ୍ୟନ୍ୟ ପ୍ରକାର ସାହାରୀ ଓ ସାହାରୁକୁ ପାରିବାକୁଠାରୁ : ଉତ୍ସମ୍ମରେ ଅଞ୍ଚଳ ସାହାର ମଧ୍ୟ କେଇଥିଲେ । ସାହେବ କି କ'ହେବ ବାହୁର ପାତାଗୁଡ଼ ଖାଇଲେ ଏବଂ କିମ୍ବା ପାଦାନାଥିଲେ କେଇଲୁ ବାହାନାଥିଲେ । ବୃଦ୍ଧମାନରେ ଲାକ୍ଷଣ୍ୟର ଅନ୍ୟରେ ଆମ୍ବାହେବ ଅମ୍ବେନାହେବ କେଉଁଛାନ୍ତି । ଅମ୍ବ ମାନଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣାକାଳ ମାନଙ୍କପୁ ଶୁଭାର୍ଥ କରିବା କରିବାର ଉପରେ ଆମ୍ବେବ ଏହି ମତ ଅନ୍ତରେ ଅମ୍ବମାନକେ ଏହିର ଦୁଃଖପୁରେ ଜାପିଲେ ମେତାକେ ସାହେବ ଓ ଶର୍ମିତ ମିଶେଷ ଭବନ୍ତର କିମ୍ବା ଅମ୍ବକାଳର ମଧ୍ୟର ଦୂରକୁଠାର ଦୂରାଜୁ ଅବୁ । ଯେହିକ କମିଶନରକ ଦୂରପ୍ରକାଶର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ କାଳ ଲାଗେ ଏହି ସଫୋର ଅବୁର ନିଷକ୍ତାପି ଏ କମିଶନର ଦୂରର ଏକ ପାହ ଶାହୁବାଦ ।

ଶ୍ରୀକୃତିବାବ ପଦିତା ଜୀବରେ ମହାକାନ୍ତି
ଯାଇଲୋଗଣେ ଅବଳ କରିବା ଆମେଷତା
“ଅମୁରଚାର ପଦିତା” ଅଭ୍ୟାସ କରିବା
ଥିଲା । ସୁଅନ୍ତରେ ଏହି ବେଳିଲା ପ୍ରିୟଙ୍କ

କୋଣାର୍କ କେବାଳ ପଡ଼ିଥିଲା ଏହା
ଆଜିମାନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ହାତପାତାରଗୁଡ଼ରପଢ଼ି
କଷିରବେ ଅବଶ୍ୟକ ବସିଲେ । ଏ
ଦିନମା ଘରରମ୍ଭପୁରେ ମୂଳାମନ୍ଦ ପମ୍ବା
ବନିକରା ଏବନୋହିର ଦତ୍ତ । ମୁଖୀ,
କେମାତିକେ ଅସ୍ତ୍ର ଦୋଷିଥିରେ । ତେଣୁ
ଦୂରକାମ ବିନୁବରିଯୁଗେ ଆଜିନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଦିନସତ ଦିନ ବେଳି ଏହାନୁବାତ ତେବେ
ରେଖି ବୀମା କି କୁଣ୍ଡା । ଘରକୁଣ୍ଡର ଓ ପୁରୁଷ
ମହାରାଜାଙ୍କର ପାତ୍ରିବ୍ୟା କୋର ଫେରେ
ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଚକ୍ରକର ଲେଖନ କିମ୍ବା ଅଥବା
“ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପଟ୍ଟିବା”ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା
ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଯଜମାନେ ପ୍ରିୟର
ଛାତ୍ର ସହିତ ଶାଶ୍ଵତ । କେଉଁ ଜନେ ବହୁ-
ଦ୍ୱାରେ “High Court is a place of
forensic & intellectual jugglery
ଅର୍ଥାତ୍ ଚକ୍ରମାଳା ଓ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଜେତା
ନୁହି ଅଧିକାରୀ” ଅମୃତବାବାର “ଅବଶ୍ୟକ
ପାଇଁରେ ଏହିହେ ଅମ୍ବେମାନେ ସୁରୀ ଦେଲୁ
ନାହିଁ ପ୍ରଦତ୍ତକଲେଖିର କା ସଜ୍ଜିତି ଦେଖନେ
ମହାକ ପ୍ରଦତ୍ତକ ପରିବ ଅନ୍ତିମକରେ ମୁଣ୍ଡ
କିଛି ବହିପାଲେ ଏ ଦିନା ଅମ୍ବେମାନେ ଅତେ
ଅନୁମୋଦିତ କରିଗାରୁ କରୁଁ । ସତ୍ୟାକାଶ
ଅକଟ୍ୟ ଧାରାଯୁଗୀ ଓ ଅନୁଦ୍ରବୀଗୁ । ଯେ
ଲେଖନ ଓ ସହ୍ୟ ଅତି ସର୍ବର୍ଗର ଦିକ୍ଷିତନ୍ୟ
କଷେତ୍ରର ସର୍ବାଦ ପାଇଁ ମାତ୍ରମାତ୍ର ଜେତ୍ରୀ
କଥା ଅଥବା କୁଝ ଦୋଷଦ୍ୱାରା ବହିପା
ପରେବିବୁ ଅମାନ ବିଭବେ ମଧ୍ୟ ପାଇଁ
ଦେବା ଏହାପାଇଁ ସମ୍ଭବ, ଏହି କଷ୍ଟରେ
ଯାମା ଦେଇବ ଅନୁଦ୍ରବ ଦେଇପରି ଗାଇଁ ।

ବିଜ୍ଞାନ ଶର୍ମା ଲକ୍ଷ୍ମୀ

କେବେହେତେହେତୁ ଜାରି । “ବନ୍ଦୁଭବ ଗର୍ଭ
ଧେବ, ପାଇ, ଦେବତ ପ୍ରଦାନ ଅନ୍ତର୍ମଳ ଉ
ଷକ୍ଷାଟ୍ ପଣ୍ଡିତ ମନ୍ଦିର ଯାଚନାରେ ୩୮
ଦେଶରେ ଏହି ଏହି ମୂରାର୍ଥ ଦୋଷ
ଥିଲେ । ସମ୍ମେତ୍ରେ ଏହି ଦେଶ ସମ୍ବାଦେ ଯାଇ
କିନ୍ତୁ ଯାବାକୁ ତମ୍ଭାଦିନାର୍ଥ ପ୍ରକାଶ
ଦିଶାଶବ୍ଦିରେ ଏକ ଅବସାନା ନିମ୍ନରେ ଆଖିବା
ବହି ।

କୌଣସି ତୋରନେ ମୟାତିପଦରେ ଚାଲ
କୁହ ବାଢ଼ିଲ୍ ବଜୁଦରେ ହେତେକ କ
ବାହାରୁଥିବାର ହେବିଲୁ । ମାତ୍ର କୁହୁ ମୁହୁ
ଅମ୍ବେଗାରେ ମାତ୍ର ଶାଖା ଶାଖାରୁ ନହିଁରେ ତାହା
ହୋଇ ଦେଇବା ଆପଣଙ୍କ । ବଧ ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ଯା
ବରୁ ମେ ବରତୁମ୍ଭୁ ଦେବଙ୍କ ନନ୍ଦନ ନୟାନ
ହର ଶୁଣେ ଏହି ନନ୍ଦନ ଦେବଙ୍କ ଅସୁଦ୍ଧ
ସହାୟ । ମେ ତଳ ପହିଆ ପଣୀକୁ ମନ୍ଦ
ଦେଖୁଣ୍ଟା ଭ୍ରମଗରେ ଦୂଷାରେ ଅନେକ କ
ବ୍ୟକ୍ତିକ ଉତ୍ସବରେ ହୋଇ ପରାପରାଦ ସେବା
ଦୀର୍ଘାବ୍ଦୀ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ପ୍ରେ ତାଣ୍ଟ୍ରି ର
ପ୍ରଧାନ ସେବାରେ ଅଧିକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦୂରକ
ବନ୍ଧୁପ୍ରଥାଦର ପରମାତ୍ମା ହେବ ବୋଲି ।
କହ ନଶ୍ତ୍ରିୟାବଳୀ ମହାପ୍ରକାଶ ଦେବା
ଶବ୍ଦ ଶୁଦ୍ଧତି ଦୋଷଶଳ, ସଧମ୍ପରେ ଦା
ନ୍ଦନ ଦାତୁ ପଦ୍ମ ଏହା ତିରାଇବ ସଜ୍ଜ
ତମେକ ସଜ୍ଜି କରେ କରି କପଳମଣ୍ଡଳୀ
ଦେବାକ୍ଷେତ୍ର ଦାତୁକି ପରିବାରୁ ଦାଖ ଦେବ
ଶଳେ । ମହାପ୍ରଦାତର ପଦମ ଯାତାବର ପ୍ର
ଦୃଢ଼ମ୍ଭ ତୁଷେ ପଦମରକ ସେ ପଦ ନହାଇ
ଦର ଅପନାତ ସହିତାରକ୍ତି ଓ ଏ ଅନୁଭବୀ
ଶତ ଭ୍ରମକରେ ମୁକ୍ତିପ୍ରପଦ ପଣ୍ଠିଶବ୍ଦ
ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦିନ କପଳ ସମ୍ପଦ ଦିନ ମହାତମ

Digitized by srujanika@gmail.com

ପୁଣ୍ୟ ରୁ ଜୀବନପାଇବେ କିମ୍ବା ଦିଅ ବାହୁ
ଦସ୍ତଖା କବିତାରେ ଧର୍ମ ଯେତମାତାଏଥୁ
ଏଥର ଦଳରୀ ଜୀବ ବ୍ୟକ୍ତିଗତରେ ବାହୁ
ମହିଳା ହେଉଛୁ ଶଙ୍କମାତାହେବେବୁ ଦୂ
ହନ କଥରେ ଅବସ୍ଥା ବରାବରୁ ଦୋଷଧୂ
ବାହୁତା ଫଳ ମୁଣ୍ଡିଲୁ ପରିଗରେ ସବାଳ ୧୦ ଚ
ଠାରୁ ପରିଷ୍ଠି ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଲ ହେବା ଏବଂ
ପରିଷ୍ଠି ଶେଷ ହେବା ଏବଂ ଅବସ୍ଥା ଏ
ହେବା କଥରୀ ଅବସ୍ଥା ଦେଲ ହେବା ଏବଂ
ବାହୁ କଥ ସଥ ଅପି ଦିବହାରେ ଲମ୍ବାଲମ୍ବା
ଅଥ ଦବସ ପ୍ରାୟ ୫୦ ପରିଷ୍ଠି ଯାହା ଓ ଦିବ
ଦେଇ ମୁହଁରେତେ ଦିବରାଶ ଯାହା ପରିଷ୍ଠି
ଅବ ଦିବଧୂରେ । ଯାହା ବାହୁତା ଫଳ ଅବଶି
ଶାହି ଓ ଶ୍ରାମୀକୁ ଜୀବନ ମେହେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେ
ପାଇୟ ୨୦ ପରିଷ୍ଠି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଇଥୁରେ । ପରିଷ୍ଠି
ଦେଇ ଗୋଟିଥାରୁ ହେବି ଯାର ସୁଦିନା ମୁହଁରେ
ଯଜ୍ଞ ଅଶ୍ଵାଶ ଦେଇବାକବ ଲଭିବେ ପଥେ

ବନ୍ଦିକାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀ ପଢିବାରୁ ରଥପରିଷା
କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ପରିମା କେତେ ହୋଇଥିବ
ଏବେଳେ ଅଛି ଅପ୍ରକୃତ ଆଜି କୁଟୁମ୍ବାଙ୍ଗ
ଦେଶମାନଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟମଙ୍କ ଯେ
କେତେଇଅନ୍ତରୁ ମାନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଜ୍ୟ ପଠିଲ
ଏଥର ହେଲେ ଦିନେରେବୁ ଦିନେରେବେ
ଅନ୍ତର୍ଗାଲ ମାତ୍ରାଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଏହି କୁଟୁମ୍ବା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଶ ଦେଖି ନୁହେ ଯଥମେଲିବ କାହା
କୁନ୍ତମ ମାନ୍ଦୁ ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ଆଦି କଥା
ଥିଲେ । ଅତେ ମାତ୍ରା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ପାଦ୍ମା ଯାତ୍ରାକୁ ଅମେରିକା ଏବେ ନୟେ
ହେଲୁ । ଏବେ ଭ୍ରମେ ଅମ୍ବୀକରଣ ହେଲା
କାହିଁ । ଜୀବିତାରେ ଏକମାତ୍ର ଘୟୁଳ ଦେଖି ଆ
ହେବେହେ ହେଉଛି ନାହିଁ । “ବସ୍ତୁରିବ ବାଧୁ
ଧେବା, ପାଶ, ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରଦେଶ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଉପ
ରତ୍ନାଙ୍କ ପଞ୍ଚଶିଳ ମନ୍ତ୍ରର ଯତ୍ନ କରି ।”
ଧେବେହେ ଏହି ହେ କେବଳ ଭୂଗାର୍ଥ ହୋଇ
ଥିଲେ । ସହିତେ ଏହି ଦେଶ ସଦାରେ ମାନୁ
ଶୁଦ୍ଧ ବାହିକ ତର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକତାର ପ୍ରକାଶ ।
ବିଶେଷତ୍ଵରେ ଏକ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାର
ପାଇଁ ଦୂର୍ବଲିରେ ।

ଦ୍ୟବିଷ୍ଣୁତାର ଶେଖାରଙ୍କ ପନ୍ଥଜଳ ଏହା ଧରୀ
ଗାନ୍ଧି ହୋଇଥିଲୁ କି ? ଏହାରୁ ଉତ୍ସମ୍ମରେ
ହେତେହ ଅଶ୍ଵେରବା ହରିହାରୁ ଯାଇ ବାଇ
ମୁକୁଳ ଦୀର୍ଘ ସମାଚାରଶବ୍ଦର କିମ୍ବା ଦିଗ୍ବିନ୍ଦ
ହିତ କେତେବେଳେ ମାତ୍ର ଏହାରେ ବାହାର
ହୋଇ ପରିବର୍ତ୍ତରେ ବର୍ତ୍ତବିଶ୍ୱପରିପୁରାତା
ପ୍ରତିତ ନିରାଶନ କିମ୍ବା କି ନା ପାଠକମାତ୍ର
ପାଠକମାତ୍ର

ଅଳ୍ପରାଗ

ଅନୁରାଗ ଦୂରତବାର ପରିଷ୍କାର । ଅଜ୍ଞ
କରନ୍ତୁ ଅଗ୍ନିର ସରତ୍ୟ ମେଲେ । ଅପର
ଚାତିରେ ଶାକ ଗାହଁ ଜାହା ପରିବ ଦେଖା
ଦେଖି ଡଶିଯାଗା ଅନୁଭବର ଆମରେ ଅଭିନନ୍ଦ
ଦେହୀ ଏହାକୁ ହନୁମବଳ ହବନ୍ତି ଶାକବ
ଦୟାଲାରେ କୋଳିଗ୍ରୁ “ଚିତ୍ତରମି” । ପ୍ରକଳ୍ପରେ
କର କଲା ବୋଲି ଦୌର୍ଯ୍ୟଟି ବାଣ୍ଣ କର କରିବ
ଦୟାଲାର କିନ ଅଜ କିନ୍ତୁ ନୁହେ । ମାହେତ
ନାମେ ବୟଙ୍ଗରେ ଦେଇ ପେଶକ ଫିକ୍ ଶାର
ପ୍ରଧାନ ଦେଖିବେ ସୁଖରେ କଥାର ଦ୍ୱାରା
କ୍ରିତବ୍ୟାନରେ ଅପଣା ପଦବୀର ଝକ୍କିର୍ଣ୍ଣ
ପ୍ରଧାନ ଦେଖିବେ ଗାହାକୁ ଶତିର ଘରରେ
କ୍ରିତ ହେବା ମୋରୀର ନୁହେ । ଏ କିମ୍ବ
ଅନୁଭବର ଦୌର୍ଯ୍ୟଟି ଅଭିନ୍ଦି ପାଦ କାହା
ମାହେତାରେ ଉଛିବ ସୁଖ ପାନ୍ତି ମହି ଏବା
ଦେଖ ମେଟେ ମଧ୍ୟ କିନ୍ତୁ କାହିଁ । ତାର
ମୁଦ୍ରାପତ୍ର ଖବର ଦେଖା ଅଥବା କିନ୍ତୁ ଦ୍ୱାରା
ଅଭିନନ୍ଦ ଧାର୍ଯ୍ୟ ମିଳା ଦେଖିଲାମା ମାତ୍ର
ଦେଖି ଓ ପାଦ କରିବେ ଥାଏ ଦେ ଅପର
ଦୋଷ ପାଇଲେ କାହିଁ ମାନ ସ୍ଵାକ୍ଷରିତା କରିଲା
କରି କିମ୍ବରିତ ଦେଖିଲେ ମନୁଷ୍ୟ, ଜାତ
ମାତ୍ର ମୁହଁତ ମନ୍ତ୍ରବିଦ୍ୟର ସୁର ଏବା କଥା ପ୍ରକାଶ
କରି ତର ପ୍ରକାଶ କଲ ଦୟାନାର । ଅମ୍ବେଶାନ୍ତର
ଦେଖି ପଦିଷ ଅଗ୍ନିର କରନ୍ତି ଅମ୍ବେଶାନ୍ତର
କରନ୍ତି ମୂଳରେ ସେହିତାରୁ କୁଠିପାର
ଦୋଷରୁ ବୋଲି କୁଠିପିଲ, ସେହିଠାର
କୁଠିପିଲ ସେ ଅମ୍ବେଶାନ୍ତର ଅଭିନନ୍ଦ
ମୋରିବେ ପର୍ବତ ହୁଏ । ମହାବ୍ୟାପ୍ତ କରିଲେ
ତ ମୋରିବେ ପ୍ରକାଶର ସ୍ଵାମ୍ଭୁ ଜୀବିତରାଜ
ମାନ୍ୟ—ଦେଖାଇବେ କହିବେ ଏ ଦେଖା ପଦିଷ
ଦେଖିଲାନ୍ତି ଅଥବା ଦେଖାଇ ପେଶାର
ସହେବନଗ୍ରହ କେମନ୍ତ ଦେଖିପୁ ଲେଖିଲା
ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଭ ଏବା ପ୍ରକାଶ ଅଭିନ୍ଦି । ମୁହଁ
ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଖିଲାନ୍ତି ଏବା ତର୍ମ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଭିନନ୍ଦ
ଦିବେଶର ତର ଉତ୍ସମ କରିବ ଅନୁଭବ
ସମ୍ମ ଅଭିନ୍ଦିର୍ଯ୍ୟ । ବାତା ଧୋରାର, ପରିବାର
ଅନୁଭବ ଦେଖିଲାନ୍ତି ଅନୁଭବର ହନୁମର
କାନ ଅନ୍ତି କିନ୍ତୁ ନୁହେ । ପଦାଳ କି ସୁନ୍ଦରା ହୁ

ପାଇଁବୁଲେ କହି ବି ଶାର୍ଦ୍ଦ ମାତ୍ର ଗଲା
ସୁଦେଶୀୟତା, କାନ୍ଦିଗାରେ ସେ ହାତ କାହିଁ
ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ । ଅମେରିକାରେ ସଫର
ଥିଲୁବିରେ କାହିଁ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚରଣ ଅତିରିକ୍ତ
କରିବ କରେ । ଅମେରିକାରେ ମାତ୍ରକାଳୁ କ୍ଷେତ୍ର
ଦେଇ ଛାଇଁ । ସୁରଖ୍ୟ ଘାସର ଆମଦରା
କିଛି ଅଧିକାର ଜୀବନ ସାଂକ୍ଷେପିକ କରିବାକୁ ସଜ୍ଜା
ମାତ୍ରକାଳେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପତ ଗାନ୍ଧି ହେଲାମେ
ଶୋଭାକ ଦେଖି ଶେଷ କା ବିଜ୍ଞାନେ ତ କୁ
କିବିଦି ଦେଖି ଶେଷ ? ଆହାର ବିଜ୍ଞାନ
ପାଇଁ ଦୁଇ ଶକ୍ତି, ତାକର କରି କାର୍ଯ୍ୟ
ପାଇଁ, ବର୍ଷ ସିରି କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତରେ
ତାକର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ, ସର୍ବାଦ୍ୱାରୀ ବିଜ୍ଞାନ
ପ୍ରବଳେ ପାଇର କାର୍ଯ୍ୟକୁରିତା ଏ
ଦେଖି ଅମେରିକାରେ ଫେରିବ ଅନୁର୍ଦ୍ଧବ
ମୋହତ ଦେଇବାକୁ ସହ କାହା ଅନୁର୍ଦ୍ଧବ

କର ନିଜର, ପରିଷ ଏବଂ ହେଣର କାଳୀ
ଦେଖାଇଁ ହେତେ ଅମ୍ବାନଙ୍କର ଦୁର୍ଘା
ଅକାଳୀ କୁର ହେବ । ବହୁକାଳର ସାଧଗାରେ
ଧନେବନୀକେ ବେ କୁଣ ପାଇଅଛନ୍ତି, ସେହି
ଶୁଣମାତ୍ର ମନୁଷ୍ୟର ପରିପ୍ରେକ୍ଷା କୋଣ
ଜାଣି ବହୁ ସନ୍ତୁରେ ସାତେବନାକେ ଯାହା ପାଇ-
ଅଛନ୍ତି; ଅମ୍ବେନୀକେ ମନୁଷ୍ୟ ହେବାକୁ ଯଥା
ଦରେ ଯାହା ଚରନା ଉଚିତ । ମାତ୍ର ବାବା
କ କର ବୁଥା ଅନୁଭବରେ ମାତ୍ର
ସାତେବନୀ କାଣ ହେଣାର ଆପିର ବାବା
କିନ୍ତୁ ରୋଇ କୌଣସି ପରି ସମିତିରେ
ଉଠିଲି ଓ ହେବେ, କୌଣସି ବ୍ୟାହ କା
ହାଇବାରା ଅଥବା ଶିଶୁର ନାର୍ଥରେ ଭୁବନେ
ଶିଶୁର କହେବେ, ହେବର କଳାର୍ଥୀର କଷାର
ଅଧିକ ଦୁକି ବିଶୁର ଦାର୍ଢି କି ବରେ କି
ଅକା ଅପରା ଦେଖ ବା ଜାଇବ ଉନ୍ନତିସୂଚି
ବିକାରୀମାଳଙ୍କରେ ଅଗ୍ରତ କ ଦେଖାଇବେ କି
ଫଳ କିମ୍ବା ହେବ ? ଏ କିମ୍ବା ଅନୁଭବର
ହାତାବରକ ବନ୍ଧା । କୁଣ କର୍ତ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ସଦୃଶ
ଓ ବ୍ରାହ୍ମିର ଅନୁଭବର ବେହାବ ସବଳ
ଶାଖରେ ବାର ଧାର ଭୁବନେଶ ଦିଅଯ ଇଅହୁ ।
ଶୁଣ କର୍ମର ଅନୁଭବ କରିବା ସାଧନାର
ଫଳ । ଅକ୍ଷରେ ହେବା କୁହେ । ସେଥିରେ
ଅମ୍ବେନୀକେ ଯାଇ କି ପାଇ କେବଳ କାହାର
କମ୍ବତ୍, ଦୃଶ୍ୟ ବା ପଦବରରେ ମନ୍ତ୍ର ଲା
ଏବୁତ ବା ସେ କୁଣେ କେବଳର କାହାରଙ୍କାର
ବିବୁଦ୍ଧାତ୍ । ସହ ଭୁବନେ ଅଗ୍ରତ ଶୌରିକ
ଧରି କର୍ତ୍ତ ସହ କୁଣେ କେବଳର କାହାରଙ୍କାର
ହୋଇଥାଏ ହେବେ ମାର ପୁଅ ସର ଅପରା
ଦେବ, ଅପରା ଭାତ ଏହି ନିଜର ହେବ ରାଶିକ-
ହାପ ଯୋମୀ ଲୋକବାଷୀ ବୋଲି ପରିଷ୍ଵେ
ଦିଅ । ଏହି ଗୌଣର ସହିତୁର ଅନୁବ ଶୁଣ
ଅଧିକ କରିବ କିମ୍ବା ଯାହା ଦେଖି ଶିଖ
ଅବର କରା ପହଞ୍ଚେଇଲାଦା ବଢ଼ିବା ନିଜେ,
ନାହିଁ ଏହି ଦେଖିବ ସମ୍ଭାବନା କିମ୍ବା
ବାହୀ କୁଣେକର ଉପରୁପୁର କି ହୋଇ
ଦିଅ ପଦ୍ମାଶ ଲୁଗୁର କିମ୍ବା, ଭର୍ତ୍ତ, ଜ୍ୟୋତି ଏବଂ
ଗୌଣର ଦରିବ । ଏହି ଅନୁଭବର ପହଞ୍ଚିବେ
ହାର୍ଷିକର ଦରିବ ଏହି ଶତ ମର୍ଜରେ ମର୍ଜରେ
ପ୍ରଶାସା ଦରିବ । କେବୁଲ ଅନୁଭବରୀମା କ
ହୋଇ କରି ମର୍ଜିଶ ବୋଲି ପ୍ରଶାସା
ଦରିବ । ଅନୁଭବର କରିବାକୁ ଯାଇ ବନ୍ଦ-
ବରର କର ନସରେ ଅନ୍ତରାକ୍ଷ୍ଟ ପଗୋଦରେ
ହେବ ।

— ०१० —

କବିତାର ନାଟ୍କେ

ପ୍ରବୃତ୍ତି କରିଯୁଏ ଦାତାଭୂଷନ ମରେବ
ଅଛି ଯତେଷ୍ଟାରରେ ତାହାକୁ । ଆଜି କାହାର
ନିର୍ଵିଶେଷତମ୍ ହସ୍ତ ଦୂରତ ହାତାଶୀଳର
ଶୋଭରେ ମର୍ମଭିତ୍ତି । ଏବେ କୁରୁକ୍ଷରରେ ସଫଳ
ଲାଭଦାସାଧି ପଞ୍ଚମରେ ବିନ୍ଦୁକୁ ଅଛି କହା
ପଢ଼ିବାର କମ୍ବେଶୀଶ୍ଵରେ ୫୨ କର୍ତ୍ତର କଥୁମହେ
ଦିନକୁଳା ସମ୍ଭବର କଲାପନ୍ତି । ଅଜ୍ଞାନ କୁଳ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟାକିଷ୍ଣା, କଠୋଲ ହାଥୀଙ୍କା, ହେଣ୍ଡିଏତ
ଓ କରୁନ୍ଦଳ ଅଛି କୁରୁକ୍ଷରର ଧର୍ମ ଅବଧି
ହେବା ଉତ୍ତରୀ ଏବେ ଧ୍ୟାନ ଗ୍ରାହି ହେବେ
ମର ମାପରେ ମଦ୍ଦେଖଣରେ କୁରୁକ୍ଷର
ବନ୍ଦଶ୍ଵରେ । ଶବ୍ଦ ବୟସରେ ଏହାକୁ କୁରୁକ୍ଷର
କାଳୁ ଦାତାର ମିଳିବାର ତାହିଁ କୁରୁକ୍ଷର
ମଧ୍ୟରେ ଉପରେ । କାହାର

ମଧ୍ୟାରେ ନାମେହ ଭରଣୀ କଲେପିତା
ସୁକଳାର ସମ୍ମରତ ଦୋଷଥିରେ ଠ ୧୫
ନୟିକାରେ ନାମେହ ପାଇବ ଚରେତ୍ତି
କମେଟିରେ ଶେଷ ମେଡିମେଇ ଦେଇଥିଲେ
ଯାହା ଖୁବି ନାହିଁ କାହାରେ କାହାରୁ
ଥିବ । ୧୫୦୯ ମଧ୍ୟାରେ ସେ “ଦାରତ୍ରୀ
ଜ୍ଵଲନର ଅ ଦୂରଜ ଘାସକ” ଜାମକ ଖଣ୍ଡ
ପ୍ରତିକ ପ୍ରତାଣ ବରଥିଲେ । ୧୫୦୭ ମଧ୍ୟାରେ
ନାମେହ ମହା କାଳୟ ଦେଇ ବନ୍ଦିଗି
ହୋଇ ୧୫୦୮ ମଧ୍ୟାରେ କିମ୍ବାର ଯାଏ
ଦେଇଥିଲେ । ଜୁବନ ଲୁଗା ଧାର ଦରିବ
କିନ୍ତୁ ସମ୍ଭୁ ପୁରେ ସେ କାରଙ୍କୁ ଅବିଶ୍ଵରେ ।

ମଧ୍ୟାରାଜନ୍ତ ଜୀବନ ଯାହା ହାର୍ଯ୍ୟ ହିଲେ
ଯାତ୍ରାଦିଗ ଲେବନ୍ତ ଧନ ଚର୍ଚୁଳେ ଥାବି
ସାଧନ କୃତକାର୍ତ୍ତ । ପ୍ରକୃତରେ ନାମେହ କୁର
ଗରେ ଅର୍କର୍ତ୍ତ ମରା ପ୍ରକୃତ । ସେ ସମେହତ-
ବନ୍ଦିରେ ନବପ୍ରତିଶ କଲାଥିଲେ ଓ ଆମୁମା ୧୦
କର ଦିଲ୍ଲୀ ରେ ଭାବିତ ଅବାର । କିନ୍ତୁ କାହାର
ଆସାର ହିତଗତ ସତାରେ ଅମୁମନକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା
କଲାମାର୍କ ହେବନାହିଁ । ତାକର ଖର କର
କର ସବୁଜାଗ କର କଲାମଦ । ତାକର ମୁଢି
ହେବ ସେଇହିତ ବସ୍ତୁ ମହା (Tower
of Mileno) କୁ ଲାଗିଦିଲାଯଥିଲୁ ଯାଏ ୨୦୦୦
ଲୋକ ସଜରେ ଯାଇଥିଲେ ।

ତାମରବା ମାହିକେ ପାଇଁଯାଇ ଲେଖ ?
ବାହାର ସମ୍ପଦ ଚନ୍ଦ୍ରଶାହ ଦୟାଭୂତ ଦେ
ଦୟା ଦେଇଯିବି । ଏହଙ୍କର ଛିନ୍ନ, ମନ୍ଦ
ମନ୍ଦମନ୍ଦାନ । ଜୀବାଧି ପାଇବ ଲିଖ
ତାଥି, ଦେଇବାନ ପଦ୍ମାବ ଦୋଷଦେହ ।

ମଧ୍ୟାବ ମେଳର ପୂର୍ବପାଦେ ସବୁଗ୍ରୟ ସୁନ୍ଦର
ବିମ୍ବ ଦରତାକୁଣ୍ଡ ଏବଂ କଟିବାଖୋଲ ଥି
ଦେଇବ ମାନ ଅଧିକର ଯେବାର ଏ
ଅଧ୍ୟୋଜନ ଜାତିରେ । ଗା ଗାନ ଉତ୍ସବ ସମ୍ମ
ଯେ ପୂର୍ବପାଦେ କ ୫୦,୦୦୦ ର ଦୟା ତରା
ଛନ୍ତି । ବୁଦ୍ଧ ଦେବ କଢ଼ ଲୁଗନ କୁଳପିଲ
ନରୀର ସମ୍ମତି କୁରାଟିବେ ପ୍ରତିବନ୍ଦ ଯେବା
ଦାନ ପରିଦ୍ୟାନ୍ତି କ'କାହେଲେ ଅତେବ ପରି
ମାନରେ ଅନ୍ଧା ଲୁଗଦ ଦେବ ତାରଣକ୍ଷେତ୍ର
ମାନ ପରିକା ପଦ୍ମନାଭ ମାତ୍ରରେ ପଦ୍ମନାଭ
ମାତ୍ର ପଦ୍ମନାଭରେ ଦୟାଭୂତ ପ୍ରତିବନ୍ଦ
ଦୋଷ ପର୍ବତ ଯେବାପାଦାନିଧି ଦୟାଭୂତ ସମ୍ମ
ବର୍ମାଦୟାନ୍ତି ଏବଂ କୁରାଟିବେବେବେ ତଳେ
ଯେବାପାଦାନ୍ତି ମାତ୍ର କରୁଥୟାନ୍ତି ।

ମାର୍ଗରେ କିମ୍ବା ଶବ୍ଦ ବୁଦ୍ଧ ଦେଇଯମର
ପଦ୍ମନାଭ ପଦ୍ମନାଭ କହୁଥୁବେ ତାମାଦେବ
ଦେଇବ ପଦ୍ମନାଭ ଅଧିକା ଅଧିକ ପଦ୍ମନାଭ
ପଦ୍ମନାଭ ଦେବ । ପୂର୍ବମାତ୍ରର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
କିମ୍ବା ଏ ବର୍ମାଦୟାନ୍ତି ପଦ୍ମନାଭ କରିବେ ।

ବଜାର ବା ନବୀ ପାଇବାରେ ସ୍ଥଳମାତ୍ର
ମଜ୍ଜି ଦୁଃଖ କିମ୍ବା କରୁଣାକର୍ତ୍ତା କି ? କେବଳେ
ମହିର ପାଇଁମାତ୍ର କଷଧ୍ୟାକ ପାଇଁ ଜାହୁ
ଏମନ୍ତ ବି ଦେବାପଦେହ ଜୀବନିଆଥରେବେଳେ
ମହିର ଓ ଦେହ ଏଥିରୁ ମାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରି । ଏ
କେହିଁ ଧ୍ୟାନ କରୁଣ୍ଟ ଲାଗି ? ମୁଖ୍ୟମାତ୍ର
ମାନୁଷ ମସିଦ୍ଦ ଦେଇ, ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ କିମ୍ବା
ଦେଶ ଏଥର ପାଇବ ବା ହୃଦୟମର କହିଲା
ବା ତହିଁ ଧ୍ୟାନପୁଣେ ବରତ । ଜୀବିତ ପରିକାଳ
କାତର ସବୁ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ
ପ୍ରକାଶ ବହିବାରୁ ମନେ ଅମ୍ବେଧାରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ
ଶୋଇ ଓ ସର୍ବଲଭା ପାଇବାର ଉଚ୍ଚ ପାରନମ୍ବା
ଦେଖାକୁ । ପମ୍ପଦୁରେ ଦୂରେ ଦୀଳ, ସମ୍ମା
ନର୍ଭମାର କାହିଁ । ମହିନେ ପାତ୍ରଦେଶରେ ପାତ୍ରଦେଶ
ମୟୁଳ କାହିଁ ଅହାର ବ୍ୟାହାର ଉପରେ
ସାହୁ ଚର୍ଚର କରେ । ଅମ୍ବେଧାରେ ଏଥିର
ଯେହିଁ ଜୟମ ବା କିଷ୍କ କିଧାନ ଅଛି ତାକା
ଅବଜନ୍ମବ କରି ତହିଁ ଆହୁ କି ? ଅମ୍ବେଧାରେ
ନ ଲିଙ୍ଗର ସର୍ବାର ତଳ ତଳିବେ ଓ । Villages
Sanitation ପରେ ଅନେକବର୍ଷ ଧୀର୍ଘ
ପରିଦ୍ୟା ଥାଏ । ମହିନେ ଅମ୍ବେଧାରେ ପରିଦ୍ୟା
ଅନାଜିନାହିଁ । ଲିଙ୍ଗର ହୃଦୟ ବା ମୁଦ୍ରାକାର
ଦୀଳରେ ପରିଦ୍ୟାରୁ ହେଲୁ କି କିମ୍ବା ହୃଦୟ
କାହିଁକି ନେଇ ଥର୍କାରକ ହେବାର ପାଇଁ କାହିଁ

୧୯୮୦

ଏ ସ୍ତୁଠିତରେ ବିଶେଷ କିମ୍ବା ପାଇଁ ପାଇଁ
ଲାଗୁ । ଅନ୍ତରେ ବୁଲିଥିଲା । ଯଂଗଳ ଓ ଫଳ-
ମିଳରେ ଆପ୍ରଦର ହୋଇ ବେଳୁଗର ଏଣ୍ଠ
ଦୂର୍ଗର କଟନବର୍ଦ୍ଦୀ ହେଉଥିଲା । ଏହି ସବୀ
ଦ୍ୱାରା ପୁରୁଷରେ ବେଳିକାହିଁ । କେତେବେଳେ
କହାରେ ଦେବତାଙ୍କେ ବାଜ ଘୋଟିରେ
ଯାଇଲା ଓ ଲମ୍ବିତମାନଙ୍କର ପରାଇଁ ଅନ୍ତରେ
ଏ ଲାଗୁଥିଲା । ଏବେଳାକରେ
କି ୧୫ ଏ ଯଂଗଳ ବୈକି ପ୍ରାନ ଜିନିଷ-
ପୁରେ, ପେର ଅଛି ଏ ପରାଇଁ କି ୧୫ ଲାଗୁ
ହେଲୁଥିଲା ଅଛି ଯଂଗମାନଙ୍କ ଅନ୍ତରେ
କରଇ କେ ହୋମାଯାଇଲା କି ୧୦ ଏ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଅଛି କରଇ କି ୧୦ ପାଇଁ
କାଣ ଉଚ୍ଚ କିମ୍ବା ପ୍ରାନରେ ଦ୍ୱାରାମାନ ଅତି
ମୋହ ଦ୍ୱାରା କରିପାରେ । ଏମାତ୍ର ସମୟରେ
ପାହାଯାଇ ପରାଇକାହୁ ଲମ୍ବିତମାନେ ପୁଷ୍ଟିରେ
କେବେ ପଳାପୁର କରେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପଥରୁ
କୁଠାକଣ ଦ୍ୱାରା ଦେଖେ ।

କୁତ୍ରାଣରେ ଧର ବସିଥିଲୁଛି ।
ଏ ଯୁଦ୍ଧ ଗୁରୁତ୍ୱରେ ମମଦୂରୁ ସମସ୍ତ ପଞ୍ଚଶିଳ୍ପ
ଆଜି କୁଳକୁଳ ହେଲୁ କେବେଳାଟେ କେ
କେବେପରିହାର ଉପର କଟାଇଅଛି ଏବୁ
ଯୁଦ୍ଧ ନାହିଁ । ସେବଳ ଏହା ପରିହାରା
ରୂପ ଫୁଲ ମୁହଁର୍ଦ୍ଦିବରେ କିମ୍ବାପରିବରୁ
ହେଲେ । କତ୍ତିପରା ଖୁବିପରିବରୁ କୋଣାର୍କା
ବଳ୍ଳ ବିଦ୍ୟାଲୟ ପରିଷଦଗ କରିବାକୁ ହେଲା
ଶେଷ ଅଗଣ୍ୟ ତଳମର । ଅତ୍ୟନ୍ୟ କା
ରହାଇ ରକାରକେ ଅନନ୍ତାବୀର । ଏବେ
ତଥ ସତଃରେ ମହା ଗୋକୁଳର ଦୂରପ୍ରିୟ
ହୋଇ ସୁନ୍ଦରୀ ପ୍ରତାତିରି ଶାସନ ପରିବର୍ତ୍ତି
ହୋଇ ନାହିଁ ସାହୁରପର କଣ୍ଠରତ୍ନ କରି
ଲମ ସମ୍ମାନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରୁକୁ ଦୋଷାପ୍ରତ୍ୟେ ।

ହର ପଦ୍ମା ପଦ୍ମା ଅହିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କହାଏ କବନ୍ଧି
ନାହିଁ ଓ କହୁଥିବେ କହିଁ । ଅହିମାଟ ଶୁଣୁ
(Sanitation) ସେହି ମହାଦେଵ ଆମାଦିମା
(agitation) କୁଣ୍ଡଳୀ । ସଂତୋଷ ପଥ ନହିଁ
ବୁଝସାଇ ବସୁଥେଣ୍ଟି । ହେବେ ଲକ୍ଷ ହେବେ
ମୁଣ୍ଡି ବା ଛକ୍କାର ଦୁଃଖୀ ଯେ ଅମନ୍ତରା
ଦାତରେ ଏ ନଥକୁ ଦେଖି ମନ ଦେଉଳାକାହିଁ
କିମ୍ବା ଦୁଃଖୀ ମର୍ମାର ଅଦଳମଳ କରେ ଦର
ଦେବ କିନ୍ତୁ ମନକୁ ଦୁଃଖେ ସମୟ ଦେବେ
ତଥା ସକରେ । ସହି ହଜ ମାତରା କୁଳ
ଅମୁଲ୍ୟାଦନର ମନ ପୁଣି ପ୍ରାଚିନ୍ତ୍ୟଦେଖାଇବା
ଦେଇ ବୁଝାଇ ଏହି ପ୍ରକାର ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇ
ପଡ଼ିଥିବା ଏ ସ୍ଵର୍ଗକ ପରିବାରର ଉପାୟକୁ
ଜମ୍ବୁମଳକୁ ଦିବେଇବାରେ ଦେଖା । ଦେଖିବା

ପାପୁହିତ ସମାଜ ।

ପ୍ରାଚୀ ମେଲ୍ ପ୍ରକାଶନ

ବିବେଶକ ହେତୁମାର୍ଗସ୍ଥଳ ଓ ବୈଷ୍ଣବୀ
ବନ୍ଦେଶ୍ୱର ପାର୍ଶ୍ଵ ମୟୋଦ୍ଧରା ଦସ୍ତଖତ
ପାଠ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ପରମା ପାଠ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ।

ଥର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହିଲୁ ପାକିସ୍ତାନ
ଏଥୁ ସାରେବ ଗୋଟିଏକାଳେ ଫଳାନ୍ତିର ଯଦୁବୀ
ପାଇଁ ଥୋଇଲୁ ।

ନାହିଁ କୁଳଗୀରମ ଖୋଲ ବାନେଶ୍ୱରଙ୍କ
ଦିନର ଫେରାମାତ୍ରେ ହେଲେ ଏହା ପଢ଼ି
ଦେଖି ପାରେ ।

କେବଳ ମାତ୍ରାଟିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଥାଏଲେ ।
ହଠାତେ ବୁନା ଦିନଜ୍ଞେଷ୍ଟୁ । ଏହାର
ବୁନୀ ଭୟାବଧି ଥାଏ ସମ୍ବନ୍ଧପରିବର୍ତ୍ତନ କର-
ଯାଏଇ ହେଲେ ଏହା କୃତି ଶ୍ରେଣୀ ମାତ୍ରାଟିକ
ସମ୍ବନ୍ଧ ଥାଏନ୍ତେ ।

ଶ୍ରୀଧାର ସୁରେଣ୍ଟାର ବାବୁ ଅନ୍ତର୍ମାଳା

୧୦/୧ ତଥା ୨୦୭୮ ମୂର ପତ୍ରକଳେ
ଦୀନ ଯାହିଁ ଏ ୧—୫ ଦିନ କୁ ଜମା
୨୦୭୮/୭ ଏହିଏ ୧—୨୦ ଦିନ କୁ ଜମା
ଟଥା ଏ ୨୦୭୯ ମୂର ଲାଗିଲାକୁ ଠାରୁ
ମୂର ବିଶ୍ଵାସ ଏ ୧—୨୨ ଦିନ କୁ ଜମା ଟ ୧୦୦
ଏହିଏ ୧—୧୨ ଦିନ ଜମା ଟ ପଦକ୍ଷିର
ଦେଖାଇବା ପଚାଶ ପ୍ରକାର ସବୁ ହୁଏବା
ଅତି ନିରାକାର ଦେବ ତାହାର ଅଧି ମୂର ୧୧୦ରେ
୨୧ ପ୍ରାତି ହାତମାନ ୧୫୯ ମୂର ପତ୍ରକଳେ
ଗୋଟିଏ । ପେମଗଣତା ଉତ୍ତରାରେ ଶୁଣା
ନ ୧୫୦ ମୂର ଜମା । କାହା ୧—୨୦୦ଟା ଦିନ
କୁ ଜମା ଟ ୧୫୦ ମଧ୍ୟରୁ ନ ୮ ମୂର ଦେଖା-
ଇବାର ଅଧିକ । କାହା ୧—୧୨ ଦିନ ଏ ୧୦୨୫୦୦
କୁ ପଢ଼େବୁ ଜମା ଟ ୦ ଅଛି ଆମେ ଉତ୍ତର ଜମା
ଟ କହୁଣିବୁ ନ ୮ ମୂର ଦେଖାଇବା କାହିଁପର
ଜମାଟ ଚରକାଠ ଦିନମ ଦେବ ତାହାର ଆ
କ୍ରମାଂକ ୧୦୦ କଣ ।

କେବେଳ ମୁହଁ ଚାନ୍ଦି ସଙ୍ଗ ୧୯୫୨ ସାଲ
ଜୀବ ପରିବହି ତେବେଳାରେ ମୁହଁ ମୁହଁ ଯି ଅଭାବର
କୃତ୍ୟାନ୍ତର ଲେଖା ସାଥ କବିତାର ପ୍ରଥମ ଅଭିଭାବ
ତୁମେବେଳା
ପୁରୁଷଦ୍ୱାରା ସାଥ କବିତାର ପ୍ରଥମ ଅଭିଭାବ ହେବ
ଦୁଃଖାନ୍ତରକର ତେବେଳା ତୁମେବେଳା
କେବେଳ ଲା ଅହାୟ ଏତାଗେ କବିତା ର
ଗୋଟିକମାରେ ଅବଦି ହୁଏନା କବିତାର ସମ୍ପଦ
ତୋଟେକି ହାତଙ୍କ ନଈମ ହେବ ।

ଭାଷକ ଉତ୍ସାହର ଅନୁର୍ଗର ଦେଖିପଡ଼ି
ଯା ଦେଇ ମୁଣ୍ଡର ମଲିତାର ପ୍ରାଁ ଅଳକା ମୌର
କଞ୍ଚିତ୍ତର ଦକ୍ଷକାରେ ଥୁବା କିମ୍ବା ମରି ଏ
ତାଙ୍କୁ ମର ଫଳର ହେଉଥିବା, ପ୍ରତକାଳ
ମାନନ୍ଦର ସୋଜାଖର ଏ ।— ୨୦— ୧ ଦିନ
ମୁଣ୍ଡର ମୋଟ ୩୫୮୮ ଟ ଶହୁଦେଖିପୁରୀ
ଦେଇ ଏ ଏକବୀର ଏ ।— ୨୧— ୨ ଦିନ ଅନ୍ତରେ
ଦିଲା ଜନବ ତର୍ହିର ଲିପା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଅନ୍ତରେ
କିମ୍ବା ଦିନର ଧରି ଜିମ୍ବମ ଦେଇ ତର୍ହିର
ଯାଇ ମୁଁ ଏ ।— ୨୨ କା ଅନ୍ତରେ ।

କ ୫୨୦ ମର ଛାଇ ସଙ୍ଗ ୧୫୫ ମର୍ମି
ଦେଇଯତା ଏ ମହାପଣ ଅଭାବ ।
ଆ ବିଜ୍ଞାନ ନାହାନ୍ତି ସାଥ ମାଲକ୍ଷ୍ୟକ
ପ୍ରାଚୀନକୁଳରେ ୫୫
କୋଠ ପରିଚ୍ଛା ସାଥ ନାହିଁ ପ୍ରାଚୀନତା
ହେଉଥାର

ବିଦେଶ କାହା ପ୍ରକଟ ହେଲା ଏହା
ସବୁତିକିମନ୍ତର ଓ ପଢ଼ୁମୁଣ୍ଡାର ଏହା ଦେଖି ଏ ଅଛି
ପ୍ରାୟ ଯଜ୍ଞକାଳୀଙ୍ଗୁ ଧାରାମୟୁ କା ୨୫୨ ମୂର
ଏହା ଦୁଇ ମୌର କାରମ ଏହା ମୌର କାଟିବାର
ଭରନଧର ରକ୍ଷକାରେ ଥିବା ସମ୍ବନ୍ଧ ପରିଚାର
କାରମ ବାରିକ ଦୁଇ ମାନୁକ କାନେବିଦ୍ଵାରା ମରି
ଲାଗି ବରନୋକପୁର କା ୩୦ ମୂର ଆଶା ଏ,
ଦେଲାପିତ ଶବ୍ଦା କମର ଅଚ୍ଛାରେ ଏ ୧—
୧୨ ଦୁଇ ଶୁଦ୍ଧିକାର ଘାହ ମୈବ ବହିର ଜମା
ଏ ଏହା ମଧ୍ୟକୁ ଦେଖି ରାଶି କିମ୍ବା ୧୦୨
୧—୨୭ ଦୁଇମିନ୍ଦର ମଧ୍ୟକିମାର ୧୦୨
ଦେଲାପିତ ଦୁଇ ଏ ୧—୨୨ ଦୁଇ ମୈବ
ମୋହିବମାରେ ବୋବ ଜମା ହେବ ଅଛି ନାହିଁ
ଏ ୧୦୨ ଦୁଇ ମୋହିବ ମୋହିବ ଯୋଗି

କେବୁଣ୍ ମୁହଁ ଲାଗି ସକ୍ତି ହେବାରେ
ଦେଖୁଥାଏ ନା ମୁହଁଟେ ଅକାଳି ।

୧୦ ଉପରେକ୍ଷଣ ଅନୁଚତ କମାପିଲ
ହବରେକେଷ୍ଟର ଓ ପକ୍ଷାନ୍ତର ସୁଖର ଶ୍ରେସ୍ତ
ଯମଦାର ପ୍ରାଚୀନତାର କିମ୍ବା ମର
ହୋଗେ । କ୍ଷେତ୍ରପତ୍ର ବରାହର ଥିବା
ଦେଖିବାରୁ ମହିମା ଏହି ଦରଳ ପ୍ରଭବାନ୍ତ
ପାହି ଏ କେମିଳା କୁ କଲା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଧରିଛୁଥିବା ଏହି ପାହି ଏହି କେମିଳା
କୁ କଲା ଦେବ କହିବ ଆ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

କୁଣ୍ଡଳ ପାଦରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ନ ୧୦୩୭ ମୂଲ କଥା ସଙ୍ଗ ୫୫୭ ପାଇ ।
କ । ହେଠାଳ ଚତୁର୍ବୀରାଜା ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀରକାଳୀମ୍ବୁ

କରିବାକୁ ମାହି । ସାଇଫ୍ରୋଟ / କି । ସାଇଫ୍ରୋଟ
ତେଲପଥି ।

କାନ୍ଦିରଙ୍ଗ ଯାହାର ପାଇଁ ଆମର ଚକ୍ର
ହାତର ଏ ଅଳୋ ମହିତୀ ଥା ହେବେଧାଳ
। ୩ । ବାଲୁର ଆମରପୁର ହେବ ମାତେ
ତେଜିବଳୁର କରଣ୍ଡା ଉଗେଇ
ନ୍ୟାୟିକ ପଢାଇଯେ ହେବାଇର ଏ ମୋଟ-
ମେରେ କବଳି ଖନ କଲାଇଛି ଏହିର
କୋଟିଶହ ପରେ କଲାମ ହେବା

୨। ଏହାଳଙ୍କ ମନ୍ଦିରଧାରୀଙ୍କ ହରେପଢ଼ା
ସହିରେକୁଣ୍ଡର ତ ପୁଣ୍ୟ ନଳିତାର କି ୨୫୧୯
ମୁହଁ ଏ ଦୁଇତା ୩। ଯାଏଇ ଜୀବିତର ମୌଖି
ଶ୍ରେଷ୍ଠାଳ ଭବିତାରେ ତୁଳା କି ୫୨ ମୁହଁ
ପ୍ରତ୍ୟାମନାହକ ତୋ ହେଠିଲା ସାମରର ପର୍ବତ
ଦିନରେ ତ ଦେଖି ମର ପ୍ରକାଶିତାହାତକୁର
ତିଥା ମେହେତୁ ମାମଳ ବାନ୍ଦି ସବୁ ହେଲା
କାହାର କହେଗନ୍ତି ତାର କି ୫୩ ମର

ପ୍ରକାଶନକାଳୀମୁଖ ଦିନର ଉତ୍ତରକାବିତ୍ତୋରସ୍ତର
କଣ୍ଠେ ଯୁଗ ଜୀବା । ବା । ଆଜି ତ ଦିନ
ଏ—୨ ତାରିଖର କଷ୍ଟର ଜୀବା ହେଲୁଥାଏ
ତେବେବାନ୍ତିମାନ୍ତ ପାଇଁ ଏହା—୨ ତାରିଖର
ଜୀବା ଏ ଶାୟକ ବ୍ୟୂହ ଆଜା ଏ ପାଇଁ ଏହା—
୨ ତାରିଖ କୁ ଜୀବା ଏ ଶାୟକ ମଧ୍ୟରେ ଥାଏ
ଏ—୨ ତାରିଖ କୁ ଜୀବା ଏ ଶାୟକ ଏ ପାଇଁ
ଏହା—୨ ତାରିଖ କୁ ଜୀବା ଏ ଶାୟକ
ଆଜା ଏ ପାଇଁ ଏହା—୨ ତାରିଖ କୁ ଜୀବା
ଏ କଷ୍ଟର ଅଟେ ଜୀବା ଏ ମୋକଳାରେ ଥିବିବି
ଅକୁ ଜୀବା ହେବ ତାହିଁର ଆ ମୂର୍ଖ
ଏ ଶାୟକ ଏହେ !

ନ ହୋଇ ମୁର ଜାଣ ସକ ହେତ ସଲ ।
ନ । ଛଟକ କେନ୍ଦ୍ର ପଡ଼ା ମୁଁ ନୁହେଣ ଅଗାଳି
ଆ ଦେଖୁଥିବ ପଢ଼ିଥା । ଯା । ପଲବିଜ୍ଞ
ପ୍ରା ଚରତକୁଳନ ॥ ୧୫ ॥
ଆ ବାରୁ ବଳବନ୍ଦମରକର ବୁଦ । ଗା ।
କାହା । ପ୍ରା । ଶାହଙ୍କ ॥ ୧୬ ॥

୧୯ ଉଚ୍ଚକାଳ ଅଗ୍ରତେ ହେଲୁଣ୍ଡାପତ୍ର
ସବୁରେଇକୁର ଓ ପୁନଃପୁନଃ ଜୀବିତାଳ
। ପ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ପାତ୍ର ବାହୁଦାସ କ ୧୯୫୨
ମୂର ଦିନ ମୌର୍ଯ୍ୟ ପୁନଃପୁନଃ ଜୀବିତାଳ
ହେଲେବାରୁ ଜାଗରନମିଳି ଏବଂ ସରଜାରମା-
ନଙ୍କ ଜାମର ବନ୍ଦୋଦ୍ଧର୍ମ ଜୀବିତାଳ କି ପର୍ବତ
ଶୋଇଗରେ ମୋତୁପଦର ଜମା କ ୧୯୫୩ ଜାମା
ନାଥଗୁ ବିହୀ ଗାୟ କାନ୍ତି ମଧ୍ୟୋତ୍ତର ସତର ଜମା
କ ୧୯୫୪ ମଧ୍ୟରୁ ଶୋଇଗର ସମେତକେ
ହେଲେବାରଙ୍କର ଅଂଶ । କ । ୧୦ ମୁଣ୍ଡାମୁଣ୍ଡ
ମଧ୍ୟେ ସବନ ଜମା କ ୧୯୫୫ ଜିତାଳ ସବୁ ତା
କହିରେ ଶୁଭା ଦୟାଦ ଓ ଜିତିଯାଦ ଜିଜିତ
ଓ ଅନ୍ତରାମା ଏହି ମହିତ୍ୟାଥିତ ସମ୍ବଲିତାବା
ଦ୍ୱାରେ ସମ୍ବଲିତ ସହିତ ଏ ମୋତୁପଦରେ
କଲାମ ଦେବ କହିର ଆଜି ମୁଖେ କ ୨୦୦୦
ଜାମା ଅବେଳା ।

ନିଜାଳେ କାହାରାଟି କୁଣ୍ଡ ପାତ୍ରଙ୍ଗ ଚାହୋଇ
ଦେବାପାତ୍ରା ମୁଁ ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକତା ।
କାହାର ମୁଖ ଜାରୀ ମନ୍ଦିର କାହାର କାହାର
ଦେବାପାତ୍ରା ମହିଳା ଏଥାରେ ପାତ୍ରଙ୍ଗ

କେତେବେଳେ ପ୍ରତିବାଦ ହେବ
୬। ନିଃଶ୍ଵର କିଳାର ଯେଥିର ବିପୁଲ ଅଗ୍ର-
ଧାର ଦେବୁଷର ପୁଞ୍ଜର ଖୋଜ ଓ ଜଳ
ଏ ହେବ ମଲାର ପା କୈବିଳ୍ୟ ମୌଖି
କମେ କରିବା କିମ୍ବାରେ ଏହି କିମ୍ବାର

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ପାଠ କଥା ପାଇଁ ଏହି ପାଠକ ପାଠକ
କରିବାର ଯାହା ସେହିଲମେହରେ ସୁନ୍ଦର
ପାଠ କରିମାତ୍ର ମାତ୍ରାଟି ବାମରେ ହିଂଚିବାର
ଏ ମାତ୍ରାର କରିଥୁ ମାତ୍ରାମଧ୍ୟ ଜୟ ବେଙ୍ଗୋଳ
ଦାରର କିଂଚିତ୍ ଏ ଅଧିକରେ ଶାକ ବାହି
କିମ୍ବା ସମେତ କଳୋକିତ୍ ହେଉଥାଇ ଦେଇ

ହେଉଥିଲେ ମୋର କମଳ ପ୍ରତିବାଦର
ମନୁଷ୍ୟମାତ୍ରେ ଓ ଜାତି ଅନ୍ତରେ ପ୍ରତିବାଦ
ଓ ଚାହାର ଜେଣ୍ଟଲମ୍ ହରାନେବେ
ମାଧ୍ୟମରେ କେ ଅନୁଯାୟୀ କରୁ
ତମାଟ ୧୨—୧୩ ଜନ ସଥାନୁ ପ୍ରତିବାଦର
ମଧ୍ୟରେ ୧୦୫ କୁ ୧୫—୨୦—୧୫
୨୦୨୨ ଚାହୁଁର ମୋର କୁମର ହେବେ
କୁମରରେ କଣ୍ଠିଗୁ ମନୀଟ କରିବି କିମ୍ବା

ତେ କୁରାହ ନାହିଁ ଏହି ଅମ୍ବ କଲାପ ଦେବ
ପହଞ୍ଚର ଅନ୍ଧମାଳିକା ଦୂରାଟ ଯୋଗାଥେ ।

କଣ୍ଠ ମୁହଁ ହୃଦୀଜାଗ୍ର ସକ ଧେନେ ମଶୀହା ।
କଣ୍ଠ ସବଳେ କରେ ।
କୃପାଦିତ୍ତ ପିତାକ । ସା । ଗୁରୁତ୍ବହା । ପ୍ର
ବିଦେଶ ।
ତନ୍ମାତ୍ର ଦୃକୁଳାୟୁଷ ଉଗର । ପ୍ରକାଶକ
ଉଦ୍‌ଦଳ ମୋକଦଳରେ କରୁଣିତ
ମନ୍ଦିରି ଖା । ମୋହାତ୍ମେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରେ
ଭାଷ୍ପିଲ ସମ୍ମାନ ।

୧। ଜଳ ସର୍ବ ପୁଣ୍ୟତ୍ୱେଷ୍ଟିତ ଓ ସଦରେ
କଣ୍ଠର ସ୍ଵର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘାଧୀନ । ପ୍ରୀ ସରମା । ତା
କୃତକର କ ଗୁହ୍ୟ ନୂର ପରିଚି । ଯେହି
ଆଶ୍ରମ କରସିଲ ଅଳକୁଳା ଦେବପଦର ଦେ-
ବାହେ ଶ୍ରୀବା ମଧ୍ୟର ସରକରାର ଶୋଳପଦ
ମୋର ଭକ୍ତିର ଏ ୧୧—୮ ଲୁ ମହାତ୍ମା କାନ୍ତି
ପାତ୍ରର ପଦର ସହର ଜମା । ୧ ୧୯୫୮ମ୍ବେ
କ ୬ ମୁର ପ୍ରତିବାଦର । ଦୀର୍ଘ । ୧୦୫୮୮ ମୁର
ଭବତା ଏ ୨୦୦-୨୦୧ ମଧ୍ୟର ଜମା । ୧ ୨୭୩୮
ସହଜ ଜମା । ୧୫୫୫ ମୁରଟେ ଏହା ତୋତୁ
ତଳମ ହେବ ଏଥର ଅନୁମାନକୁ ମୁଁ । ୧୫୫୫
୨। ଏକଜ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘାଧୀନ । ପ୍ରୀ ହେବ ତା

ମୁହଁବର ୨ ୧୯୦ ସତ୍ତାବ୍ଦୀ ଶତାବ୍ଦୀ । ମୋ
ତେଜୀଙ୍କ ପକ୍ଷବାବେ କଟିଥିଲୁ ଆଗାମେ
ଧ୍ୱନି ଅଳ୍ପ ପାଇଁ ସାହିତ୍ୟରେ କିମ୍ବା ଏକ
ଧର୍ମରେ ଉଚ୍ଛିତ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ କରିବାର
ନାମରେ ଅଛି ପାହା ହୋଇ କିମ୍ବା ପ୍ରକାଶିତ
ପରିମାଣରେ କିମ୍ବା ଏକାକ୍ରମିତି

“ । ৬৭৮ পঞ্জি ধৰ্মাধীন । প্রা। পঞ্জি গ
কুটুম্বের নং ১২০ সং পঞ্জি । মৌ
ঙ লিখ রচনারে পুকা নং ১২৮ সং আব
সন ১৩—১৪ কৃ. শিল্প ও শিল্প” অন্তে
জুন এবং প্রচন্ড প্রকাশক প্রতিবেশ
গাথা খোক কলাম দেখন আং মুক্তি ন আছে
। । ৬৭৯ পঞ্জি ধৰ্মাধীন । প্রা। পঞ্জি গ
কুটুম্বের নং ১২০ সং পঞ্জি । মৌ

କୁ । କାହିଁଥି ଅଧିକମା ଏ । ୨୦୨୦ ଟଙ୍କା
ତମା ୨୦୨୦ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କାହିଁଥି ଅଛି ତାହା କୋଟି ଲକ୍ଷମ କାହିଁଥି
ଅଳ୍ପକିମ୍ବା କିମ୍ବା ୨୦୨୦ ଟଙ୍କା ।

୨୧ ଏହିକି ଦଳପାତ୍ରଙ୍କିରା ସ୍ଵର୍ଗର ତା
ଭାବରେ ତ ୨୨୦ ମର ଫଳକ । ମୌରୀ
ଶକ୍ତିର ଲକ୍ଷଣରେ ଦୁଃଖ ଦେବୋତ୍ତମାନ
ଦଳପାତ୍ରଙ୍କି ଜାହିନ୍‌ଲେଖନ ଦେବା ମାତ୍ର କାହା
ମାତ୍ରକି ଗେବେବର ମେତିନ ପ୍ରତି କହିନ୍ତି
ଦୁଃଖପାତ୍ରଙ୍କିର ଲ ୨୨୦ ମର ଜୀବା ଏ ୨୨୦
ସଂ କୁ ଜୀବା ତ ୨୩୦ ଅଟେ ବାଦା କେବେ
କିମ୍ବା ଦେବ କହିବ ଆ ମାତ୍ର ୧୦୦ ମର

ଅଥ କୋର କଲମ ହେବ ଆହୁ ତୁ କୁ କୁଣ୍ଡଳ
୨। ଏହାର ଦ୍ୱୟାମୀରୀତିପ୍ରାପ୍ତି ସମ୍ଭବ ପାଇଁ
କୁଣ୍ଡଳର ୦ ୧୯୦ ମର ପାଇଁ । କୋର
କଲାପତ୍ରାରେ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବାତ ଶାଖା ଉପରେ
ମର ଆହୁ ୨୫—୨୬ ଲୁ କରା ଠଥାରୀ
ଅହେ କୁଣ୍ଡଳ କରି କି ୧୯୦ ପ୍ରତିବାତ କାମକାଳ
ଅଛି କାହା କୋର କଲମ ହେବ ଆହୁ
କିମ୍ବା ୧୯୦୯୯ ।

ଓଡ଼ିଆପିବା।

PRESS COMMUNIQUE.

The Indian Munitions Board will be glad to receive as early as possible quotations for, or offers of the following (new or part worn) which are urgently required for troops in the field:-

A. Ice plants (preferably of the ammonia compression type), driven by hand power or oil engine and with the following advantages so far as possible:

- (a) Compactness
- (b) Portability
- (c) Ease of erection
- (d) Simplicity in working

namely -

i. Three plants to produce about 5 cwt. of ice in 12 hours.

H. One plant to produce about one ton of ice in 12 hours.

B. Thermantidotes of any portable type worked by hand.

Considerable numbers required.

Quotations for both ice plants and thermantidotes should be forwarded with a full description of the plant through the nearest Engineer of any Government Department, and in the case of the ice plants it should be stated, whether the services of personnel for erecting and working the plant can be made available?

The Engineer through whom the offers are made should be requested to forward them to the Secretary, Indian Munitions Board, Simla, with an expression of opinion as to suitability etc. of the plant offered.

OUR MUNICIPALITY.

In the interest of the public we are constrained to speak out and speak out we must. We wrote something about the Municipal administration in our last issue and our object was the vindication of the constitution of the Municipal Board which is in jeopardy now. The Cuttack Municipality has long enjoyed the proud privilege of an elected Chairman which has all along been maintained and maintained with a prestige which counts upon such names as the late Rai Bahadur Nanda Kishore Das, and our esteemed townsmen Rai Bahadur Janakinath Bose, and Babu Ram Shanker Roy. With a prestige so well maintained, the elective system is a privilege which is come by right of inheritance. But all these are now taken into a reckoning extrication from which forms the serious consideration of those who ought to have known from before. It will not do to live in a fool's paradise. It is no happy abode. It is an open secret that the ratepayers are looking aghast at the doings of the Municipality and the controlling executive authorities are watching seriously the fool-hardy audaciousness which is being exhibited to flout their orders for healthy reforms and re-organizations. We must say that we are not animated by any spirit of animus against the Municipality. The Municipality represents the Cuttack public and the Chairman and the Vice-Chairman are their representatives. But as matters stand, the Vice-Chairman has no "Status quo" even after the Commissioner's inspectional mandate. The Chairman is the "Sursum Cervum". He therefore represents "Unity" and the "Unity" is the corporate body of the Municipal Commissioners. How then is the corporate body represented. We will cite only a few instances glaring and reflective enough.

There is such a thing as "Contractor" for which tenders are invited and received. Who sanctions

these tenders? Has this ever been put before Municipal Board's meetings and did the Commissioners ever care to look after this? The Divisional Commissioner made inspections of the Municipal office, but his note was assiduously kept back till, of what we know, one of the Ward Commissioner pressed for its presentation. How are the payments made? And through what agency? Has the Tax Daroga to do any thing with the payment of the pay of the Municipal subordinates and the payment of other dues against the Municipality? We have been told or we had better say, the Nayasarak Marwaris taxpayers have been told that the Divisional Commissioner has given orders to remove the "hanging boards." We very seriously doubt if people have understood rightly what is meant by "hanging boards"? If not, then Hari Bux's three-storied projectile residential building in Nayasarak is annotative and illustrative enough. Who is responsible for this? Our query goes to the Chairman first, to the Town Overseer next, to the Ward Commissioner last though not the least. More anon?

(Communicated.)

PURI ADOPTION.

It is a pity that the Ratnakar is in such deplorable ignorance of the history of Orissa as to think that the present Puri Raj family belongs to the Ganga-banshi clan of Kshatriyas. A casual perusal of the history of Orissa will bring home to any reader the fact that the present Rajah of Puri is the lineal descendant of Ramchandra Deo, the son of Janardana Sridhara, who was elected King of Orissa on the death of Telinga Mukunda Deb and that Ramchandra Deo was the first King of Bhoi family and that with the reign of Kothoro Deo, a son of the famous Pratapa Rudra Deo, the contemporary of Lord Chaitanya, the rule of the Gangatic dynasty in Orissa came to an end.

The Ratnakar's information that the Rajah of Bodokhiniidi is a Sagotha of the Rajah of Puri is also incorrect. The Gotra of the Rajah of Puri is Nagesa whereas the Gotra of the Rajah of Bodokhiniidi is Atreya. There is therefore no meaning in the statement of the Ratnakar that a son of the Rajah of Bodokhiniidi should be adopted on the ground that he is a Sagotha. Moreover, there is no positive Sastric injunction that none but a Sagotha should be adopted. At all events such an injunction, if any, was honoured in the breach by Bero Kishore Das, the grand father of the present Rajah, when he took in adoption Dibya Sinha Deo, a natural born son of Lakshmi Narayana Deo, father of the present Rajah of Bodokhiniidi. The adoption of Dibya Sinha Deo was clearly unashastric in as much as he was the eldest son of Lakshmi Narayana Deo. Then the Mukti-mandap Sabha was either not powerful enough to run counter to the wishes of the then Rajah of Puri or considered the Sastric prohibition as merely directory and not mandatory.

As for the Gotra of the Bania family it may be stated without any fear of contradiction that if it belonged to the Gangetic clan it would not have the same Gotra as the present Puri Raj Family. The recommendation of the Ratnakar and the Amrita Bazar Patrika that a son of the Bania family might be adopted by the Rajah of Puri in view of Sagothaship is devoid of foundation.

The editorials of the Ratnakar against the proposed adoption of Surangi Rajkumar by the Rajah of Puri may therefore be stated to be based on no sound knowledge of facts but to be the outcome of personal ill-will against the Rajah of Surangi.

The only objection of the Ratnakar to the adoption seems to be based on the fact that the Rajah of Surangi had paid a visit to England. Assuming

that a visit to England brings on degradation it cannot be said that the son of such a degraded person is unworthy of adoption. The adoption of a son of Brahmo parents and of a Hindu convert to Mahomedanism has been held valid by the Calcutta High Court and the Bombay High Court respectively and the view of the High Courts is stated with approval by so high an authority as Bapi Golap Chandra Sastri, M.A., B.L., the famous Vaidika of the Calcutta High Court, the profound Sanscrit Scholar and the author of several books on Hindu Law.

At page 359 (1916 edition) of his book on the law of adoption the learned author says:-

"Suppose, a Hindu married according to Hindu Law, becomes with his wife a follower of the Brahmo religion, and subsequently many children are born to them; and suppose a brother of his, who is childless and remains a Hindu, wishes to adopt one of his sons and he is willing to give one in adoption. The boy appears to be eligible for adoption in all other respects, excepting this that his father cannot make a ceremonial gift which, however, may vicariously be made by any other Hindu relative of the parties. An adoption under such circumstances is now held valid (30 C 999). As for any defect in the boy that may attach to him in consequence of the taint on the part of his parents it may be cured by an expiatory rite and the initiatory ceremony which have the effect of removing all impurities derived from parents". On the same page elsewhere the author says:- "The purpose which the initiatory ceremonies serve is according to the sages (Manu II 27 yagnavalky 1,13) the removal of the taint that may have been inherited by the son from his parents". At page 302 & 3 of the same book it is stated:-

"The power which the Hindu Law confers on a father to give away his son in adoption is not lost by a Hindu parent to Isamism. If he thinks it beneficial to his son to remain a Hindu, and to be adopted as a son to a Hindu adopter, he is competent to give away the son in adoption. He may be a party to the secular gift and acceptance, and delegate to a relation the performance of the religious portion of the ceremony of adoption. In a case in which the natural father, after having adopted the Muhammadan religion, was desirous to give his son in adoption and authorized his Hindu brother to make the gift, and then died and subsequently the boy was given by the said uncle, it has been held that the father was competent to delegate the authority and the adoption was good. (25 B 51).

In the face of these observations is there any meaning in the protests against the proposed adoption by the Rajah of Puri of the second son of the Rajah of Surangi who has performed Prayashchitta and who is a Hindu in religion and in customs and manner treated as such by Society? A son whose Upayan and anointing ceremonies are not yet performed being born before the Rajah went to England? The Ratnakar is erily of opinion that a son of an English returned gentleman ought in no way become the Superintendant of the Jagannath Temple. Will the Ratnakar release to enlighten the public as to the religious duties of the Superintendent? Would he consider Swami B. R. Ambedkar or Swami Bharatiya Gibbs like him who crossed the Seas, as non-Hindus and as unfit for the superintendence of the Jagannath temple regard being had to the fact that Bania who are said to be born of a Savara female worship Sri Jagannath for nearly a month including the period of the Car festival? Are His Highness The Maharajah of Bikaner and the several Kshatriyas and Brahmins who are shedding their life blood in the battle fields of France and Mesopotamia for the sake of the humanity, civilization and the British Empire to be branded as non-Hindus in their victorious return from the battle fields?

The Editor of the Ratnakar seems to have moved a resolution impliedly protesting against the proposed adoption of a Surangi Rajkumar at the conference of the Vaishnava Samiti. The Editor who seems to be a Smartha if not a Saka to boot, had no *lakshana* to move such a resolution at such a conference. Certain leading Mahants are said to have been present at the conference. Nevertheless a no-Vaishnava moves the resolution. The public may judge how much value is to be attached to a resolution of this sort.

In spite of his persistent calls for strict adherence to Shastric injunction the Editor of the Ratnakar does not see the unashastric character of his proposal for the adoption of a son of the Rajah of Bodokhiniidi by the Rajah of Puri who is related to the boy proposed to be adopted as Uncle's son. The Editor of the Ratnakar fails to see that such an adoption would be improper if not illegal as it is opposed to the Niyogi theory of exclusion.

ଭାରତୀ ମହାରାଜାଙ୍କ ସମେତ
ଭାରତୀ ଭାରତୀ ଭାରତୀ ଭାରତୀ
ଏହା ଅବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଦିନ ଦିନ ଏକ ଏଥି ପାଇଁ ଆମ୍ବେଯାନେ
ବର୍ଣ୍ଣତାଳପୁର କାହିଁବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ପାଇଁ ପାଇଁ କରିଅଛି ।

କିମ୍ବା, ଏହି ପଦ୍ଧତିର କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ପଦ୍ଧତିର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

ପିଲାପ କହି ପାଇଁ ନାହିଁ । ମହାତ୍ମାରେ
ଦେଖୁଥିଲେ ସମ୍ବେଦ ପଢିଲୁବ କହାଥିବାର
ଅନେମାକେ ଗବ୍ରେଟରେଖାଙ୍କ ଅଭ୍ୟବଧି ଧଳିବାର
ଦେଇଅଛୁ ।

ଅଭ୍ୟାସ ଶୂଳି ବିବାହ ।

ଯାଇସୁଚଣ୍ଡାଳ ଅନୁର୍ଗର ପାଦଦେଇଥି
କଥାଧି ଜାହ ଶୋଧବିରୁ ଫୁଲାଷୁଦ୍ଧର ଦିନ
ଦିନର କଥା କଥାର ଗା ଗା ଉତ୍ତର କଥା କଥାର
କଥାରସୁଲା । ଦିନଦିନର କଥାରିତା କଥାର
କଥା କଥାରସୁଲାରେ କୌତୁକ ଆଦ ଦେଇ-
ଦେଇ । ମେଘଦୂର ପ୍ରତ୍ୟକିଃ ଏହାରିବିଦେ
ବନ । ଶୋଧବିରୁ ନାହିଁବ କେବୁନ୍ତାରୀଗା
ଆଦିରେ କଥାରାମାରିବେ ବରପକ ବନାଇ
ଧେର ବେଦନାର ଭାବ କିମ୍ବା ପୁରାଣ ଦିନ
ବେଦନମନ୍ତ୍ର କୁ ୧୦୫ ଖ୍ୟାତ କଥାରାକୁ ପ୍ରକା
ଶ୍ୟାମ ହୋଇଥିଲାରୁ ଶୋଧନ୍ତି ବାହ ଉତ୍ତର
କୁ ୧୦୫ ପ୍ରକାର କଥାରୁଲେ ମାତ୍ର ବାହା ଅନ-
ବନ୍ଧୁ ହେବାରୁ ନ ଦେଇ କିନ୍ତୁ ବନା ପରିବ
କଥାର ପ୍ରକାରକି ଉପରାଗରେ କଥାର ହେବା
ବାହା କଥାର ପରିବାର ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଦିନର ସମିତିର ମେଳ
ଦିନଅନ୍ତର୍ମାଳା ।

ଅମୁମନଙ୍କ ପତେରାରେ ଜାଗୁ ଏକା ବିଦେ
ବେଳେ ଧୂମ ଧାର୍ତ୍ତର ହୋଲ୍ଡ୍‌ର ଗାରିବ ଶୁଣି-
ବାହୁଦୁ ପଠିବ ହସ୍ତରେ ଦାତାବଳ ଘର୍ଜା-
ନ୍‌କୁ ଉପରୁ ପଦିବ ସବ୍‌ଦେଖଦାରରେ ଜୀବି-
ତିବ । ମୋହନେ ବାହୁ ନୟରହିଷ୍ଟର ଜନେ
କବ ସରବାର ଓ ଧଳବାଳ ଏବଂ ସମ୍ମାନ
ପାତ୍ର । ଶୁଣି ଦିବାହସୁନ୍ଦରରେ ଉପରୁଚି
ସମସ୍ତ କରି ଯାମନ୍ତ୍ରମାନେ ପରିଷର ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ସମସ୍ତ ବିକାଶକୁ
କବନ୍ଦନରେ ଦିନା ଅଭିନନ୍ଦରେ ହିମାତ
କରିବିମାନ ହଜାରକ କବାପାଳରେ କରେବ
ଥର୍ମବାନ ଦେଲେ । ସମସ୍ତ ଉପିକୁରିତରଙ୍ଗ ପ୍ରକାଶନେ
ଗୋପକତ୍ତି ବାହୁର ପର କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟାପ
କାଳମାନର ସେବାଦାରୁ ରେଣ୍ଟାରରେ ଆଶା-
ବଜ କରିବ କରିବିଲମାନେ କଲିପାତ୍ର
ବିଦେଶୀ ଧରନ୍ ଦର୍ଶ ଦିନାକ ଅଛ ନୟରହିଷ୍ଟରେ
ଅଭିନନ୍ଦର ଦେବାଦିମାନ୍ତ୍ର ନିର୍ମିତ ଦୁଃଖେ ।

ବିଜ୍ଞାନୀ ପତ୍ର ।

ଦେବ ସୁନ୍ଦର ମାତ୍ର କାହିଁ କିମ୍ବା ବଢ଼ିଗାର
କିମ୍ବା ମୁହୂରତ ବଢ଼ିଯାଏବେ ଶ୍ରୀକୃତ କଠି
ନାମ ଓ ପିତାମହ ଦିଲ୍ଲି ସୁମଧୁର
ଦିଲ୍ଲିଜୟକ ଉତ୍ସବ ମହାପଞ୍ଚମୀରେ ବସାନକ
ବସାନଦିନ । ସେହି ଉତ୍ସବରେ ଲୁହ
ମାଦେତ ଅରୁ ଖାତ ଗୋଟି ଫଳର ଶାନ୍ତି ଓ
ଅନ୍ତିମ ବଜାରମାନଙ୍କର ଉତ୍ସବରେ ଏହି ୨୭
ମୋଟ ଅଷ୍ଟକ କୁଳାଳର ଦିବାତ ବସନ୍ତ
ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଡି । କହି ଅନ୍ତର ପାଇଁ କେହି
ଯାଏଁ ଯାଦିମରେ କୋମହାନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟାମା
ତ୍ରୈତଳ, ମନ୍ଦିର ଓ କାନ୍ତିମାନଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣାରେ,
ଅନ୍ତରହାତ୍ମାମତକଟ ଘେରନ ଥାବ ସମ୍ମ
ଦାର୍ଶନିକ ଥିବ ସବୁରୁଷେ ଓ ମୁଖରାଘରେ
ବଜାରକ ଦୋଷଗୁଡ଼ । ବାଜପତ୍ରାତ୍ମିକାନେ
କବିଶ୍ଵର ଅଧ୍ୟନ୍ତର ବଢ଼ି ନାହିଁ ଉତ୍ସବମାନଙ୍କରେ
ମମ ଦୁଃଖ ସୁନ୍ଦରୀମୁଦ୍ରା ପଣ୍ଡିତୀ ଦିଲି କ
ହିଲା । କହିବେ ମାର ସାଦେହ ଅତ୍ୟାତ୍ସାହାର
ଦିନରେ ଦର୍ଶିବ ଓ ଦିନ କଟକ ମଧ୍ୟ ଲୁହ
ଛାତ ଦେଇଥିଲାଇ ତାହାକର ହକି କୌରକ
ଓ ସବୁଗୁଡ଼କାଇ ସଫେରୁ ପରିପରୁ ଦେଖାଇ
ଅଛୁ । କହିବନା ଅନ୍ତରୁଷ ଧେବତର ଦର୍ଶି-
କଟିବୁ । ଆହାର ଦାର୍ଶନ ଦିଶା କବୁଳିଗୁଡ଼ ।
ତାହାକୁ ଖାଇବା ପାଇଁ କାହାର କାହାର

ଅଟେକୁ ପ୍ରତିବେ । ପ୍ରକଳନ ନିଯମିତ ସବୁ
ମୁଖେ ଚାପେଶୁବେ ଉପଶିଖ ହୋଇ ସାଥେ
ମଜାକାର ବନ୍ଦର ଦାସ୍ୟ ଦେଖୁନ୍ତରୁ । ଥାଏ-
କରୁଁ ମହାବିଜା ଥବି ଅଳ୍ପକଳ ଯଥରେ କୁଣ୍ଡଳ
ଦାସ୍ୟରେ ଝୁଦେ ହୋଇ ପିହାଛି ସମୁଦ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ
ଆସଇବେ ବିଶେଷ ସୁଖାବିଭବନ ଦେବେ ।
ଗାହାବର ଧ୍ୟାନ ପରେ ସବୁଜାରେ ପଠାର୍ଗଳ
ପର ଉପରେତୁ ଉପରେତୁ କୋମାନ୍ତରେ
ପଥମ ଉପର, ଏହାର ସମ୍ମର୍ମ ସମ୍ମାନର
ମହାବାହିର ରାଜଧନୀର ଗୋଟିଏ
ଶୁଭେତନ ଦୂରନାରୁ ହେବ ।

✓ କେତେବୁ ଆଉ ପଢିଥା

କୁଳଦିବ ସୁରେ ପିରଙ୍ଗୀମାତେ ଭାବନ୍ତୁ-
ଯାଦକୁ “ନେଟେର” କୋଣ ଅବଶ୍ୟ ବୁଝିଲେ,
ତାହାର ଜୀବନଧର୍ମକେ ଅପଣାବୁ ଥବ-
ାଇବା ଜଣେ ବୁଝିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏ କାଣ
ଅଛିଲାହୁ “ନେଟେର” କହିଲୁ “ଏ ଦେଖ-
ନାହିଁ ତୁହାଏ ସତର” ଜୀବନବାଣୀରୁ ଘର-
ବାଣୀ ଚାହିଁବେ ନିରା ବା ଅନନ୍ଦବାନକାର
ଗୌରବ ଆହାର କାହିଁ । ୨୩° ଗାନ୍ଧୀ ଜୀବ-
ନ୍ତୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ କଢ଼ି ଗୈବର ଦସ୍ତୁ ପୁରି
ପ୍ରାଣିତ ଦେଖ, ତାହାର ଉତ୍ତରାମ ମୁକୁ-
ତଳ । ଯେଉଁ ଜୀବନରେ ସମୟରୁ ତ ଜହା-
ନ୍ତର ଅଭିନନ୍ଦ ହେଉଥିବୁ, କେଉଁ ଜୀବ-
ନ୍ତରେ ସର ଓ ପ୍ରଥର୍ଣ୍ଣବକର ଜହା ମେହି ଜୀବ-
ନ୍ତର ପ୍ରତି ଠଳିବା ଫୁଲାପୁଣ୍ଡ । ଯେଉଁ
କ୍ଷେତ୍ରରେ କଞ୍ଚି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରିବା ଗୌରବି ଅଧ-
ିକର କଷ୍ଟୀ ହେବ କ ପାରେ । ଧାରେ,
ଜୀବନବାଣୀ ଏହା ପୁରୀବାନୁ ଅରମ୍ଭ ପାରେ ।
ପୁରୀର ମୋହ ଦୂରମୁଦ୍ର । “ନେଟେର”
କହିଲେ ଜୀବନବାଣୀ ଅହ କଳକୁ କୁଟିଲ
କେ କ କଞ୍ଚି ଗୈବରାନ୍ତିର ମଧ୍ୟ କରେ ।
ଏ ଗୈବର ଦୁଇକେ ଭାବର ଜହା ପରି-
ବିନା । ପିରଙ୍ଗୀମାତେ ସେମାନଙ୍କର ଦ୍ଵାରା
ବିଶାରଦ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ହେଉଥିଲା “ଟ୍ରେନ୍” ବହୁମନ୍ଦିରରେ
ଏହିକେ ଭଲଭଲ ଅପାନାମଣ ମଧ୍ୟ ଚାରୁ
ଶବ୍ଦର ଜଣାଗନେ । ଏହାଠାରୁ ତାର ଅନ୍ୟଭୂତ
ପ୍ରକଳିତକି ବିଷୟ ପୋଇ ଥାଏଗନ୍ତି । ଏହା
ପରିବାସିଙ୍କୁ “ନେହେ” ତା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କୃଥାରାତି “ବାଲ ପରାକର” ନୁହେ । ଏହି
ଖାଇଏ ଯାଇ ପ୍ରାଚୀବ ତବ । ସେହିମାନ
ମୁଖୀ ପଦବୀର କ୍ରତୁଅଛି ସେମାନେ ଏହା
ଶିଥାର ବହନେ । ପ୍ରାଚୀବ ୨ ୫
୩୧ର ନୃତ୍ୟର ସମ୍ବନ୍ଧର ପ୍ରାୟ ହେବୁ
ଗୋକୁଳ ଦଳଙ୍କ ବଳମୁଠାରୁ ମନ୍ଦିରମାନଙ୍କର
ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ପରିଷ୍ଠତର ବୋଲସୁହ ତେ ନେଇ
ଧରିଦେବା ବଗାକୀଁ କାହାଁ । ଏ ପରି
ବଳମୁଠ ପ୍ରାଣିରେ ସରାହୁଦିନ ଥିବା
ଜୀବ ବୈଭବର ଦୂଆ ମାତ୍ରମ୍ଭାବ
ପ୍ରାଣକୀଁ ଦେବରେ କାହାଁ । ୫୩ ପ୍ରାଣିରେ
କେ ପେହି ପଣ୍ଡିତର ବିଦ୍ୟା ଅନ୍ତର୍ଗତ
ହିଁରୁ ଉତ୍ସନ୍ନ ପୋକାର ବୈଭବ ଦଖି
ତ ଦୟାରିତବେ କରାଇଥାଏ । ହୁକୁମେ
ମୁମ୍ବ ଦେବର କାହିଁ ବ୍ୟାୟ ପିଲାଗେଇ ନୁହେ ।
ଥିବ ଠିକ୍‌ଥାରେ ହୃଦୟରେ କେବି ରଖି ମଧ୍ୟ,
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ତ ହୋବାର୍ଥର ହିତର ତେବେଳ
କ କଢିବୁବେ ତ ଜାତୀୟାଦର ପାତର ଦିନ
ନିଜକୁହରେ । ହେବ ଠିକ୍‌ଥାରେ ଜଗାଥ ମାର,
ଧେନୁ ରହ ତ ଶକ୍ତିମୁଁ ପାମକୁମିଳାନ
କାହିଁବ ପୁଣ୍ୟ ଦେବ । କହିଲ ବାହୁ
କେ ଅମରଭାବରେ ରହି ମା ଅପର୍ଯ୍ୟ

ମାତ୍ରକ ହରନଗ ହେଲ କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ
ମୁଶରେ ଦେଖିଲେ ଧରୁଥ କାହିଁଏହି ସେମାନ
କବଳ ସୁଧାରିତଗ ଅପରି ରଖିଥିଲେ । ୫୦
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ଘରର ବୈଠକସିର ମାଦରିଟ ପ୍ରଚାର
ସତ ହେବ ବୁଝି ପଚାଯଥାଣ୍ଟି ପାଞ୍ଚ ଦେବେ
ସେ ଏହିଜିମେ ଏ ବିଷୟର ସାରବନ୍ଧୁ ହତ୍ୟା
କରିମ କରିବେ । ଗେରେବକଲେ ଗୋଟିଏ ଦୁଇ
କରିବା ସମ୍ଭୁ ପ୍ରଦେଶ ଦିନଧୀ ଅଧିକାରୀ
ବିଲିଙ୍ଗର ପଢାନାର ହେଲ । ରଜବିଧାଯକର
ଦେବାପତ୍ର ମୁଣ୍ଡ କଥାରିବର ବିଶ୍ଵାସିତ
ଅନରେ ହେବ ତଥ ଧାରନେ କାହିଁ । କି

ଭାବ ଉପର ବବନ୍ଦୁ କହିଲ ଗାନ୍ଧୀ
କବା ଥିଲ ଅର୍ଥରେ ଭାବରେ କହାଯୁବିତୁଳ
ଏହା ଘେଣାଏ “ଭାବର ବାବ” କଥା ଜଣେ
କିମ୍ବା କହିଯୁ ମହିତ ପଢ଼ିବେ ସମ୍ବାଦ କହ
ଦିବେ । ଏହା ଅଭିଭାବକର ବାବ କିମ୍ବାଲ
ପ୍ରକାଳ ସାମ । ସବୁ ହେବ ମହାପାତ୍ର ବାବ
କହିଲୁ ବୋଲି କହ ଓଡ଼ିଆବିବର ପୌଛୁ
କୁ ସୁଧା କହାଯିବନ୍ତି ଗାନ୍ଧୀ କହିଲେ ହେ
ମହାପାତ୍ର ଅବଳ କହୁଅପାତ୍ର ଲୋଲ ହଜା-
ରୁ ହେବ । ସେ ଯଦିହାଏ ମଦିବରେ ଅବେଳେ
ଗାନ୍ଧୀର ପ୍ରକୃତ ଚଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଭବ
ବିହବାର ସଖିବାର ବାବ । କି ଜାଣିବା
ମେହାଏ ପ୍ରତିକ ଲାଭର ନିଜାବାତ କରିବ
କାହିଁ ଅଛିବାର ହତିତ୍ୟ ଦେବାପାତ୍ର । କିମ୍ବା
ଜାତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲୁବ ବ୍ୟବହାରର ପାଥରେ
ବିହବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ । ଏହା ପାଠକାର୍ତ୍ତ କରିଲୁ
କିନ୍ତୁ ଶୁଣିବ ଦେବାପାତ୍ର ଆମେମାତ୍ରେ ଅମ୍ଭାତ୍ମା
ମାତ୍ରା ମାତ୍ର କୋରିଲାମ୍ବାତ୍ମାକୁ । ମୁମ ଅଳ୍ପ
ବାରେ ହୁଏ ବେଳ ପାଇପାରେ ଓ ବେଳିଲିପି
କିମ୍ବା କାହା କେବିଲେ ଅମ୍ଭାତ୍ମାକେ ଦବ୍ବିତ୍ତ
ହେବ । କାହାଯୁ କୁଠ ଅନ୍ଧରେ ସେହି ପଦ-
ର୍ଥରେ ହୁଏ କାହା ପ୍ରାଣୀ । ଅନୁଭବର ମହାତ୍ମା
ମାତ୍ରା ଓ ବ୍ୟବହାର । ଏହାର ପୁଲେ ଓଡ଼ିଆ-
ପାତ୍ରର ସଫ ସେମାନଙ୍କ କାହାରୁ କୁଠ କରିପାର-
ଇବ ଘରୀବ ଦୈତ୍ୟ କାହାର ପ୍ରାଣୀ । ଅନୁଭବର ମହାତ୍ମା
ମାତ୍ରା ଓ ବ୍ୟବହାର ଦୈତ୍ୟ । ସେହି ଓଡ଼ିଆନେ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଅନ୍ଧରେ ହୋଇଥିଲେ ଓ ଯେହି
କିମ୍ବାକେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ଏବେ ପରି
ବ୍ୟବହାର କରିଲୁ କାହାରୁ କୁଠ କରିପାର-
ଇବ ଘରୀବ ଦୈତ୍ୟ କାହାର ପ୍ରାଣୀ । ଅନୁଭବର
ମହାତ୍ମା ମାତ୍ରା ଓ ବ୍ୟବହାର ଦୈତ୍ୟ ।

ବୀର ଓ ଶୁଣବା ବୀରି ଉଦ୍‌ଧୂଳି ଅଜ୍ଞା-
ଚନ୍ଦ୍ର ପାଇଁ କହିଲା କେବା ।

୩୮

କଲିତଗ୍ରୀମହାନଗଭୂର ପଥାବାରୀ ଆଠ
ଶଳାର ସୁରସାର ବିବରଣୀ ସ୍ଵର୍ଗର ଜାକାକର
ବିଷ୍ଣୁପଦ ଭୁବନ୍ଧ ପାଦେବ ସ୍ଵର୍ଗର ଭୁବନ୍ଧ
ଆସ୍ତିକ ହୋଇ ଦେବେ କୃତ୍ତବ୍ୟ ଶ୍ରୀପ୍ରଭ
ଉଦ୍‌ଦେଖ ଦେଇଥିଲେ । କୈ କହେଥିଲେ ତେ
ଇନ୍ଦ୍ରନେ ଦେବତାଙ୍କ ସାଧକଙ୍କ ପ୍ରକଳ୍ପ ଓ
ଭୁବନ୍ଧର ପରାର୍ଥକ କରିଲେ ଶ୍ରୀମାତ୍ରଙ୍କ
ପ୍ରକୃତ ବିଜ୍ଞା ଦେବା ଦୂରେ ଥାର ଉତ୍ସମାନ
ଛୁଟି ପାରବାର ଦେଖୁଦେବ । ହନ୍ତୁ କାଳିହା
ମାତେ ଅତିଥି ନୟରେ ଅବାହା ଦେବାଠ
ପିତ୍ର ମାତ୍ରମାତ୍ରଙ୍କ ଦେଶକରିଲୁ ପରିବା ଦେମାତେ
ଯହିଥିରେ ରାତପରିବର୍ଷର ଦୀ ଲାଭ ଗଠିତ
କରିମା ଦିଲ ଦେଖିବିଲାକୁ କହିଗାଇଲୁ
କାହା । ଏ ହନ୍ତୁ ବାହ୍ୟବିଦିତର କୃଷଳ ଏ
ବ୍ୟକ୍ତିରେ ଶ୍ରୀମାତ୍ରଙ୍କ ପ୍ରସବ ଦେବାର ଦେବ
କୁଳ ଆଦିତଥା ଦେବତାଙ୍କର ଅତି ଶାରୀ
ବିଦ କରିଗା ଅଛି । ପୁଣି ନାନାଦିପ୍ରାଣେ
ଶ୍ରୀର ପ୍ରସବରେ ମାତ୍ରାପଢ଼ କର ଦେଖିବା
କୃଷଳାହା କବ ? ଶ୍ରୀମାତ୍ରଙ୍କ ମାତ୍ରିତ
ଭୁବନ୍ଧ ଲାଭ ନ ଦେବେ କିମ୍ବା ଦେମାତେ
ଦ୍ୱାରି ପ୍ରକୃତ ସହାଯକୀ ନ ଦେବେ ଏ
ସନ୍ତୋଷମାନବେ ପ୍ରକୃତ ଶିତ୍ତମ୍ଭୁ ଜୀବ ଦେବେ
ଦେବିଳ ସତ୍ତାକ ପ୍ରସବ ଦେବେ ଲଭିତର ।
ଏହି ଦୀ କଷତି ରାତପର୍ଯ୍ୟ ମାତ୍ରବର କୃଷଳ
ଦେବତ ସାଧକ ପରିବେ ? ଏତର ହନ୍ତୁକୁ
ତୁମ୍ଭେ କାହାର ଦେବତେବୁକୁ କୃଷଳ ଦେବ
କରିବାକୁ ଦେବ । ଦେବେକ ଦେମାନଙ୍କ
ଆରଣୀ ମେ ହନ୍ତୁ ଧର୍ମ ପଠନ ଏହା କରିବା
ପରେ ଅଛୁ ପଢ଼ିଥିବାରେ ବହି ମାତ୍ର ଭୁବନ୍ଧ
ମାତ୍ରେ ବହି ଦେବେ ହନ୍ତୁ ଧର୍ମର ଭୁବନ୍ଧ
କାହା ମା କାହା କାହା ଅଧ୍ୟାତ୍ମ କରିବାକୁ ।
“ଦେବତାଙ୍କ ଧର୍ମ” ଅଛି ମନ୍ଦ ମାତ୍ର ପରି
ବିଜ୍ଞାନ ବେଶଭାବ ପାଇ ଶୁଣିଧର୍ମ କେବଳ
ମନ ପ୍ରକୃତର ବନ୍ଦ ଅର୍ଥ ନାହିଁ । ହନ୍ତୁମନ୍ଦ
ଅଭ୍ୟକ୍ତ ଦେବାକୁ ଦେବ ନରେହ ଦେମାତେ
ସମ୍ମର୍ଗ ପରିବେ ପଢ଼ି ମନ ନମରିଦିବେ ।
ଦ୍ୱାରି ଆହେବ ଦେବତାଙ୍କରେ ଥି ଚାଲିବ ପ୍ରକୃତ
ଦେବତା ଦେବତାଙ୍କ ସମ୍ମର୍ଗ କାହାର ଦେବତା
କରିବ । ସମ୍ମର୍ଗ ସଦାକାରର ଦେବତାଙ୍କ
ଶ୍ରୀମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ ମନ୍ଦ ଏ ପ୍ରକୃତ ଶ୍ରୀମାତ୍ର
ନମର ମୂଳ ବାରକ ଶୀ କାହାର ନମର ।
ସମ୍ମର୍ଗ ଦ୍ୱାରି ଥାରେ କୁଟୁମ୍ବ ଦୀ ଶୀ ମାତ୍ରଙ୍କ
ସମ୍ମର୍ଗ ଦେବତାଙ୍କ ଶିଳ୍ପରେଣ କରିଦିଲା ।

ଭାବୁଧ ସାହେବଙ୍କ ଅଭିନ୍ନଶଳ ସମ୍ପଦକୁ
ତିବା । ଏହି ମଧ୍ୟାହନରେ ଭାଗୀ ଛାତ୍ର,
ଯୋଗୀ, ପ୍ରଭାବକର ଲୋକଙ୍କ ମିଶ୍ର ଜୀବ-
ବିହିନୀ ହେଉ ଅବଶ୍ୟକରେ ପରିଚାରକ କାହା
ଥିଲୁ ଫୁଲକ ଦେଖି ରମ୍ଭନ୍ଧନ କେବାରଙ୍ଗରୁ
ଆହ ମଧ୍ୟାହନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୈଖଣ ଦର-
ଖାର ଉଚିତ ନୁହେ । ଦେଖନାର ପାଇଁ
ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ଏହି ଦୁଷ୍ଟ ପାଇ କିମ୍ବା
ଦେବତା ହୁନ୍ତିବାର କି କିମ୍ବା ପ୍ରଭୁଙ୍କ କିମ୍ବା
ଦେଇ ଦେଖିବାର କାହାର ଜୁହାରେ ମହାତ୍ମା
କବେ ଦଳ ଜୀବିର ଲୋପ ଅବଶ୍ୟକାବା ।
ଦେବତାଙ୍କ ହିନ୍ଦୁଗାଲିକା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଜୀବାଙ୍ଗର
ଦୁଷ୍ଟଙ୍କ ଦେଖିବେ ଦେଖାଯାଏ କବିତାର
କିମ୍ବା ଦେଖନା ଦେବ ।

四〇九

ପାତ୍ରହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ

ବିହାର ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା କରିବାର ପାଇଁ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ କାହାରୁଙ୍କ ସୁହେଳ୍ଯାନାଥ ମନ୍ତ୍ରୀ
ଦୀର୍ଘ ମାପଦ୍ରମରେ ଅଧିକାରି ହେଲେ
ପ୍ରତିମ ଖେଳୀ ମାତ୍ରମେଣ୍ଡ କରିବା ଓ
ବିଜୁଲ ଲାଗିବା ପାଇଲେ ।

ମାତ୍ରକୁଳ ଦେସୀ ମହିଳାଙ୍ଗେ
ଜୟୋତି ପନ୍ଦେକୁର ଧାରୁ ନରେଜାଣ
ଦବ୍ଦି ପଥ୍ୟର ସବୁଲୁଚନୀ ଶ୍ରୀ ପାନ୍ଦୀ
ମାଥାର ଦବ୍ଦି ମାନ୍ଦ୍ରୋଟ ଓ କୁ
ବନ୍ଦେକୁର ଦିଃ ଏକ, ଉଦଳର, ମରା
ଅମ୍ବୁ ମାତ୍ରକୁମ ସମ୍ମର୍ଯ୍ୟର ଏତରମେଇ
ତତ୍ତ୍ଵକୁ ଓ ସେଇନ ଜଳ ହେବେ ।

କୁଣ୍ଡଳ ପାଦପୂର୍ଣ୍ଣ ପାତାର ଏହି
ଜୀବ ସେଇନେ ଲିଖି କାବ୍ୟ ଆଶିଲେ ଏହି

ଏହିତାପାଇଁ ମୋତବ୍ବଗରେ ସାରୀ କବା
କଲ ଯାହେଲାରେ ମେଘାର ସମତା ଆନନ୍ଦେ
ମାତ୍ରମେ ଅଟେବିଏହି ସିରାଧର୍ମର ଜୀବ
ବାହାରୁ ବଳମାତାରୁ କଷ୍ଟ ଥିଲ ତମମନ୍ଦ
କୃତ ଘାମରେ ।

ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଲେକ୍ଟର ହାତ ଉପରିରେ
ନାୟକ ମାଦକୁଥରେ ଅକ୍ଷୟାଶିତ ହେଲେ ।
ସେ ମେଣ୍ଟି ମାତ୍ରକୁନ୍ତ କେବଳ ଶୁଣିଲେ ।

ଅନ୍ତରେପୁଣି କରିଲୁଗ କାହିଁ ଜୀମାଦିକର
କଥ କଟିବେ ଅବସ୍ଥାପତ୍ର ହେବେ । ଏଥି-
ପୂର୍ବେ ବାବଦର ସମ୍ବଲପରେ ଅବସ୍ଥାପତ୍ର
ହେବା ଅଫେଲ ରହୁଗ ଗେଲା ।

ପଦକ୍ଷେପଟ ହିମେତୁର ଶାହ ତୋରେ,
ନାଥ ବାନାଷି ଶି ସ୍ଵର୍ଗ କୁଣ୍ଡ ଉତ୍ତରେ ।

ନାରୀ ଭାଗ୍ୟଶର୍ମୀଦିତ ଲୋ ଏମ, ଏ
ପଦକ୍ଷେପଟ ଏବନର କମଳେ ପାଠଳା ଉତ୍ତରେ
ଜର ଉତ୍ତରା ମୁହମଦର ବେଳେ
ଦୟାଶ୍ରୀ ଭାବେ ସବୁ ଅଭିନେତ୍ର ଏକବେଳେ
ସରଜନ ଶର୍ଟ ପ୍ରେରଣର ମୁହଁରର ବେଳେ ।

ଜୀବନ ସରଚିକଳର ଏବୁ ତୁମରେକମାତ୍ର

ଯେଉଁଥିଲୁକୁ ଏହାର ଦର୍ଶନ କରି ଦେଇଲା
ତାହା ସମ୍ପଦିତ ଏହା କଷମୁକ୍ତବ୍ୟାମ୍ଭ
ଦେଇଲା ।

ପ୍ରସ୍ତୁ ବାହାତୁର ଦନଶୋଭାଳ ବାହରି ।
ବାହ ମାତ୍ରଟି କାଷ୍ଟିକ ବିହି ମାତ୍ରଟି
ତୁମ୍ଭେ କୋଡ଼ିର ମେନ୍ଦର ଦେଖେ ।
ବୁଦ୍ଧ ଷେଷଟ ଧର୍ମର ଧର୍ମର କାହିଁ
ପରମତମ, ବୋଲ ହେଲା ପଥା ତମେବେଳ
ପୋତର ପୋତର କିମ୍ବେ ।

ବୁଝୁ ପ୍ରମାଣିତ କଲାର ଥାଏ ନାହିଁ
ଯେବେଳେବା ସହାଇର ଉପୋଷତ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ ଦେବ

ଦେବ ଧ୍ୟାନରେ ବିଷକ୍ତ ସହିତ ୨୫ ମନ ଜାଗା
ବିଜ୍ଞାନ ଏ ଯଥ ସମ୍ପର୍କ କରିବା ମାତ୍ର ନାହିଁ
୨୫ ଯଥ ସଂଦର୍ଭମୁକ୍ତ ୨୩ ଏଣ ନାହିଁ କରିବା
ଚାହେ ଶାରୀରିକ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁଳ । ଯୋଗି
ସବ ମଧ୍ୟରୁ ଶାନ୍ତିକରନେ ଥୀ ଉପର କରିବାକୁ
୨୫ ଯଥ ପୂର୍ବକାଳରେ ୨୩ ଏଣ କରିବାକୁଳ
୨୫ ଯଥ ଧାନ୍ୟବାଦରେ ୨୩ ଉପର କରିବାକୁଳ
କ୍ଷେତ୍ରକାରେ ୨୫ ଯଥ ସମ୍ପର୍କ କରିବାକୁଳ
ଥିଲା । କରିବାର ମଧ୍ୟରୁ କରିବା କରିବା
କରିବା କରିବା କରିବା କରିବା କରିବା ।

କରିବୁ ଅନେକ କଥା ସ୍ମରଣ ପଦ୍ଧତି
ଅର୍ଥବ ଅର୍ଥରୁ ପାଶଙ୍କ ପଥା କହାର ଥିବ
ନାହିଁ ଏହି ମାତ୍ରାର ଘାଗ୍ରାରୁ କହୁଥିଲା ।
ଏମନ୍ତି କି ନମେତାର ଉତ୍ସେଷନଃ ତିରାତ ର-
କଳାଙ୍କର ସ୍ମରଣ ଏ କଥାରେ ଅଧିକ । ପୁଣ୍ୟ
ଦେହ ପାଶଙ୍କ ଶ୍ରୀବିଦ୍ୟାର ଶ୍ରୀଜ ଏବେ ମୋହର-
ନାହିଁ ମାତ୍ରା ଚାହିଁବାକୁ । ଅର୍ଥରୁ ଜିଦ୍ଧାର
ମେଳିଲାହି ସମ୍ମିଏ କହିଲେ କହିଲୁ ମାତ୍ରା
କୁହାର ।

କୁଳନାଥବ୍ୟ—ସମ୍ରାଟ—ଆମେମାତ୍ର
ଅନ୍ତରୁଷ ହୋଇ ପ୍ରକାଶ ଦିଗ୍ବୁଦ୍ଧି
ଏହି ଦାତାଙ୍କ ପଞ୍ଜିଯି ବନ୍ଦାତର ଏହି
ବାଧାରା ଅଧିକେଶବନ ଆଜମା କଲ୍ପିଯ ପଣନାହିଁ
ଏହି ବାନୁକ କୁଳୀର ପଞ୍ଜା ଏ ଏହି କିନ୍ତାରେ
ବରତ କେନ୍ଦ୍ର ଦୂରକେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଦେବା
ପ୍ରଭାର ଖେଳ ବସନ୍ତ ଜଗଦବନ୍ଦିରିଙ୍କ ପରା-
ଶ୍ଵର “ପ୍ରାଚୀନ ଅଭିଜନ ପଂସୁର ଉତ୍ତରିଣୀ
ପଞ୍ଜିଯିକ” ନାମି ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦିଶରେ
ବାନୁକବାନାବାନୀ ଦିଶରେବୁବୁ ଆଜମୁକ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରୁ !

ବନ୍ଦାରଣ କିମ୍ବା ପଟିଇ—ହୁଏ
ଜୁମେତି ବନ୍ଦାରଣ ତଙ୍କ ଲମ୍ବାଗ ଏ
ପରାମ୍ବି ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ ଅନ୍ଧରଜାଳ କଥିବ
ନିର୍ମଳ ଶୈଖର ଯେଉଁ କମେହ ଜୟନ୍ତ
ଦେଶରୁ ସେ ପରେଇବ ହୁଏ ଗ୍ରେମବ
ବନ୍ଦରେତଳ ବଜା ବଜାହନ୍ତରମାତ୍ର ନାହିଁ
ଏହି ଧାର୍ତ୍ତରଜୋତ କର୍ମି କରଗାନ୍ତି ଆଶାକୁ
କରାଯାଉ ଶାକ ପାଇବେ ଏହିବେଳର
ବଜା ପରିଚାରର ଏହି କିମ୍ବା ବେଳ ବଜାନ୍ତ
ଦେଶର ଶର୍ପତା ଦେଖିମେଣିବ ଖେଳେଇବେ
ଅଛିତ୍ତିପକ୍ଷ ପଢ଼ାଇପରେଇବ ଆଶାକୁ
ନିମ୍ନାଂଶୁ ଅନୁମାନକୁ ଲାଗାଇ ଆହୁତି ।

ବଦ୍ର ଶୁଣାକ ଗନ୍ଧ ମାତ୍ର ମାତ୍ର କିମ୍ବା
କେ ଜାଣିବାରୁ ହେଠାର ଥିବ ଅପରି ।

62

ପ୍ରତିକାଳର ପଦାର୍ଥରେ ପ୍ରମାଣ ଓ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା
ଏହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଭାବ ମଳମାର ପର୍ବତୀଆମାକେ ଏହିବେଳେ
ନିମ୍ନଲୋକର ନିଷ୍ଠାରୁ ପାଇବେ । ଆମେ-
କିମ୍ବା ଧାର୍ମର ଜ୍ୟୋତି ଉଦ୍‌ଘୋଷନ ଓ ଏତେ-
କେବ ଉନ୍ନତେବେଳକ ଥିଲେବେ ମଳବ ।
ପିହାର ଶେଷା ପ୍ରତ୍ୟେବ ବାହୁରୁ ମେହୁ-
ମାକେ ପର୍ବତୀର୍ଥୀ ହେବେ ସେମାନେ ସଂସ୍କର
ଏମୋହିବସଂ ସେହିରୀଛିବୁ ପାଇନ୍ଦ
ଶାର ପରିତେ ଏବ ଧାରତିନନ୍ଦନ ତେଣେ କେ,
ଯେ ପେହି କଳିବେ ଅପ୍ରକୃତ ଦେହପାନ୍ଧ
କୋଣୀ ମନ୍ଦିରୀଶ୍ଵର କରିବେ କାହାର
ବିଭବେ ।

“ମୁକେ ପକେନ୍ଦ୍ରିୟ—ମହାମର ଲୋ
ତଳେନ୍ଦ୍ରିୟ ଏହି ବିଶେଷ ବିଶେଷ ଅଳ୍ପ ବାଜ
ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ପଢ଼ିବିହି ଦିବେର ଆହି
ମେମାନଙ୍କର ପିଣ୍ଡ ଦୋଷ ସାହିତ୍ୟର । ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ତାଙ୍କର ଆମାରର ସୁଦ୍ଧାର ପାଇଥିଲା ।
ପ୍ରାଚୀଯମାନଙ୍କ ସାହେବ ମହାନ୍ତର୍ଯ୍ୟ ଦିନରେଇ
ଧରିଛି “ବିନମ୍ର” ନାମ ଶୁଣୁଥିଲା
ପାଇରେ କମାଳ କରିବି ଏବଂ ଦେଖିଲାବେ
ଅନ୍ଧମାତ୍ର କରିବାରୁ ବଜ କର ପାଇଁ ।
ଆହିବକ ମହୋଦୟ ଭଲରୁଥେ ତୁମ୍ଭର ବହୁ-
ପରମ୍ପରା ଏବଂ ଅନୁଭବ ତୁମ୍ଭର ପ୍ରଭୁ ସହିଲୁ
କୁତ୍ପର୍ମ୍ମ କୁତ୍ପି ସୁକାର ଜଗଧାପା ଯାଦେବ
ମହୋଦୟର ବ୍ୟକ୍ତିଗତରେ ସମସ୍ତେ ସଂସ୍କରଣ
କରିବ ଶୁଣି ଆମେମାନଙ୍କ ଅନୁଭବ ହାତୁ ।
ତୌରେ ବାଗଜ ଓ ବିଦେଶ କ୍ଷେତ୍ରର ଦୂଆ
ଦେବମନ୍ଦିର ସାହେବଙ୍କ ଦର ଲାଜେ କାହିଁ
ଅବଶ୍ୟକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର କରେ କିମ୍ବା ଧରୁପତ୍ର
ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ କରନେ । କାର୍ଯ୍ୟ-
କରୁର ଦିନେଶ୍ଵର ଏବଂ ମୋଟ ଏ କିମ୍ବାଟିଏ
କିମ୍ବା । ତାହାର ପକେନ୍ଦ୍ରିୟର ଆସି
କଷ୍ଟ ମ ପରିଷ ପ୍ରିତିର ଏ ଶକ୍ତି କରିବାର
କରନ ହେଲା କାହିଁଲା ।

* 2881 *

ଶ୍ରୀ ବା କିପାଳଦୁ ସମ୍ବିଲ—ଛଣେ ୫୩
ପ୍ରେସ୍ କେତେବେଳେ ଯେ ଏହ ପରିଚୟ
ମୋହିଯ ଅଥବେଧକ ଜୀବ ଯତ ତା ହେଉଗଲେ
କବେଳ ପ୍ରେସ୍ ପଟ୍ଟିକର ଡାକ୍ତର ଓ ଦୁଃଖା-
ନନ୍ଦ ନାୟକଙ୍କ ନଥାରେ ଶୁଷ୍ଟ କୁଠିନ୍ଦ୍ର
ପାନ ପଦାରଥର ସମ୍ପର୍କରେ ହୋଇଥିଲା ।
ପେଶେରେ କାହିଁ ପେନ୍ଦ୍ରା କଷ୍ଟକର ଦିଲିବ
“କୁଠାରା” ନାମ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଅବ୍ୟାକ୍ଷର
ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ନବକରେ କେତେବେଳେ
ଗୋଟିଏ ଧର୍ମୀ ଧର୍ମାରୁ ଉହଁଙ୍କ ସହାଯ କାର
କେହି କବାରକ ଯୋଗ ହେଲେ ଧାରାରକରୁଥି
ପବେବ ଉପହାର ହୋଇପାରିବା । କିନ୍ତୁ
ଦେଖରେ କିନ୍ତୁ କେତେବେଳ ତଥ କେବେଳ
ପରମର୍ଥ ଅନୁଭାବେ ବନ୍ଦିଲା ଶାନ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ
କାହିଁ କାହିଁ କରିପାରି ପଞ୍ଚାତ୍ମକ ଜଳନ୍ତରେ
କୁଠା ରହିବା । ଏହ ଉତ୍ତାରୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

କୁଳପତ୍ରିମାରେ ଏ ଶ୍ରୀମଦ୍ ପତ୍ର
ହେଠାପରେ ଦୁଃଖଲକ୍ଷ୍ୟମାରେ ପ୍ରଥାଣ ଦର୍ଶନ
ମନ୍ତ୍ରି , ଅଧିକ ଧର୍ମାର୍ଥ ଏହ ସମ୍ବନ୍ଧ
କରିବାରେ ପାଞ୍ଚମାନଙ୍କ ଦୁଃଖମାନ୍ତରୁ । ଯେବେ ତେବେ
କରିବେ ପାଞ୍ଚମାନ୍ତରୁ ଏହ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସାହାରାଜ୍ୟକାନ୍ତରୁ
ବାକୁ ଉତ୍ସବ କୁଞ୍ଚିତ ଗାଢା ଛୁଟିବ କଷାୟବାର
ପରି ଦର୍ଶନିକା ଏହ ମନ୍ତ୍ରମାର୍ଗର ବାହୀନାର
ପରି ଏ ଦୁଃଖମାନ୍ତରୁ ଦେଖିବାରୁ

ବାହ୍ୟମ ପାଦଶ୍ଵରାକୁ କଷିତ୍ରର ଶୀତଳ ଦିନ
ଧରେ ପାଦଶ୍ଵରାରଙ୍ଗଳ ଲଜ୍ଜାରେ ସାହାପାଇଁ ପରେ
ତଥା ପରେ ।

କାହାରେ ମଜ୍ଜାରେ—ବିଜ୍ଞାନ ଜଗତ
ଲଭି ବେଶାଳ୍ପରେଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାରେ
ଅବସ୍ଥା କବୁଚ୍ଛବିନ୍ଦୁ । ତାହାର ବନ୍ଦିମାନସହେ
ଏ ମହୋବୟ ଛବିବନ୍ଦେ ମୋତେଗଢ଼ି
ଅଥବା ବୋଲାରେ ବସି ରହଇଲୁ ଲାଗିଥା
ବଜାର ଓ ପ୍ରାମୋଦ ବଜାର ହେଉଛି ଏହି
ସହରେ ସୀମାର ବାହାରେ ଯାଏ ହେବେ—

ମେଟି ପରିହର୍ଯ୍ୟକ କର ଖୁଅବସିନ୍ଧୁରେ ସହିତ
କାଳାନ୍ତରାର ବାଜୁଥାଲାପ କର ମେଠାଲଙ୍ଘର
ଆଶାର ଦ୍ୱାରାରୁ ପ୍ରକରେ ଦେଖାଯାଇଛନ୍ତି ।
ମୟ ବଳାର କାମକ ଚାଲାଇଏ ପଟିଗରଙ୍ଗ
ଗଲେ; ଖେଳାରେ ଲାଗେ କୁମ୍ଭ ପୂରକରାନ
ଦୃଢ଼ି ପାଞ୍ଚାବ ଦେଲା, ଦୂର ଉଷ୍ଣାଧରର ଫୁଲେ-
ଦେଖେଇ ପୁ ପିପୁ ଦେବକର ପର୍ମାଣନ୍ତ । କେବଳ
ହସାବ ୫ ଭାଟାର ଏକ ଦେଖିଯାଇ ଠାର
ପୁହାର ପକେ ଯେ ଦୂର ମୁଣ୍ଡମାନର ଘର-
କରବରୁ ଯାଇ କଥା କଥା କରିବାର ନାହିଁ
ଦେଖିଲେ । ଦୂର ଲାଗସାଦେବଙ୍କ, ଏକଜନରଙ୍ଗ
ଦେଖିଲେ, ଦୂରକରରେ ଯଥା କିନାମ ପାଇ
ଦେଖିଲେ, ଏ ଦେଖେ ପଦାର୍ଥ କପର କାହିଁ-
କାହିଁ ଦୂରଙ୍କ ତ, କିମ୍ବା ଶୁଣୁଗରେ ଲାଗେ
ମହା ପାହେବ ମହେମହେଲୁ ଦୂରାର ଧରିଗଲୁ

କ୍ଷେତ୍ର ପୁରୁଷାରୀ ଥିବା ପ୍ରଗତିରେ । କାହାରେ
ବାହେବଳୀ ଦେହ ତତ୍ତ୍ଵ ନାହିଁ । ମେଘରେ
ବାହୁଦ୍ର ଓ ଅର୍ଥାଜନ ଧଳ ପାହରୁ ନାହିଁ
ରାମ ଯିଟିକେ ଅର ଦର୍ଶନେ ଚାହା ଧରିଲୁ
ତେଣ ଲାଗ ଧୋଇ ଆପିଲେ । ଏହାଙ୍କ
କନ୍ଦାଳି ଦେଖେ ପ୍ରାବଳ୍ଲ ଗମନ୍ତିଲେ ।
ପ୍ରେତ କୁଳକ ଜଳ ଯେ କଳାପ୍ରେୟ ହେବେ
ଏ ସଂଗୀ ରହିବ ସୁନୋରାହି । କନ୍ଦଲେବ
ଦେଇ ହୃଦୟ ବନ୍ଧୁକୁ ଉତ୍ତଳମୁକ ପ୍ରାଣକ
କରେ ଯାହାକୁ ଲାଗାଏ ।

ନେହାର ସତ୍ୟର କିମ୍ବା ଅଧିକ

ମନୋବିଜ୍ଞାନ ସାହିତ୍ୟ ମହାଶ୍ରଦ୍ଧା ୧୯୭୫
କ୍ଷୁଦ୍ର ଅର୍ପନ (Civil marriage
Act) ଉତ୍ସବକ ବିବାହଗୁଡ଼ି । ଏହାକୁ ଦେ
ବୈଷ୍ଣଵ ଧର୍ମାଳୟମ୍ଭୀ ବା ଜାଗାପୂ ମୁଦ୍ରକାରୀ
ରହେଇ କଟ୍ଟିବ ବିବାହ ପଢ଼ିବୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ହେ ତୋଣିବି ଧର୍ମାଳୟୀ ବା ଜାଗାପୂ
ମୁଦ୍ରକାରୀଙ୍କୁ ଦେବାକ ହୋଇଯାଉଛି । ତେବେଳେ
ସୁରକ୍ଷା ଅଳ୍ପ ଥି ଓ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ସବକ ଅଳ୍ପ ସ୍ଥାନୀୟ
କି ଥିଲା ଅନେକତା । ସମ୍ବନ୍ଧର ଦୟାର ଏତୋଟି
ବା ଦ୍ୱାରା କରୁଥିଲା ଏବେଳେ କୁଣ୍ଡଳ ଦେଇଲାହିଁ
କୁଣ୍ଡଳ କରୁଥିଲା ଏବେଳେ କୁଣ୍ଡଳ ଦେଇଲାହିଁ
କୁଣ୍ଡଳ କରୁଥିଲା ଏବେଳେ କୁଣ୍ଡଳ ଦେଇଲାହିଁ

କନ୍ଦର ପଥା ତା କରିବାକମାନଙ୍କର ସମ୍ମାନ
ଧୂଗା ଅବଶ୍ୟକ ଓ ପରୁଷ ଓ ଶୀଘ୍ର ଫଳାନ୍ତର
ଏହି ହେତୁ ଉତ୍ତରନ୍ତର ପଦ୍ମମ କରାଯା
ଅର୍ଥବ୍ରତୁକ ହେବ ।

କୁ ଅପର ରହିଲାଇରେ କଥାକଥ ଦେଖ
ମନ୍ଦିରକୁ ହୃଦୟମାଳରେ ରହି ଯତ୍ତ
ଧାରାଶାରା ଅମ୍ବାଜିତ ବାବଣୀକିଙ୍କରାକୁ
ଏ ଭାବରେ କଥାକଥ ଗୁରୁତବ ସନ୍ଧାନକାରୀ
ଦୂରମଧ୍ୟ ଦେଇବା ହାତରପାତର ତୁଳପଦ
କଳ କୁମର ପାଦର ତରକ ନିରାଳାରୁ ଧରି
ବାବାମଧ୍ୟ ପଶକୁ ସନ୍ଧାନାଟା ଦିଲାହାରା
କିମ୍ବା ଯେହାର ଖଣ୍ଡ ଏହୋହୋ ପାଦ ପଚା

ଅବେଳାର ପଢିଟ ଲଡ଼ା ସୁଧାକରିଣୀ ଓ ନମ୍ବେ-
ତିବ ଦୋଷାତ୍ମକ । ଆମ୍ବେଳାର ଅଶ୍ରୁକୁ
ଦୂରାଜ ସବାରାଳା ଗାହା ଶୁଣ ନମ୍ବେଶ୍ଵର
ବେଳେ । ଏହାଦୁଇ ଉଚ୍ଛବି ସମାଜରେ ଏହା
କଷ୍ଟାବଳୀ କଷ୍ଟକ ଉପର୍ଯ୍ୟାପ । କ୍ରିଶ ଭାବରେ
ଆଜେ ଯହାପଣ ଗୋଟିଏ ଅରଦା ପ୍ରସା-
ଦିତ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ହରାଯାନକ ଖୋର
ଧର୍ମି ଦୁଷ୍ଟୁ କହା ତାଥ ଦେଖାଇଛା । ଦୂର-
ମାର୍କ ସଙ୍ଗର ଅଭିନାଶ ପ୍ରକାଶ କିମ୍ବା ପରି
ବ୍ୟକ୍ତମରାଜ କିମ୍ବା ପରାମରଶ ଅପରିପ୍ରକାଶ ଦ୍ୱା-
ରାଣ ଦେଖିବା ଦର୍ଶନ । ସେଇବେଳେ କହି
ବାପାଗ ପରେ ଧର୍ମବିନ୍ଦୁ କୁ ଡାକ ହେବାକୁ
ମହା ଦରକ୍ଷୁ ମାତ୍ର ସେଇମାନେ ବନ୍ଦବ ଜାରି
ମଧ୍ୟରେ ଦିବାକର ସରତାଗୀ—ସେହିମାନଙ୍କ
ସହିତ ଏକାକ୍ରମ ଅନ୍ତରକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କୋଣଥିବାର
ବିଷତ କୁଏ ମାତ୍ର ଗେଡ଼ି ଫଳ ଅଳ୍ପ ମର୍ମରେ
ବିକାଶ କରିବେ ସେମାନେ ହନ୍ତୁ ସମାଜରେ
କୁଣ୍ଡ ପାଇବେ କି ? ପରିନ୍ଦ୍ର ଏ ଅଭିନ କହି
ବାର ଜହାରାଳ ତ ବାହା ପରାମରଶ ମଧ୍ୟରେ
ପରମାଣୁକାଳ ଉପର୍ଯ୍ୟାପ କଷ୍ଟର ସର୍ବତ୍ର ସମ୍ମାନ
ମନେ ଦିଶାଦାତ ବନ୍ଦବକ । ହନ୍ତୁ ଧର୍ମ ଅଭିନର
ଧର୍ମ ନହେ । ଏହାର କୁମାର ବେଦି ମହାକୁ-
ପ୍ରମାନେ ବରତପରି ଗାହାକ କୁଠାକାଳା
ଶୋଭୁ ଆଜି ଦିନୁ ସମଜ ଅଶ୍ରୁ କହିଅଛୁ ।
ନର୍ତ୍ତମାର କଲାକାର କଳାରେ ଶୁଦ୍ଧ ସନ୍ତାନକ
ହନ୍ତୁ ଧର୍ମ ରୂପରେ କୁଠା ସାଗ ହେବାର
ତେଣୁ କେଉଁଥରି ।

ଲମୋର ରଜ୍ଯ ସୁଧାରିତ ହେଲା ଆପଣ
ଦୁଇଟିର ସାମାଜିକ ଶକ୍ତି । ସେଠାରେ
ଉନ୍ନତିର ବଚ୍ଛବନ୍ତ ଅଧିକର ଅଳ୍ପ ହେଲା
ଅମ୍ବେଗାରେ ଥିଲା କୁଳ ଫୋରଙ୍କୁ । ଧୟା
ହରୁପରୁ ମେହି ଏହାକ ଯକ୍ଷମ ହେବା
ଦେଇଲା ।

ପ୍ରକାଶକ ବୃଦ୍ଧିତୀର୍ଥୀ ।

ଦେଖିଲୁବେଗ କାହିଁ କାହିଁ ଏହି କାହିଁ
ପରି । ସମେଶାନ୍ତରେ କେବଳ ଉଥାରେ ବ୍ୟକ୍ତ
କରିଛେଲେ କୃବିଜାହୀ । କାହିଁ ମହିମା
କାହିଁରେ ଶୁଣେଇଲୁବାର କେବଳରାମ
ହେବ । ସମେଶା ପ୍ରକୋପ ବ୍ୟକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରହିବାରେ ପ୍ରତିକାଳିତ
ଯେଉଁମାତ୍ରେ ତାର୍ଥିରୀର ଶବ୍ଦରୀ କୁହୁରୁ
ଧେନୁତତ୍ତ୍ଵର ଦେଖିଲୁବାର ବାବୁତତ୍ତ୍ଵର ବ୍ୟକ୍ତି
କାହିଁ ମାତ୍ର । ବାଜାରପ୍ରାଚୀ ସୁନ୍ଦରୀର କର
ନିରବ ଦୁଇଁତୁଳ କେବଳ ଆଶ୍ରମ । କେବଳ
ଶୂଳ, ଭାଗ, ଧର, ପର, ଅଗ୍ରବ ବନ୍ଦରାର
ସୁରି ଆରମ୍ଭ, ଉତ୍ତର, ଦିନମ ଲଗାଇଥାଏବା
ପରା ଶୁଣ, ବେଶମିଶ୍ରା ଉବ୍ୟାହୀ କରିପରେ
ପ୍ରତିକାଳିତ ଦେବା କୁହୁରୁ । କୁହୁରୁର କୁହୁରୁ
ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର କୁହୁରୁ ।

କୁଣ୍ଡର ଏବଂ ପାଇନା ଦିଲେହରୁ ନାହିଁ
ଦେବେଷ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୂଷର ଶେଣୀରେ ଥିଲା!
ପାଇଁ ମଧ୍ୟର ଯିବାକୁ ଦେଖା ଦବଳ୍ପି ଯେମା
ବହ ପାଇଁ ମାନ୍ୟରେଇ ହେବ ବା ସଂପୁର୍ଣ୍ଣ
ଶୈଳ ହୋଇ ଦୁଃଖ କାହିଁ । କାହାର
ମେତାରେ କିଛି ମାନ୍ୟରେ ବା ମଧ୍ୟର
ମାନ୍ୟରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରାଯାଇଗଲା କାହିଁ ।
ଆଜୁ ଦେଇବେ କେମୁଣ୍ଡଲାମେଲାମାଳା ସବ-
ବାପରେ ଅର୍ଥରା ଲାଗେଥିଲୁ ରାଖ, ତୁମ୍ଭ, ଆଜୁ
କିମ୍ବା ଦେଖିବ ପୁଣି ମଧ୍ୟ ମନ୍ଦରା ଉଠଗୁ ଏବଂ
ଦିନଦୀର୍ଘ ଦିନାପ୍ରେସ୍ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଉଦ୍‌ବାଧ ହେବ
ଅପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ହାତିଥି ଅବନନ୍ଦ ଯଥେବେ

ପୁରୁଷ, କଲ୍ପିତା ଅନ୍ଧାଳେ ମାତ୍ରାକ ତର ସବୁ
ଅନ୍ଧାକ କଥ୍ଯୁ-ବାଚେନ । କଞ୍ଚାଗ୍ରେ ଉଦ୍‌ଦେଶ ଗାହି-
ମାକେ ଦାରୁ, ହସି, ସମ୍ମର୍ଯ୍ୟର, କାନ୍ଦେଖିବ
ଗର୍ଭାଦ ଡାକୁକର ବେଳେ ଶ୍ଵାସପାଦକରେ
କହ ପରାମର୍ଶକା କରିବା କୋରାକି ଓପରିବ
ବେଦିବା । କାରି, ଉଦ୍‌ଦେଶ ପାଇମାନେ
ବାହେ ଉଦ୍‌ଦେଶୀରା କର କର ପାଇମେ
ଦିଲ୍ଲିମିଶ୍ରବନ୍ଦପାତ୍ର ପାହାର, ସମ୍ମର୍ଯ୍ୟ
ରତ୍ନାତ ପାଇ କାହୟୁ ଗୋରିବ ତ ଜାଗାର
ବହୁତ ପରି ମମରା ପୋଖଣ କରିବେ ସବୁ
ତାଙ୍କୁ ଏହିବାର ଉତ୍ସାହେସୁଖ ଉପରକୁ
କର ଶାରିବେ ।

ଜ୍ଞାନୀଦୟମାନେ ଏହି ଶାଷକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦେବାଳୁ
ଥିଲା । ଏମାତ୍ରର ରୁକ୍ଷମେତ୍ରକ ଏହାର
ନାମଟିର ଦେବ ପର୍ବତ ଗୋକୁଳ ର ନିଜ ଭାବୀ-
ମରେ ଅଧିକ ମଧ୍ୟରେ ଅଭିଭାବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବ-
ମରେ ଏହା ଦେବା ଦେବ । ସହବାଦ
ଦେଖି, ଦେଖିଲୁ, କବିତା ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟା
ପ୍ରଦେଶ ବିଜ୍ଞାନେ ଏହାର ଦେବିଙ୍କେ ନିର୍ମ୍ଭୁତ
ଦେବ ମୋହନଙ୍କ ଦେବତା ପୃଷ୍ଠିଆର ତେଜ-
ପାତର ଏହି ଶାହନାଶୀଳ ଦୁର୍ଵିଜାକୁ ଫଳର
ଦିର୍ଘତ । ସେହେବେଳେ ଶତଧୀମାରଦ୍ଵାରା
ଭୁବନେଶ୍ୱର କୃତିତ୍ୱାଧିତ ଦେବ । କଷ୍ଟ କୃତ
ଦେବ ଅନ୍ତର୍ଦୟୁତୀପାତ୍ରେ, ଏହି କରୁଣ ଅୟ-
କ୍ଷେତ୍ର ଥିଲେ ଯଥୀ କାଶ୍ଯାନ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଓ ଦେବତା
ଧାରାର ପ୍ରମାଣଦ୍ଵାରା ନିର୍ମିତ, ମୁହଁ ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟା
ଦିର୍ଘତ ଦେବୁମାରଦ୍ଵାରା ଏହାର ଅଭ୍ୟୁତ୍ତ ପରି-
ବେଶ ଦେଖିଲୁ-ଦେଖିଲୁ ତେଜି ତମିର ଶର୍ଵର
ଅଭ୍ୟୁତ୍ତ ପୁରୁଷ, ବାୟୁଦୟ, ପୁର୍ବାକୁତ
ଦେବମନ୍ଦିଳେ ଦେବତା ଦେବତା ତେଜିର
ଦ୍ୱାରାରେ ତେଜି ତମିର ଆଶ୍ରମାକୁ ଆଶ୍ରମ
ପାଇଲୁ, ଦେଖାଯାବ ନାହିଁ । ମର୍ତ୍ତମନ ଅବ-
ଶୁଭେ ମହାକାଶ ଶୁଦ୍ଧମାନେ ଧରନେଇବ ତେଜି-
ଶାର ଦେଖାଇ ଦେଖିଲୁ କରନ୍ତେବେ ଦେ-
ତେଜିଶାର ନିର୍ମିତ ଦୋଷାଶ୍ଵି ତମାକୁପୂର୍ବାକ-
ଦ୍ୱାରେ ଦେଖାଇବ କରନ୍ତା ତେଜିର । ଦେବକ
ଦ୍ୱାରାମରେ ଶର୍ଵରେ ଏହାର ପଥୀ ସହେତୀ-
ପୁଣୀ । ଭୁବନ ବିଦ୍ୟାପୂର୍ବାଳଙ୍କରେ ଅଭ୍ୟୁତ୍ତ
ପରିବର୍କ ଦେଖିଲୁ ଦେଖିଲୁ ଶିଶ୍ରୀ କରନ୍ତେ ପର-
ମାନେ ମାନ୍ଦୁକ କାହିଁଠ ମନ୍ଦିର ସାର ଶାବନ୍ତ୍ର
କୁରୁକୁ ଦୁର୍ବିଦେଶ କା ଦେଖିଲ ଯାଇ ପାହାନ୍ତ୍ର
ଭାବା ବୌଦ୍ଧମନ୍ଦିଳେ ଦୋଷାଶ୍ଵି କରେ ଦେଖି
ଦୋଷାଶ୍ଵିରେବେ । କୁ ପମ୍ବନ୍ଦିଳର ଦେଖ-
ପଥିତ ଶାଖାଦୀର ଶଶ ମନ୍ଦିରର ସହେତୀର
ପୁଣୀ ଏହି ଦେଖିଲୁଥାଏ ପକ୍ଷପତ୍ର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ
ଦେଶ ପଠି ଦୁଇ ଅନ୍ତର୍ଦୟନରେ ପରମାର୍ପେଣୀ
ଦେବତା ଦେଖିଲ ନୁହେ । ନେମୀ ପୁଣୀକା
ଦେଖିଲ ଦୁଇ ପତ୍ରାବୀ କରନ୍ତେ ଅଭ୍ୟୁତ୍ତ
ଦେବ ଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ସହେଶୀ ଦିଲାନୁଗୀ ଏବା
ଶୁଦ୍ଧଦେଶ କରିଲ କାରିକ କାରିକାର କରିଲୁଥାଏ ।
କାରିକା ଦେଖିଲି ଉଚିତ ନୁହେ । ପୁଣୀକାର
ନୁହୁର୍ଥ ମନେ ସମେ ସର୍ବଶାନୁମାନ ଦରା-
ନୁବା ଦରିଦ୍ରା ।

କୁଳଦେବ ଓ କୃତ୍ତବ୍ୟ !

ଯେବୁକେ ଶୋଇବ ବନ୍ଦନ କାହିଁ ଦେଇ
ଦେଖାଇସୁ କିମ୍ବା ଦର (Example is
letter from precept) ଏବେ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ
ଏହି ଅନ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କିମ୍ବା । ଏହି ଅନ୍ୟ
ଦରୀ ଅମାରର ସମ୍ବନ୍ଧର ସମ୍ବନ୍ଧ ପାଇଁରେ
ଅଛି ଏହି ଜେବୁମାତ୍ରେ ଶୈଖିନ୍ଦ୍ରପାତାମୁକ୍ତ
ପଠି ଦେଇଲୁଣ୍ଡି ମେମାନେ ଚେତନାରେ

ଏହି ବଚକ ସାର୍ଥକ ଦେଇଥିବା ପରିମାଣେ
ଗର୍ଭରେ ଲୋକାଧିତ୍ତ ତେବେଳିବେଳ ଅବେ
ଧର୍ମବିରଳ ତଥ ଦୟାଚିନ୍ତା ଦେଖାଯଥିଲେ
ସେ ହିଂସାରେ କଷ ଶାଲ ମହି ବଢ଼ିବେ କିମ୍ବା
ଦେବଜାତୀୟ ଏହି ଅପେ ଅଠବର ତଥ
ଦେଖାଇଲେ ନିର୍ମୟ ଗାଢା ଲୋକମାନଙ୍କ
ଦେଇବ । ଗଣ୍ଡାର ବନ୍ଦରେ ସମ୍ମୁଦ୍ରର
ଧୂର ଥିଲୁ ମାତ୍ର ପ୍ରେରଣରେ ଲୋକ
ଗାଢା ଉତ୍ସରଗଧୀ ଦୋଲ ଛାଇବେ ଦେବେ
ଦେଲେ ତାହାର ଚଥାରେ ଅତି ଧୂର କରିଦେ
ଛ ? ମୁହଁବ ଜଣହେବରୁ ଲୋକକ ବଢ଼ି ବନ୍ଦ
ଦେଇବ ମାତ୍ର ଘରାଟ ଧରଦାତନରେ ଲୋ

ଦେଇଲେ ଜ୍ଞାନରେ ବାକି କଥା ମାତ୍ରି କାହାରେ
କେବେଳୁ ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କରେ ଉପିତ୍ତେଷ୍ଟ ହିଥାରୀ
ଯେ ଏହି କା ଯାହା ପାପାର୍କ୍ସ କେବେ ସବୁ
ଗାଲୁ ଯତ୍ରି ଦେଖାଯାଇ ବାଜି କରୁଥେବାବେ
ବାହା ଦେଖାଯାଏ କି ? କେବେଳେ ମେଣ୍ଡେ
ଗୁରୁ ବା ବାଜାନୀର ପାପ ସହ କାହିଁ ଦେଖାଯାଇ
ପାପକୁ ? ପୁରୁଷରେ ସେହି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାହାରେ
ଅଛି ଏହିରେ ଦେଖାଯାଏ କି ? ଯଦି କରିବା
ଚାରେ ଆହୁ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦକୁ କାମେ । ବରସୁ
ପଦ୍ମମୁଖରୁ ପଢ଼ିବା କାହାରେ, ସବୁ କରିବା ବହା
କରିବାକୁ କାହିଁକାମେ । ଯେମନ୍ତ କରିବାର ଏହି
ଦେଖି କିମ୍ବା ମେଇ କରେ ଫେମର୍ ଲିଙ୍ଗର କାମେ
କିମ୍ବା କୋଇ ଜ୍ଞାନର ପୁଅ କାହା ଏବେ କରିବାକୁ
ଆପଣ ହୁଏ । ମଧ୍ୟପାତ୍ରୀ ଅପଣା ପୂଅକୁ ମନ୍ଦ
କାମକା ମନ୍ଦ ବୋଲି କହାର ହୁଅନନ୍ଦରେ
ବୁଝି ମାପର ନବଜାଗ୍ରୁ-ବାଦରେ କି ମନ୍ଦ
ଦେଖି ଏହିକିଛ ପୁଅକ ମନ୍ଦ ଦେଖିଲା କିମ୍ବା
ଏହି କହିବା ଦିଲାର ବଳ ହେଲେ ଏହା ମିଥ୍ୟ
କାମ କୁହୁକ ଉପରେବି ଶୁଣି କହୁବ କହୁବ
ମନ୍ଦକଥ ଏବେ କହୁଅନ୍ତରୁ କହିଲେ କିମ୍ବା ଏହି
ଏହାକିଛ କିମ୍ବା ଏହା କହିଲାକୁ ପଢ଼େ
ହାହଁ । ମାତ୍ର କଷର୍ ଠାରେ କରୁ କିମ୍ବା
ମନ୍ଦପ୍ରସ୍ଥ ଏହି ବାପର କରିବାର ଏହି କରିବାର
ପ୍ରସ୍ଥରେ ପ୍ରସ୍ଥ ସବୁ ଅନ୍ତରୁ କରିବାର
ମଧ୍ୟରୁ ସହିକାରୀ ଏବେ ଏହିକୁ ଥାରେବାର
ବନ୍ଦିକୁ ଦରିଦ୍ରରେ । ଅମବତ୍ରାକାରେ କଷ୍ଟ
ଦିଗାଳ ଅର୍ଦ୍ଧକୁ ଉତ୍ତରାନ୍ତ ପ୍ରସ୍ଥ ଯେବୁନ୍ତ
ଅନ୍ତରୁ କରିବାର କରିବାରେ ଏହାକୁ ଦରିଦ୍ରରେ
ଦେବେ । ମାଧ୍ୟାରଳ କେବଳକ କାମ ଅକୁ
ପ୍ରଦାର ସମ୍ମାନ କ୍ଷେତ୍ର କରିବାରେ ଅଭିନନ୍ଦ
ଅନ୍ତରୁ କରିବାକୁ ପେଣ୍ଟ ବସନ୍ତା ମହାନ୍ତି
କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେହିମାର୍ଗରେ କାହାକୁ ପେଣ୍ଟ
ହର୍ଷର୍ତ୍ତ ଅନୁଭବିବୁ । ଏହା ସମ୍ମାନ ନାହିଁ

ଏହି ସମ୍ବଲପିତାଙ୍କର ସମ୍ବଲପିତାଙ୍କର ସମ୍ବଲପିତାଙ୍କ
ତଥା ଗଢ଼ୀଙ୍କର । କହିଲା ହେଉଥାଏ ଜନେମୁ
ଆମ୍ବନାକେ ହେବେବେବାକେ ଗଢ଼ିବି ଉଦୟମୁ
ଦେଖାଯାଏ । ଶିଳ୍ପ ମୋହମ୍ମାଦେ ଦେଖି
ନାହିଁ ପଦମେ ପଦମେ ଦୁଆରି ଏକ ମେହି
ମାତ୍ରକ ଖଣ୍ଡ ଏହି ଅଭ୍ୟବହିତ ତଥୀ ଏହି
ଅଭିଭିତ ଲଙ୍ଘିଷ୍ଠାତେ ଅବାଲାନ୍ତି ତ ଯେହିରୁ
ପାର୍ଶ୍ଵକରାପାର୍ଶ୍ଵ । ଯେବେ ମେଧାମୁହଁ ହେବା
ଆମ୍ବନାକେ ମେଧାର ସେବା କରିବେ, ସେଥା
କ ହେବୁ, କୁଣ୍ଡେଖି ପାରିବାବାଦର ମନ୍ଦିରରୁ
ହେବ ଦେଖିଲେବିଲୁ ମୁଖ କା କୁଳ ତିନ୍ଦି
ପାରାଦେହରେ ଦେଖିଲେବକରିବୁ ଅମେ
ମତେ ଆମ୍ବା କମରୁ କଥ କି ୧୯୫୬
ବର୍ଷରେ କଞ୍ଚକାବିଲିଙ୍ଗ ସମ୍ବଲପିତାଙ୍କ
ମହାରାୟ ଉତ୍ସମ୍ବଲ ଦେଖିବ ସମ୍ବଲପିତାଙ୍କ
ମୈତ୍ରିକ ପରିଷର ତଥା ମନ୍ଦିର କୁତ୍ତିକ
ବୁଝିଲାନିଧା କ ହେଲେ ପଦମୁହ ସମ୍ବଲପିତାଙ୍କ
କରାର ଦେବକାର୍ଯ୍ୟ । ଦେଖିବ ପୌରି
କରିଲାନାକୁ ଦେଖି ଦେଖିଲେବକି ଗୋଟିଏ

କରିବାକୁ ଦେବ ମାତ୍ର ହେଉଥିଲେ ଏବଂ
ମାତ୍ରେ ଅପରାଧ କୁଳ କରି ଗାନ୍ଧିତାରୁ ଅନ୍ୟା
ହେଲେ ଚାଣ୍ଡା ବସନ୍ତ କିଷତି । କେବେ
ଶିଖିରଙ୍ଗେବରାନ୍ଧାର ଦୂପରେ ମୋଗା
ଶୁଦ୍ଧର କାମ୍ପିତୁ ରହିଛନ୍ତି ଏହି ବ୍ୟବର ଦାନ୍ତି
ହିଂ ସେ ଜଳିବାକୁ ରଖେଥାଏ କରନ୍ତି କେବେ
ଏକା ଠେଣା ବା ବାସୁଦାର କେବାର ଗୋଟିଏ
ବ୍ୟବରେ ପରିପରା ପରିପରା କରିବାର ଏକା ନୃତ୍ୟ
ଦିଶାରେ ପରିପରା କରିବାରଙ୍କୁ । ପାହା ବହୁ
କାହା ସେବେ ଦର କାହାକୁହିଁ ହାତା ବୋଲି
ଯାଏ । ଯେଉଁ କାହାର କେବଳିକାନ୍ଧାର

କୁଳା ଉଚ୍ଚତରପୂର୍ବତି ବିପରୀତରେ ଥାଏ
ତ ସନ୍ତୁ ମେହେ ଏହା କୁଳ କିମ୍ବାର । ଅନ୍ୟା
ସାହା ଉପାରକ ବୃଥା । ତୁମ ବାଜାଦ ନିଷ୍ଠୁ ବୁଧ
ପଳ ଦାର୍ଢି । ସାହା ଅପରାହ୍ନ ଦରମଣ୍ଡି ଦହି
ଅପେ ସେହପର କରେ ଯେ କଥା ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ମନ୍ଦିର ନିଷ୍ଠୁ ଦେଖିଲ ଏହି ଲୋକେ ଥାଏ
ନିଷ୍ଠୁ ଦେଖିବେ । ଆହ ଅମ୍ବାଦରଙ୍ଗ ହୁବେବ
ଦେଖାଇଲେ ମନ୍ଦିରର ସେବକ ଦେଖାଇବେ କି
କିମ୍ବାର ବାହୀଏ ତୁମରେ କର ତାମ
ଏହାକେଜିକେ ଏହି କୁଳକୁ ଦେଖିଲାମ
ଉଚିତ ଏହି ଦେବତାଙ୍କୁ ଆହ ମୂଳମାତ୍ର
କୋଣି ହନନ୍ତରେ ମୁହଁମାତ୍ରମାତ୍ର ପରିଦେଶ
ଆହ ତମଦରେ ମୌଳିକତାକା ହିତାର
ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବ ଦେଶର ଦରମାକେ ହଜାରଟି
ମତ ପଢିବାର ପ୍ରକାଶ ଦର ଅନ୍ତରରେ ନୀ
ତେବେଳାରୁ । ଅମ୍ବମାତ୍ର କି ବାହିଠ
କିମ୍ବାରୁ କି ମତ ଶୁଣିଲେ କାହିଁ ମନ୍ଦିରରେ ଦେଖିଲାମ
ମାତ୍ର ସହ ମନ୍ଦିରକୁ ତୁମାକୁ କାହିଁଫେରାଇ
ପ୍ରଯୋଗିତ କି ? ଦେଖିଲେବେ ଦୀର୍ଘା, ତୁ
କିମ୍ବା କି ବାହିଠ୍ୟ ବିହାରୀ ଥାରୁହ ପ୍ରଥା
କରୁଥିଲୁଣ୍ଡି । କାଳେ ମୌଳିକରେ ଏ ଅକ୍ଷୁ
ଅମ୍ବମାତ୍ରକ ଦେଶର ପ୍ରକାଶିତ । ଯତକ
ଦେଶର କେବଳ କାନ୍ଦାରୀଲଙ୍ଘନକେ କାହିଁ
ଦେଖାଇ ଥାଏ ବହିରେ ଲାଗିଗଲା ଥବା
ପଳ ହେବ । ପେହ କୁରମଣରେ କାହିଁ
ସମ୍ମାନକ ସ୍ଵରତର୍ପିତ ଏହି ଅମ୍ବମାତ୍ରକେ ମନ୍ଦିର
କରୁଥିଲୁଣ୍ଡି ଅଜ ଅଗାର ମୌଳିକ
ଦରମାକାର ଅନ୍ତରପୂର୍ବ କରେ ନିଷ୍ଠୁ ସେବକ
ମନ୍ଦିରର ଭାଗ୍ୟ ହୁବେବ ଦୁର୍ବୁ ଅଶ୍ରୁମାତ୍ର
ହେବ । ମନ୍ଦିରର ସମ୍ମାନକ ଅମ୍ବମାତ୍ରକ କାହାରେ
ଏହି ଲୋକାର ଅମଧ କରୁଥାଏଁ ମାତ୍ର ହୁବେ
ଦେଲେ କିମ୍ବା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ହେବ ଶେଷକୁ
କଥା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପାରିବୁଥିଲା ଆଏ ।

ମୁଖ୍ୟପାଇଁ - ୧୦୬

ନରେ ସ୍ମୃତିବିଶାଙ୍କର ହଲ ପଥରେ ଯାଏ
ସୁଧାରୀଟି ଗୋଟିଏ ବଜ୍ର ସୁଧାରୀ
ଦହିଲେ କୌଣସିବଳୀର ତେଜିବିନିଜା
ଲାଖିବିବେବଳିନ ଦାରିଦ୍ରାର ଦୀରିବି
କରିବ ପରିପାଇଲିବ ଉତ୍ସରଜ୍ୟପରିବର୍ତ୍ତନ ଏ
କରିଛୁ । ତୁ ଏହି ମୁଣ୍ଡର ବନ୍ଦୁ ଏହି
ପ୍ରାଚୀନତାବଳୀର ବର୍ଣ୍ଣିତରାଜକର ପ୍ରତିଷ୍ଠା
ଅଭିନବୁ ସୁଧାରୀର ଅଭିନବିକରେ କରିବୁ
ମନ୍ତ୍ରମହିମାର ନରିବାରୁବାରୁ ସୁଧାରୀର ପରିବର୍ତ୍ତନ
ସମ୍ଭାବନା କରସୁଲେ ମୋର ମାନ୍ଦ କୁଳକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ
କରି କରିବା କାହିଁ ପ୍ରାଚୀନୀର କରିବୁ ଦୂରେ
ଏ ଅସ୍ପରିଦ୍ଧ ବର୍ତ୍ତନ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ମୁଣ୍ଡରିଷ ଅଭିନବ ପ୍ରାଚୀନ ଅଭିନବାରୀ
କେମିହାକୁ ଅଭିନବ କରିବିଲୁ କରିବିଲୁ କାହିଁ
କରିବ କରିବିଲେ ପୋଖର କୁଳମ କୋଠିବି
ମାତ୍ରକୁ ମାତ୍ର ବାହିବିଲୁ । କରିବ ଏହି ମାତ୍ର
କୁଳବିଲେ କୁଳବିଲେ କୁଳବିଲେ

ପ୍ରକାଶ ପୁରସ ଦର ଛାତିବା କାମକୁ ନିର୍ଭାବ
ଦେଖିଲେହିର ଠକ୍କାଶକୁ ଅନ୍ଧରେଥ କରୁଥିଲୁ ।

ପ୍ରକାଶ ପୁରସ ଦର ଛାତିବା କାମକୁ ନିର୍ଭାବ
ଦେଖିଲେହିର ଠକ୍କାଶକୁ ଅନ୍ଧରେଥ କରୁଥିଲୁ ।

ପ୍ରକାଶ ପୁରସ ଦର ଛାତିବା କାମକୁ ନିର୍ଭାବ
ଦେଖିଲେହିର ଠକ୍କାଶକୁ ଅନ୍ଧରେଥ କରୁଥିଲୁ ।

କୁଳ ଚନ୍ଦ୍ର ହୋଇଲୁ : ସମ୍ମାନ ଛି ୮୦୪
ଦେଖିଯେ ତୁମ୍ଭାମାନ୍ତରୁ ।

ମେଘଶାମିଜ୍ ଗୋଲମାଳ ପୋଡ଼ି
କୁରବ କଣିକ ତେମରେ ଖାଦେବ କନ
କାହିଁରେ ଘଷଣା ଦେବାଥିଲୁଛି । ଏହି ମେଘଶାମିଜ୍ କୁର ତୋରତ ସୁର ଦେଖ-
ଦୂରା ହୃଦୟରେ କିମ୍ବାଲାତେ ମୁହଁ ଅଧିକାର
ଦେଇଥିଲେ । ଏହଠାରେ ତରଫରେ ଦୂରପ୍ରେସ୍
କୁର୍ର କରି ରହିଲେ । ଏହଠାର କାନ୍ଦିବ ଦେଇଲୁ
ଅଗ୍ରପଥ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତର ଦୁଇଲେ କାନ୍ଦିବ
ହେବାକୁ ମଞ୍ଚରେ ହୁବର ଦେଇଲୁକ ଉଦ୍‌ଦେଶ
କାହିଁ ମୁମାଳ ଅଧିକାର କୁର୍ର ଅନ୍ଧାରେ
ପଲରେ ଆଜିର ପ୍ରେସ୍ ଓ ପାନ୍ । ୧୯୮୮ ବର୍ଷ
ଅଧିକ ଦେଇଲୁ କୁରମାତ୍ରକୁରାରା କନ୍ଦିବରେ
ଏହି ପେନ୍ଡି ହେବାରେ ମହାନ ଧାରାକୁ
କରିପାରି ଏହି ଏହା ଦୂରପ୍ରେସ୍ କିମ୍ବା ଏହା
ଦୀର୍ଘ ଅନୁଭବର ଉପରି ଦୋଷିତ କରିପାରି
ଦେଇଲୁ । କରିପାରିବାକୁ ଅନ୍ଧାରର ପଲାଜାର
ଏକେ ବାହାନ୍ତପାଇଁ ଖର୍ବରେ ଧେର୍ମାନରେ
କାହିଁ ସେବକଙ୍କର ତାମ ପ୍ରଭାବ ଥାରଥିବ
କରିପାରି କରିବ ସବୁ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଶାଦେବ ଓ ଜୀବର ଦୂରପ୍ରେସ୍ କିମ୍ବା ଏହା
ମହେତ୍ର ଅନୁଭବରେ କାହିଁ କେନ୍ଦ୍ରାନ୍ତରେ
କାହିଁ ବେବାକୁ ଏମାନଙ୍କ ଦିଶ୍ବର କମିତି ଏବଂ
ଗୋଟିଏ Tribunals ଅର୍ଥାତ୍ ଉନ୍ନର ଅନୁଭବ
କରିବ : କେ ମନେନି ପଢ଼ି ତାମ କରିବାର
ପାଇଁ ପ୍ରାମରେ ମର୍ମମୋ ଭାବେକ କରିବ
ହୋଇଥିଲା ।

ବ୍ୟାପି କିମ୍ବା ଯେ କରିବ ଅନୁରୋଧ
କାହାର କାହାର ଦେବା ଉତ୍ସମାନଙ୍କ
ମନ୍ଦରୀ କର କବାନ୍ତି କୃତ ଶେଷରେ ଆ
ଜ୍ଞାନ ଦୂରତ୍ତ ଅଗନ ପ୍ରତି ବାହା ଲଭି
ଅପାର ପରାମର୍ଶ ବନ୍ଦରେ ।

ପୁରୁଷମାନେ ଉତ୍ସମ୍ମାନର ପରେ ଦେଖେ
ଦେଲେ ସୁକାହାର ପରେ ଥାଏ ଏହି କହିଲା
ସହିତ ଗାନ୍ଧାର ଅଳ୍ପ । କେମାନେ ପର୍ଯ୍ୟା
ନ୍ତ୍ରମର୍ମ ଦେବେଶରୁ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେବା
ଅଳ୍ପ । ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ମାନୁଷରୁ ଦେଖାଏନ୍ତି
ତଳିବ ଛାଇ ମାମ ମାରେଇପାଇଁ ପାଥେବେଳେ
ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ କିମ୍ବା ପ୍ରେରଣାପତ୍ର, ୧୯୮୦
ଦଶାବ୍ଦ, ଏହି ଜାଗାଟ ମେଘ ଓ ୫୮ ଦିନ
ଦିଲାଇଲାମ ମୋହା ଓ ଅଭ୍ୟାଳ୍ପ ଥିଲେଇ
ପ୍ରଥାର ହୋଇ, ଦନ୍ତ ଓ ଅଭାଶମାନ ବିଦ୍ୟା
ମ୍ୟା ପରିଚାଳନା ।

ପଥ୍ର ମହିନାରେ ସୁକ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପଦ
ଉନ୍ନତି କିମ୍ବା ଅନ୍ତର୍ଗତ

ସବ କେହିରୁ ନିଯମରେ ଆଦା ପଢାଏଇ
କିଠିକ କଟରା ଥୋଇଅଛୁ ଗାଁତା ଏହୁ କଟରା
କୁ କରିଲୁଏ ବୃଦ୍ଧ ଯାତ୍ରକୁ । ମିଳିବା
ଖେତିରୁଚାଲନାକି ଜରିବସରରିପ କାହାର
ବାହି ମହିତରମାଣୀ ବସୁର କ ୨୫ ର୍ଥ କୁ
ଅଗରକ ବନ୍ଦିରୁର ପାଲିମ ପଞ୍ଜାବରୁ ଘର

